

Tvåsamhet

JOHANNA HOLMSTRÖM

Noveller

Söderströms

JOHANNA HOLMSTRÖM

Tvåsamhet

Noveller

Söderströms

Utgiven med understöd av statsmedel fördelade av Delegationen
för den svenska litteraturens främjande.

www.soderstrom.fi

© Johanna Holmström 2005

ISBN 951-52-2305-9

Omslag: Helena Kajander

Tryck: Nord Print Ab

Helsingfors 2005

Innehållsförteckning:

Stormen 7-18

Drivved 19-41

Kycklingen 42-66

Buren 67-99

Leken 100-125

Hunger 126-131

Leaving Paradise 132-159

Stormen

Det blåser upp till storm under natten. Då han ligger i sängen och ännu inte har somnat men vilar på kanten till fallandet, i det där mjuka men känsliga tillståndet då ljuden verkar växa och bli större, hör han det rasslande, viskande ljudet av vinden som tar fart där ute och sveper upp allting som ligger löst och kan förmås att sättas i rörelse. Det skrapar mot taket och fönstret och prasslar av löv och barr som drar över marken, och det visslar och piper runt skorstenen och fönstren, och det klappar till och med i liderdörren som pappa måste ha glömt att stänga ordentligt innan han gick in. Innan han stampade leran från stövlarna i tamburen. Innan han hunnit dra igen också ytterdörren tillräckligt snabbt och noga, för Joakim hör hur han får stormen med sig in i tamburen och den drar genom köket snabbare än han någonsin skulle ha kunnat ana. Joakim sluter ögonen hårdare trots att han inte längre är riktigt vaken och hör den kraftiga ilen flaxa förbi pappa som ännu står med handen på dörrhandtaget, och sedan börjar mamma skrika, för vinden slår emot möblerna och får porslin att krasa i golvet och kastruller att följa efter samma väg. När också pappa börjar skrika släpper Joakim greppet om den sista vakna smulan och låter sig sjunka ner mot drömvaggan för att bäras fram mot morgonen. Det är solen som väcker honom, eller kan-

ske ljudet av telefonen, för han vaknar precis då det ringer, men i vilket fall som helst har det slutat blåsa och grenarna i den stora syrenen utanför fönstret hänger alldeles stilla.

Den här dagen har sprattel i tårna. Han hör mammas låga telefonmummel i vardagsrummet och ljudet då luren läggs i klykan. Sedan hör han snabbstegen komma på den mjuka mattan i hallen och dyker ner under täcket. Han andas in sin egen luft och det hinner bli svettigt i det ljusblå tyglandet innan dörren öppnas och han känner de två stora händerna på kroppen utanpå täcket. De klappar och gräver och vänder på honom tills hans huvud blir synligt, och sedan åker hela täcket av honom och han ser mamma i den lila jumpern och det bruna håret i vågor. Hon ler, men det är inte ett sådant leende som hon skulle le om hon varit på lika gott humör som Joakim. Han skrattar och sparkar med benen och hon håller fast honom och säger att han ska stiga upp för att morfar kommer. Joakim ska åka med morfar men hon berättar inte vart de ska.

– För det är en hemlighet, säger hon och kniper ihop läpparna, medan hon försöker lösgöra hans händer från täcket.

Det går bättre efter att hon har klatschat till hans fingrar. Inte så hårt att det gör ont men bara för att hon menar allvar. Joakim stiger upp och mamma går ut ur rummet. Han får klä sig hur han vill men inte för varmt. Det har hon sagt. För det är en alldeles äkta, finsk sommardag med klasar av solsken i syrenen och blänkande reflexer i fönsterrutorna. Han hittar ett par gröna shorts och en gul T-shirt med en blåval på magen. Strumpor behöver han inte. Pappa säger att det bara är stadsbor som går med strumpor på sommaren, och någon sådan är han ju inte. Då han

kommer in i köket är bordet dukat för honom, och han hittar en lapp som mamma har skrivit på ljusrött papper. "Ät frukost. Morfar kommer senare."

Han äter smörgås med salt medvurst och gurka och dricker mjölk till. Medan han tuggar funderar han på huset som flög bort i Trollkarlen från Oz. Det finns stormar som kan lyfta hela hus. Det har han sett på TV och inte bara i Oz. De kallas orkaner. Han tuggar medan han funderar och har snart ätit så mycket att han känner sig mätt, och precis då knackar det på dörren – en frisk och hård knackning – och han vet att det är ljudet av morfars knogar, för bara han kan knacka så att man inte kan låta bli att öppna. Joakim behöver inte öppna för morfar hittar in alldeles själv, och snart kommer han och ser ut som Mark Twain med sina vita mustascher. Mamma visade en gång en bild på Mark Twain och Joakim trodde att det var morfar. Det var därför mamma visade bilden. Hon sade att likheten var påfallande. Det var sant. Då mamma berättade att det inte var morfar på bilden, utan en författare som hittade på berättelser om äventyr på floder, kändes det som om rummet tippade över på ända och trillade över honom, för morfar berättar också om äventyr. Inte på floder, men på havet. Det öppna havet där vågorna är vargar och männen smugglar sprit över Finska viken. Morfar är skärgårdsman. Tidigare luktade hans kläder alltid fisk, men han har slutat fiska nu. Utom ibland, som till exempel i dag. Mamma berättade inte vart Joakim skulle fara med morfar, men han vet det ändå. Därför blir Joakim inte överraskad då morfar, efter att ha snurrat runt håret ett par varv på hans huvud, lyfter upp honom på axlarna och bär honom till bilen där metspön och svirvelspön ligger i en hög på

golvet, och svingar honom över dörren in på framsätet. Morfar kör en öppen jeep i amerikansk modell. En sådan som Fantomen kör då han lämnar frun och barnen i Dödskallegrottan och ryker i väg för att ta befälet över Djungelpatrullen. Det händer ganska ofta – att han lämnar sina barn, alltså – men det förstår man att han måste göra eftersom det finns så mycket ondska att bekämpa. Joakims fötter når inte ända ner till golvet där han sitter i det höga framsätet, och han känner sig lätt och studsigt då hjulen går upp och ner i sandvägens gropar. Morfar kör inte så hårt. Han är en säker chaufför, säger han. Bättre att komma fram lite senare än inte alls, eller hur? De stannar på en bensinstation som också är en butik, och Joakim får sitta kvar medan morfar går in. Det luktar bensin på parkeringsplatsen och han kan tänka sig att det skulle gå ganska illa om man råkade släppa en brinnande tändsticka på asfalten.

Då morfar kommer tillbaka har han två glassar i händerna, och de kör en bit bort för att parkera vid vägkanten där det inte luktar så kvävande. Joakim tittar på morfar då han äter glass. Han äter utan att något fastnar i mustaschen. Utom när han äter isglass. Då brukar kanten av mustaschen bli röd, eller grön eller vilken färg isglassen har. Nu äter morfar prydligt och långsamt och smacker lite efter varje tugga för att känna smaken bättre. Han tittar ut på vägen framför sig och funderar på något, för ibland slutar han att äta och bara tittar. Då slutar Joakim också att äta för att bättre höra vad morfar vill säga, men morfar säger inget utan bara fortsätter att slicka i sig glassen och titta rakt fram. En gång suckar han också men det betyder inte något speciellt. Det känns skönt att ibland sucka alldeles utan orsak. Då de har ätit

tar morfar papperet från Joakim och startar bilen. Han vill inte att Joakim ska låta det fladdra i vinden en stund och sedan släppa det så att det flyger bort i en virvel bakom bilen. Man ska inte skräpa i naturen. Det är alla vuxna överens om. Morfars händer är trygga på ratten. De är bara lite rynkiga och på fingrarna växer det vita hår. Mormors händer var tjocka och glada. Hennes fingrar var som korvar. Morfar brukar inte prata om henne. Ibland säger han något om henne och då blir alla leende och tysta och nickar en stund medan deras blickar försvinner upp mot väggen tills någon annan minns något annat om henne, och så pratar alla om henne en stund. Hon hette Fredrika. Men det är inte henne morfar tänker på i dag då han svänger ner mot viken där motorbåten ligger gömd i vassen och alltid får vara i fred trots att det rör sig en hel del bensin- och motortjuvar i trakterna under sommaren. Det är nog för att alla känner morfar och vet att båten är hans. Åke i butiken längre ut mot havet känner till och med igen motorljudet och har alltid plockat fram morfars piptobak redan innan han har hunnit öppna dörren och säga hej.

Då morfar bromsar in och bilen stannar på det mjuka gräset alldeles nära vattenbrynet tycker Joakim att det känns som om han satt i en gunga med långa rep och blev svingad högt och sedan lågt igen. Hans fötter fastnar i säkerhetsbältet då han klättrar över dörren, och han faller ner och stöter sitt knä. Det gör lite ont men blir inget sår så han gnuggar huden en stund och sedan är han igen på väg. Morfar tar alla spön ur bilen och ger honom det kortaste. Det är Joakims eget spö. Han fiskade med det redan förra sommaren. Då fick han inget annat än lite kattfisk, men pappa sade ändå att han var en riktig mästarefiskare.

Pappa vet inte att Joakim har tränat under vintern. Han har läst allting om fiske, och fast han inte förstod allt så fanns det sådan information som klockslag och temperatur och djup, och en hel del bilder. Bilderna förstod han hur bra som helst. Det var ju det allra första han lärde sig att läsa. Den här sommaren ska det bli mera än bara lite kattfisk. Skitfisk, säger morfar. Men det får man inte säga.

De finner båten precis som den har blivit lämnad, röd och lite sträv och stickig, men då morfar tar tag i fören för att skjuta ut den stannar han och blir stående. Han tittar framför sig en lång stund och Joakim tror att han har blivit fundersam igen, men sedan vänder han sig om och minen i hans ansikte är allvarlig.

– Kom hit och titta Joakim, säger han och Joakim går närmare.

Han lutar sig fram mot båten och griper tag om kanten för att kunna dra sig ännu lite uppåt, och det känns som om någon annan hade tagit ett stort andetag inne i honom då han får syn på den ulliga massan som ligger i båten och rör sig på en bädd av gula strån.

– Allt ska man se, säger morfar och skakar på huvudet.

Joakim tittar upp mot honom.

– Är de alldeles nykläckta?

– Hur skulle jag kunna veta det? frågar morfar.

– Har deras mamma lämnat dem?

– Det tror jag inte, säger morfar och ser sig omkring. Hon ligger nog någonstans i vassen och lurar. Blev säkert skrämmd av bilen och flög upp. Nog för att det krävs mycket för att en and ska lämna sina ungar så där.

– Vad ska vi göra nu då? frågar Joakim och morfar gnider sig

över hakan, men han behöver inte säga eller göra något, för det rör sig inne i den täta väggen av gula och gröna vasstrån och de kan se något brunt som närmar sig. Det hörs ett skarpt, kvackande ljud och andungarna piper och rör sig livligare. Då anden kallar en gång till reser sig ungarna upp och sträcker på sig. De är gulbruna och mörka och har gula masker över de små knappögonen, och de vacklar på sina ännu ovana fötter. Sedan trillar de om varandra för att komma upp på relingen, men hur de än hoppar når de inte ända upp.

– Det ser ut som om det skulle behövas lite hjälp, säger morfar och tar tag i båten.

Med ett grymtande vänder han den på ena sidan så att de ulliga ungarna nästan rullar i vattnet, och han håller båten lutad tills de alla hunnit ut och redan börjat simma bort. Då släpper han taget och pustar en gång.

– Kan de redan simma? frågar Joakim och ser efter gruppen som ivrigt paddlande närmar sig andhonan.

– De kan simma nästan genast som de kommer ut ur skalet.

– Nästan som jag, säger Joakim.

Han lärde sig att simma då han var baby. Mamma tog honom med sig till en bassäng där det fanns andra babyer, och de dök alla ner under ytan och kunde stanna där nästan hur länge som helst. Han minns inget av det men han har alltid haft en känsla för vatten. Speciellt för den ljusblå, tysta världen under ytan.

Morfar lyfter honom i båten trots att han kan krypa i själv. Hans gamla armar är starka och skakar inte. Motorn startar med ett djupt gurglande, och snart skär fören genom det lugna, gröna vattnet då morfar styr ut mot havet och svänger in i det kvalmiga

sundet där svanarna och de stora fiskarna bor. Där det luktar tungt från den gyttjiga botten och småfiskarna spritter ovanför ytan med silverblänkande stjärtar.

– Det kan hända att det är för varmt här i dag, säger morfar.

Han stannar motorn och det blir alldeles tyst. Inte ens fåglarna sjunger i värmen. Båten glider framåt en stund och stannar sedan, som om den glidit genom något tjockt och klibbigt.

– Jaja. Ska vi prova fiskelyckan då? frågar morfar och stiger upp.

Han räcker Joakim hans metspö och tar hinken med maskar underifrån toften. Joakim får leta efter masken själv och han väljer en ganska stor, för han vill inte ha några småfiskar. Mullen fastnar under hans naglar. Det blir svarta halvmånar som mamma senare får putsa bort med nagelborste. Hon suckar alltid när hon gör det. Då han får tag i masken klämmer han hårt om den. Den slingrar sig för den vet vad som kommer att hända, men om den varit stilla skulle den kännas precis som de sega gelémaskarna som han brukar ta mellan tänderna och dra ut tills de brister. Det får man inte göra med riktiga maskar. De har ett nervsystem som är som en stege. Men man får sticka dem på krokarna och slänga dem i vattnet tills de drunknar eller blir uppätta av en fisk. Det är för ett gott ändamål.

De sitter tysta en lång stund och stirrar sig slöa på de guppande flötena. Ibland rycker det i flötet då någon småfisk nafsar efter masken, och då drar Joakim upp, men oftast är det bara för att bryta stillheten. Fisketurerna med morfar brukar räcka flera timmar. Den här gången är inte heller något undantag. Morfar kas-

tar då och då några kast med svirvelspöet och han har blivit röd i nacken av solen som biter fast sig i huden. Det hettar i Joakims ansikte och han vänder ryggen mot de bländande strålarna. Ibland grymtar morfar och efter en stund lägger han ner sitt metspö och letar i bröstfickan efter pipan. Då han har tänt den blir han sittande och ser på Joakim genom puffarna av grå rök. Hans vita ögonbryn rynkas och mustascherna slokar. Joakim vänder kinden mot blicken för han vill inte möta den. Inte när den är så där ordlös.

– Det verkar inte nappa så bra, säger morfar och Joakim fäster blicken på metflötet.

– Kanske det snart börjar bli dags att åka hem, fortsätter morfar.

Joakim svarar inte och morfar suckar.

– Det var inte en bra dag för fiske i dag. Det sade jag åt Kristina, men hon ville absolut att vi skulle åka ut.

– Det var för att hon ville vara ensam med pappa, säger Joakim och då rycker det i metreven. Först en gång, och sedan en gång till, och den här gången är det inte någon mjuk småfiskmun som puttar till masken. Joakim ser den mörka ryggen alldeles under ytan, och sedan är flötet försvunnet, på väg framåt i det glasar-tade vattnet. Joakim reser sig och drar spöet till sig, och morfar kommer också på fötter.

– Se på fan, säger han och glömmer att han inte får svära.

Det rycker i metspöet då metreven blir spänd, och Joakim håller i så hårt att det gör ont. Han drar åt sidan och känner den levande, sprattlande energin vibrera genom det ihåliga plaströret. Morfar kommer fram till honom med ett kliv och tar tag i hans

händer. Då de drar tillsammans rör sig den tunga kroppen framåt och snart dyker det gråsvarta, glänsande huvudet upp ovanför ytan. Fisken slår med stjärten och rör upp vattnet i ilska virvlar. Spöet bågnar och Joakims armar darrar under den svajande tyngden.

– Hoppas bara att linan håller, säger morfar och lyfter fisken så högt han kan.

Stjärten nuddar vid kanten då de för in fångsten i båten, och snart blir allting så stilla som det aldrig någonsin har varit. Vikens yta blir åter hel och fåglarna fortsätter sitt tysta betraktande, osynliga på sina avlägsna grenar. Sutaren ligger nu på båtbottnen och flämtar efter vatten. Joakim rör vid fisken med fingret och den är lika hal och våt som den ser ut att vara. Han känner sig mera förvirrad än stolt över den oväntade fiskelyckan, men morfar står med händerna i sidorna och säger att det var en präktig en. Joakim tittar upp mot honom men kan inte se hans ansikte i det skarpa ljuset. Han ser igen på fisken. Den plaskar med stjärten i den lilla pölen på båtens botten och längtar tillbaka till svalkan och vattnet under gälarna. Du är en präktig en, tänker han och låter fingret glida längs sidan av den mjuka, fjällfria kroppen.

De äter matsäck på gräset bredvid båten, och sedan ligger de på rygg en lång stund och bara ser upp mot himlen medan morfar röker pipa och puffar grå moln. Luften hinner redan bli svalare innan de packar bilen och börjar åka hemåt. Morfar har skurit nacken av fisken och rensat den. Nu ligger den i en plastpåse i Joakims famn och känns klibbigt kall mot hans bara ben. Kylan

sprider sig från fisken till Joakim och han huttrar. Snart blir han dåsig och sjunker djupare ner i sätet. Då han nästa gång slår upp ögonen har himlen exploderat i ett eldsken av rosa och orange. Där molnen har stannat för dagen finns mjuka, vita bromsspår, och ett flygplan bär de sista av kvällens solstrålar som ett eldsken i sin plåt. Morfar har redan svängt in på gården och stannat bilen, och lukten av bensin försvinner i den mjuka kvällsvinden som bär på en doft av kaprifol. Mamma odlar de vita blommorna vid terrassen. Ibland ger den starka lukten honom huvudvärk. Nu stryker den honom över ögonlocken och kinderna som en svalkande hand och han vänder på huvudet.

– Morfar, säger han. Morfar. Jag vill visa fisken för pappa.

Morfar står och ser upp mot huset där kökslampan lyser och sedan går han runt bilen och öppnar dörren för Joakim.

– Vi låter spöna vara i bilen, säger han och tar Joakim vid handen.

Tillsammans går de långsamt upp mot huset. Påsen med fisken dinglar mot hans ben och han blinkar bort sömnen som har samlats under ögonlocken.

– Ska du stanna här i natt? frågar han och morfar öppnar dörren.

– Jag tror att det blir bäst så, svarar han och låter Joakim gå före.

Joakim sparkar skorna av fötterna och går in i hallen. Vid köksbordet sitter mamma i morgonrock med en kopp te framför sig. Hennes hår är rufsigt och hon ser nyvaken ut, men hon har inte sovit. Hon vänder på huvudet då Joakim kommer in och blir sittande så, med koppen framför sig på bordet och den paralyseran-

de blicken i de rödkantade ögonen. Sedan ser hon på morfar och hennes ögonbryn drar ihop sig innan hon vänder bort ansiktet.

– Var är pappa? frågar Joakim men mamma svarar inte.

Han går genom hallen och in i sovrummet.

– Pappa? säger han, mycket lågt, för han vill inte väcka honom om han redan hunnit somna. Sängen är tom, men Joakim tänder ändå belysningen för att vara säker. Det plötsliga ljuset får ögonen att dra ihop sig till svidande springor, och han står en stund och blinkar för att vänja sig. Det doftar rena lakan och mamma har lagt ett nytvättat överkast på sängen. På nattduksbordet ligger boken hon håller på att läsa. Den har en tjock naken kvinna på pärmen. På pappas sida ligger inget alls. Hans läsglasögon, vattenglas som brukar stå där, allt är borta. Joakim andas ut en gång och smyger på tå fram till garderoben. Han tittar ut genom fönstret, mot gården där morfars bil står, och öppnar sedan skåpdörren. De vita väggarna verkar dra honom till sig. Hyllornas tomhet ett vakuum som suger luften från hela rummet. Joakim släpper fisken i golvet med en duns. I köket hör han mummel av röster och han sätter sig ner medan tanken slinter runt något halt och vått som han inte kan få grepp om. Han sitter en stund med huvudet i händerna och blundar medan han tänker, och det känns bättre att inte behöva se att allting som är pappa saknas. Till och med fotografierna på väggarna är försvunna, och han kan inte minnas om de stora, bruna stövlarna eller det grå paraplyet stod i tamburen då han åkte iväg med morfar på förmiddagen. Joakim öppnar ögonen och känner att kroppen har blivit trött och tung igen. Fisken ligger fortfarande på golvet i sin påse, men han lämnar den och går ut ur rummet.

Drivved

Under hela åkturen har de varit tysta. De få meningar de har utbytt har avlossats som pistolskott, utan mål. Tankarna förlorade i bergslandskapet och de farligt smala vägarna som slingrar sig upp och ner genom vild grönska. Det växer inte mycket högst uppe på bergssidorna. Bara magert gräs och mossor. Ställvis ligger snön ännu kvar och flämtar, smutsig av smältandet under solens tunga värme. Det är knappheten i bergslandskapet som får dem att tystna, i var sin ända av det långa bilsätet, och ingendera gör något för att fylla ut tystnaden. Tankarna som stiger upp här är enkla, reducerade på allt onödigt, och svaren de sökt i staden stiger fram. Nya och klara, enkla också de. Ilse kör inte. Hon är den som betraktar. Hennes blick träffar de grova, kantiga stenarna och splittras. Ansiktet knyter sig, blir spänt och litet. Ibland vänder hon försiktigt på huvudet, bara så mycket att hon kan se Olav i ögonvrån. Han verkar vara avslappnad. Kanske till och med lycklig. Hon lutar huvudet tillbaka och en stund senare säger hon att hon kan se havet mellan träden trots att hon vet att det ännu inte är nära. Hon har upprepat meningen redan flera gånger under resan. Att hon har sett havet nu, skymtande blått mellan träden. Varje gång Olav hör den ljusa rösten krypa in i öronsnäcken vill han säga att hon inte kan se havet än. Att de

ännu är för långt borta, att det ska överraska dem framifrån och inte från sidan och att det ska breda ut sig långt långt, lysande till färgen, förankrat med moln vid horisonten. Men han säger inget utan sitter bara tyst och låter henne tro sig ha sett glimtar av blått mellan de höga tallarna som nu har erövrat allting utom den grå landsvägen framför dem. Då de når fram ska hon märka att hon hade fel, tänker han, och han tycker att hon suckar då de stannar på den ljusbruna sanden och hjulen på den hyrda bilen gräver ner sig i det mjuka underlaget. Olav kisar mot det klara ljuset som verkar fylla det breda framsätet och hela hans huvud. Han ler och gnider sig över hakan som täcks av ett tjockt skägg. Imorgon rakar jag mig i vattenbrynet, tänker han, och sköljer rakhyveln i sötvatten senare så att den inte rostar. För vattnet är salt här. Mycket saltare än hemma.

Då Ilse ser det grå trähuset känner hon att inget har förändrats. Tankarna passerar långsammare. Nuddar vid det som är välbekant med ändå främmande. Stigen som är brun av barr löper upp mot huset i samma mönster av krökar, och havet har samma isande, ljusblå färg. Olav stiger ut ur bilen och låter dörren slå igen. Hon blir ledsen och sitter kvar en stund i tystnaden. Tänker på lägenheten hemma i stan och katten som jamade mot henne då hon lämnade den hos grannen. När hon tar sin väska ur baksätet och låser bilen är Olav redan försvunnen. Han har gått in i huset och den bruna dörren står öppen. Nu ska jag gå in, tänker hon och går längs stigen upp mot huset. Då hon når den bruna dörren och går in genom dörröppningen känner hon hur tröttheten efter resan glider in i henne och får henne att gäspa.

De lägger sig tidigt den kvällen, men innan ögonlocken stängs och de somnar ligger de och lyssnar på den kalla vinden som sakta blåser in från havet. Den får trädgrenarna att långsamt skrapa mot taket, och det svaga fräsandet av trötta vågor mot sanden och ljudet av de rullande runda stenarna ligger som ett täcke över vilan. Sängkläderna är svala, en aning fuktiga, och rummet är ljust, nästan som ett sjukrum, tänker Olav. Någon har ställt blommor i en vas på nattduksbordet. De är vita och doftar tungt och sött. Olav vänder bort ansiktet och lägger sig på ena sidan för att undgå doften, och där, på andra sidan sängen, finns Ilse. Hennes ögon är slutna men han vet att hon ligger och lyssnar. Springorna är för hårt hoppressade och ansiktet är för spänt. Hon är rädd här ute fast hon inte vill säga det. Olav är inte rädd. Han njuter. Om det inte var för de där förbannade blommorna. I morgon ska han fråga Ilse vad de heter, de där blommorna. Han vet att hon vet det. Och med den tanken i huvudet somnar han.

De har varit där förut. I stugan vid havet. Ilse ligger vaken och minns, men drömmen som snabbt glider över henne exploderar ut ur minnet och växer. Hon kastas i snabba bildserier som malas in i varandra, och kroppen är paralyserad för att hon inte ska kunna slå omkring sig. Hon ser stigen som vrider sig som om den varit levande. Den är svart, precis som ormen han dödade förra gången de var där. Hon visste inte att det fanns ormar bland stenarna tills en av dem strök mot hennes bara fot och hon skrek. I drömmen biter den henne i vristen och hon faller omkull bland stenarna, förlamad av giftet som sprider sig, eller är det bara drömmen som förlamar henne, hon vet inte. Han ropar och

kommer fram till henne. Hon ser honom slå ihjäl ormen med en trädgren men den här gången är det för sent. Hon vill gråta men känner att hon sväller, och om en stund svävar hon. Hon ser allting från en ny höjd. Hur hon avlägsnar sig från Olav som håller upp ormen mot henne. Den hänger i hans grepp, trasig och våt av sitt eget blod. Hon flyr undan hans hand. Bort mot stranden svävar hon, mot stranden med måsbon. Hon minns ungarna. Hur de låg i hennes händer, spräckliga och varma, och det lilla pickandet, så frenetiskt mot handflatan då det lilla fågelhjärtat slog. Men det är ännu för tidigt för ungar. Hon ser boen och ägggen som inte har kläckts, och hon ser att de inte är hela längre, utan krossade, och det är bara skalén som ligger där, röda och vita inuti, för ormen har varit där innan Olav slog ihjäl den. Hon sjunker ner mot fågelboet och nu gråter hon med en känsla av att kvävas. Måsarna flyger över vattnet där ljudlösa vågor rullar in mot stranden och stenarna, och de vita fåglarna ropar och ropar över de förstörda äggen. Hon tar sats och svävar uppåt, ut mot havet. Hon flyger in bland fåglarna för hon vill berätta för dem vad som har hänt, men de ser på henne med blanka och ogenomträngliga ögon. Sedan är de överallt och deras hårda näbbar slår ner i hennes kropp. Hon känner deras vingar mot ansiktet och i håret, och hon sluter ögonen för att de inte ska komma åt dem. Det enda hon kan göra är känna. Straffet sköljer över henne och hon faller. Förlamningen har igen gripit tag i henne och hon når vattenytan. Sjunker ner mot botten. Hon öppnar ögonen och ser ljuset från ytan avta, och då hon något senare vaknar kan hon fortfarande inte röra sig.

Olav stiger tidigt upp ur sängen på morgonen. Han är alltid vaken mycket före alla andra så det är inte Ilse han flyr ifrån, men han lämnar rummet och tar morgonljuden med sig. Ilse brukar alltid sova länge men den här morgonen har hon varit vaken till och med före Olav. Hon har legat alldeles stilla för att inte störa honom, och blundat – bara lätt. Nu väntar hon på att ljuden från köket ska tystna och ytterdörren slå igen. Då hon är säker på att han är borta stiger hon upp och huttrar i morgonluften. Hon vet inte hur mycket klockan är men anar att den inte är mera än åtta. Då hon sträcker sig efter sin väska märker hon att han har slängt blommorna som stod bredvid sängen. Hon klär sig i mjuka, ljusa kläder och går in i vardagsrummet där det stora fönstret erbjuder sin utsikt över stranden. Med händerna i fickorna går hon förbi det, men stannar och glider åt sidan då hon får syn på Olav. Han står med vatten upp till knäna och tvättar ansiktet. Hon fotograferar sin man i tankarna och försöker hålla bilden i minnet, men han försvinner så fort hon blundar. Bara den tomma vattenytan blir kvar.

Han har låtit skägget växa. Det är rödblont precis som hans hår. Nu rakar han sig och hon känner sig upprymd. Kanske beror det på rakbladet som så försiktigt skrapar mot hudens tunna yta utan att rispa den. Himlen som speglas i fönsterrutans glas hindrar honom från att se henne. Hon leker kurrägömma med honom, men det är bara hon som vet det. För ett ögonblick vet hon precis hur jägaren känner sig då han betraktar sitt byte genom sikten. Det här är stunden innan fingret mjukt kramar avtryckaren och den lätta studsén av vapnet knuffar honom. Ilse ler. Han ser smal ut. Inte alls så stadig och säker som hon vet att

han är. Min... tänker hon. Där slutar tanken. Känslan av upprymdhet glider med blicken, bort över vattenytan och längre.

– Min älskade!

Hon ropar orden och springer fram till honom. Hon slänger sig emot honom och för ett ögonblick är hennes kropp fri för att sedan fångas in. Av rep, av bojor. Av en annan kropp. Hon är en annan kvinna och han är en annan man. Ilse kan se dem där nere på stranden. De använde verkligen sådana ord. Älskade... Finns det något kvar av dem här? Begravt i sanden.

De två figurerna försvinner och hon ser på Olav som är färdig. Han har rullat upp byxbuntarna och hon kan se de mörka håren på hans ben. Hennes hud vrider sig då hon tänker sig att han stryker spindelbenen mot henne. Men han rör mig inte, tänker hon. Då han kommer upp för stigen lämnar hon hastigt sin plats vid fönstret och han får aldrig se henne där. Hon sitter vid köksbordet då han kommer in. Han stryker sig över hakan med sin våta hand och grimaserar. Huden är slät nu. Han har alltid tyckt om sin haka och kan inte minnas varför han lät skägget växa. Han ser på Ilse. Nog minns han. Det var för att hon sade att hon inte tyckte om det. I början skrattade hon när hon sade det. Ett litet nervöst skratt som senare försvann. För varje dag som gick kände han sig mera och mera som en främling i deras hem. Mera grov, mera maskulin. Hon gick ifrån honom och vände bort ansiktet då han ville kyssa henne. Han fick allt oftare lust att försöka. Han minns hennes armar i sina händer. De hårda armbågarna. Benen under huden. Ljudet av hennes röst då han gjorde henne illa. Huvudet som vred sig och ansiktet som sträva-

de bortåt. Hennes mun var hopknipen och hennes läppar torra. Han låtsades att det var en lek, men började se sig i spegeln allt oftare för att få syn på det där motbjudande hon alltid verkade se. Ibland såg han en glimt av det. I sina ögon. Han ser på henne. Hennes ansikte är litet. Oansenligt. Då hon är osminkad försvinner hon. Hon glider in i tapetens eller golvmattans mönster. Hennes haka vilar mot knytnäven som är smal och benig.

– Har du rakat dig? frågar hon. Nu ser du ut precis som förr.

Rösten. Den tycker han ännu om. Den har inte förändrats. Han ler, eller tror att han gör det, och hon låter handen sjunka ner mot bordsytan. Hon har mörka skuggor under ögonen. Det har hon alltid haft. Det är blodet som syns under den alltför tunna huden och får henne att se trött och besviken ut.

– Du borde komma ut. Vattnet är iskallt men det är uppfriskande. Jag kunde känna hur fötterna började domna på några minuter.

Olav pekar mot dörren och vänder sig om för att gå ut, men Ilse drar upp axlarna. Hon är klädd i en beige kofta som är alldeles för stor för henne.

– Du vet att jag ändå alltid fryser, säger hon och hennes mun-
gipor rör sig en aning uppåt. Bara så mycket att man hinner se att hon är ledsen.

Olav låter handen falla och drar ut en stol för att sätta sig. I ljuset från fönstret kan han se att hennes hud har blivit grovporig. Hennes hår är en sky av avbrutna strån och hon ser sliten ut. Som om någon hade släpat henne genom rum efter rum utan att akta sig för trösklarna eller dörrkarmarna. Han vill ta hennes ansikte mellan sina händer och stryka tummarna över det.

– Jag trodde du ville komma hit, säger han och ser in i ögonen där blicken har försvunnit.

Ilse ser på Olav. Hon försöker fokusera blicken och göra den skarp, men det är som om det inte riktigt skulle lyckas. Hennes ögon är trötta. För en tid sedan märkte hon att han höll på att försvinna för henne och hon blev rädd. Hon blir rädd nu också. Hur hon än anstränger sig kan hon inte få honom att bli verklig. Hon vet hur han ser ut. Han är rädd för gråa hår fast han bara är trettiofem. Han har börjat få mage och försöker springa bort den. Kilometer efter kilometer som matas fram under hans joggingskor. Han tror att det är därför hon inte längre kysser honom, men det är det inte. Det är för att han ser på henne med ett visst uttryck. Hon ser det ibland då hon överraskande vänder sig om, eller slår upp ögonen då hon låtsas att hon sover. Det är en lätt höjning av överläppen och en rynka vid näsroten. Han försöker alltid släta ut ansiktet för att hon inte ska märka något, och mimiken är i högsta grad omedveten, men hon kan läsa tankarna bakom ansiktsmasken. Det är inte alltför svårt.

– Varför skulle jag vilja komma hit? frågar hon nu.

Det var hans idé. Hans händer runt hennes. Snälla Ilse... och hon packade en väska för att följa med honom. Vad var det han hade väntat sig?

– Jag vet inte, säger Olav och sitter kvar och ser på henne.

Han ser på henne så länge att hon vänder bort ansiktet och täcker det med handen för att slippa se de där ögonen.

– Vad är det med dig? frågar han och hon blundar.

– Måste du stirra på mig så där? frågar hon och hennes röst blir mycket gällare än hon har tänkt sig. Hon irriterar honom nu, det

vet hon. Han tycker att hon är patetisk och hon känner att hon krymper. Hon avskyr sig själv när hon blir patetisk men det går inte att hindra. Greppet slinter och hon blir allt det hon finner så skrattretande.

Det är så mycket främmande människor aldrig får veta, tänker hon. Så mycket fult inom en, och inom äktenskapet som hålls inuti äggskalet. De får aldrig se fågelungen med de svullna, blå-röda ögonbubblorna. Nu stirrar han rakt in i henne.

– Jag tycker bara om att se på dig, säger han.

Gråten som ligger där om hörnet, hennes ögonbryn som drar ihop sig, och han vill få henne att skratta, men känner sig lika hjälplös som ett barn som ska trösta en vuxen.

– Jag vill bara att vi ska vara lyckliga Ilse, säger Olav.

Ilse ser på honom. Han har alltid varit egoistisk när det gäller att ta för sig av lycka. Nu försöker han lämna en portion för henne också.

– Tror du inte att det är för sent?

– Inte alls! Hur skulle det kunna vara för sent? Varför tror du att jag ville att vi skulle komma hit?

– Det vet jag verkligen inte, Olav. Varför i helvete skulle vi komma hit!

Hon slår handflatan i bordet. Hon brukar inte svära. Nu snyftar hon.

– Jag trodde du tyckte om att vara här, säger han, och hon börjar gråta.

Hon täcker ögonen med handen. Hennes gråt är ett hickande skratt. Tidigare brukade han ta miste.

– Du vet ju att jag är rädd, säger hon.

Den barnsliga rösten glider över hans hud och han rör sig på stolen.

– Vad finns här att vara rädd för? frågar han och hon torkar ögonen och glömmer gråten för en stund. Kanske hon bara lämnar den för att senare hitta den igen och sakta suga på den, som man suger på en kvarglömd karamell.

– Jag vet inte, säger hon och suckar för att ta sats. Havet, vågorna, måsarna och vinden i träden.

Hennes andetag darrar och hon tittar ut genom fönstret.

– Men du vet ju att det bara är havet, vågorna, måsarna och vinden i träden.

– Ja, men det låter så ensligt.

– Jag är här med dig. Inte är du ju ensam.

Hon svarar inte. Där ute blåser det upp och vinden får det att knastra i fönsterrutan.

Ilse går längs stigen vid stranden. Hon ser ner i marken då hon går. Ibland tittar hon upp och ser ut över vattenytan där blåsten river upp vågor och skum. Havet ligger aldrig ljudlöst. Det finns alltid en andning där. Det sägs att man vänjer sig vid ljudet, och att de som är födda vid havet aldrig kan flytta bort utan att känna att de saknar något. Ilse tror däremot inte att hon någonsin skulle kunna vänja sig vid att bo där, mitt inne i den tysta, viskande sången. På kvällarna lyssnar hon alltid på ljudet av vatten som stryker och stryker sig mot stenar och sand, men det är inte ett rofyllt lyssnande. Mitt i det jämna ljudet väntar hon på något annat. Något avvikande. Kanske ett plask av en stjärt man inte kan se, för det måste finnas något under den där ytan som är

så vid. Då vinden går över stenarna och sätter skräp och kottar i rörelse är hennes ögon alltid vidöppna och stirrar ut i mörkret.

Nu går hon där, vid stranden på kanten till djupet, men nu är det andra tankar som hissar sina segel. Jag måste göra något, tänker hon. Det kan inte fortsätta... hans händer... han rör inte vid mig. Han brukade alltid röra vid mig. Han kunde inte få nog sade han. Inget var tillräckligt. Han säger att han inte är trött på mig men han ljuger. Han ljuger! Vad är det han vill? Jag måste göra något. Han brukade se på mig... jag älskade hur han såg på mig... men hans ögon är bara en blick nu... ljuger! Det är de där blickarna som gör allting värre... han tror att jag inte ser dem... de där jävla blickarna... han ljuger. Inget var tillräckligt. Inget!

Sedan stannar hon. För hon kommer att tänka på den där horan. Nej, hon var inte en hora, men hon dansade och hennes kropp var brun och glänsande av svett. Det var en kväll med blinkande strålkastare i taket och alkohol i glasen. Runt den släta, runda armen hade hon ett smycke. Bröstvårtorna syntes tydligt genom hennes vita bh, för hon hade låtit någon knäppa upp blusen och dra den av henne. De såg alla på när han gjorde det. Hennes runda bak var stor och fast under den korta jeanskjolen och hennes långa, lockiga hår ringlade sig ner över metervis med solbränd hud. När hon dansade var hon en rökslinga som böjde sig runt dem alla och tvingade dem att titta. Några sträckte fram sina händer, förde upp dem under kjolen och rörde vid hennes kön, och hon lät dem göra det. Tryckte sig mot dessa händer. Olavs ögon rörde också vid henne. Hans tankar rörde henne överallt. Förstenad stod han där och märkte inte att Ilse tog tag i hans arm. Han märkte inte heller att hon gick. Ut ur

baren, genom dörren och över gatan. Då kom han springande efter henne och det var första gången hon såg den där blicken i hans ögon. Som om han vaknat ur en dröm och fått syn på henne för första gången. Hon vände sig bort, knuffad av den förundrade blicken, och skrattade och skämtade hela vägen hem. Resten av kvällen var Olav tyst, distraherad, och hon städade i köket och väntade på att han skulle gå och lägga sig. Då hon hörde ljudet av sovrumsdörren som stängdes gick hon och satte sig i soffan. Där satt hon sedan och lät TV:n stå på utan ljud medan hon försökte glömma uttrycket i hans ögon.

Det var den första varningen, tänker Ilse. Hon vänder om och börjar gå tillbaka mot stugan. Hon kan inte se Olav någonstans men något senare ser hon roddbåten som strävar utåt och vet att den lilla figuren som sitter i den är han. Han ror ifrån mig nu, tänker hon och fnysar åt tanken, men den gör henne ändå ledsen precis på det sättet hon inte vill bli.

Efter middagen vid det fyrkantiga, träfärgade matbordet gäspar Ilse och försvinner in i sovrummet. Hon är trött, säger hon, och Olav sitter kvar i det mjuka lampskenet med vinglasen framför sig. Efter roddturen simmade han en lång stund i det isande vattnet. Nu bär han havets salta doft i hudveckan och känner hur värmen sakta kryper tillbaka in i kroppen. Vattnet är alltid kallt här, tänker han, oberoende av årstiden. Han tar en klunk vin, och medan han dricker ur glaset tänker han på den gången de var här, för flera år sedan, och hur de badade tillsammans. Ilses förvånade ansikte då kylan omslöt hennes nakna kropp. Det var inte skräck han såg i de uppspärrade blå ögonen. Det var något

mera. Irritation och ilska över att något kan vara så förbannat kallt när hon ville att det skulle vara varmare. Han dök för att slippa se henne kämpa mot kylan, och runt hans huvud spände vattnet ett isande band. Då han dök upp igen var hon på väg in mot stranden med snabba och ryckiga rörelser. Hon tog sig fram till sin handduk och vände sig skrattande om medan hon svepte in sig i ljusblå frotté. Han simmade utåt och stannade i tills han var alldeles kall.

Olav småler. Det fanns lögner mellan dem som avslöjades, en efter en, och fördes in under mikroskåpets kyliga ljusöga. Då de inte kände varandra ljög de. Han minns sitt lögnaktiga intresse för kultur. Det var en snabbt övergående fas. Under en av filmarkivets ändlösa räckor av svartvita filmvisningar steg han upp och gick ut ur den unkna, halvfylla salen. Ilse som satt bredvid honom vände inte ens på huvudet. Då filmen var slut hittade hon honom vid utgången där han stod och studerade en poster.

– Varför berättade du inte för mig att du inte är intresserad? frågade hon, och han svarade som så många gånger tidigare.

– Jag vet inte.

Hon fortsatte gå på filmvisningarna utan honom, och det blev som en tyst förebråelse mellan dem varje gång hon lämnade honom sittande i soffan.

Ett halvt år senare fick hon sin hämnd. Under en fjällvandring i Sverige satte hon sig ner på en sten och började gråta. Hon hade stora, värkande blåsor på fötterna, och den tunga packningen skar in i hennes axlar så att hon inte kunde andas.

– Jag hatar det här, sade hon, och han såg på henne medan sanningen sakta vände sig om för att utrota lögnen.

I stället för att se sig omkring och njuta av den milda barrdoften och skogens ostörda tystnad, hade hon tittat på hans fötter som utan att stanna trampade fram på den slitna stigen. Där hade rötterna kommit fram som de tjocka blodådrorna på en gammal kvinnas hand.

Man känner aldrig en annan människa, tänker Olav. Hur väl man än tror att man har trängt in henne i ett hörn och plockat ur henne alla hennes hemligheter, så finns det alltid något kvar som hon vägrar ge ifrån sig. Det beror nog på att individen inte känner sig själv. Vi ljuger alla för oss själva, både medvetet och omedvetet, och hela livet är bara den ena förvandlingen efter den andra. Det är bara stapplande steg vi tar, tänker han, också de mest resoluta. Tidigare kände han sig självsäker. Åldern spelade ingen roll. Han hade en enda rät väg framför sig. Då han träffade Ilse som irrade omkring utanför hans klara och strukturerade tillvaro sträckte han bara ut handen och drog henne med sig. Den här hjälplösa människan kan jag verkligen älska, tänkte han och knuffade henne framför sig, med sig, bredvid sig. Hon är bara förvirrad, sade han och böjde henne runt sin kropp. Det tog honom år att inse hur fel han hade.

Ilse är inte förvirrad, tänker han. Hon har bara ingen identitet. Hon har sin familj, sina vänner, sina åsikter, men djupt inne i henne där människans centrum ligger finns inget annat än mörker. Han vet att man brukade tro att kvinnan inte hade en själ, och nu vet han varför. Hennes essens är som vatten. Hon gör aldrig revolt. Hon försvarar sig inte. Det var därför han blev så överraskad då Ilse sade att hon skulle flytta ut. Hon hade en lägenhet på lut och allting. Olav knyter näven. Hon hade tröttnat

på att alltid vara tyst, sade hon. Hon hade tröttnat på kläderna han köpte henne och på kurserna han anmälde henne till. Alla dessa försök att vara någon annan. Han gick för långt, det förstod han nu, och det var därför han hyrde stugan vid havet. För att få henne att minnas att de en gång hade varit där. En gång, då de ännu lyckades vara annorlunda. Hon tror att jag inte längre älskar, tänker han, för att jag inte längre rör vid henne som jag brukade. Hon förstår inte att världen ibland kommer emellan också en hand som sträcks ut för att vidröra. Han ler för sig själv då han tänker på den minimala ryckningen i hennes kropp då han sträcker fram handen. Det är hon inte ens medveten om. Vinflaskan är tom och Olav ställer ner glaset. Han reser sig från stolen och går ut ur rummet för att leta reda på Ilse.

Han hör musiken innan han öppnar dörren. Den är inte på hög volym och han känner inte igen låten. Det är inte alls den sorts musik de brukar lyssna på hemma i lägenheten. Egentligen låter den inte som något han har hört tidigare. Röda toner av en trumpet skriker hest genom en pulserande basgång, och avsaknaden av melodi ger stycket ett diffust och svallande intryck. Rytmen verkar pumpas med i blodströmmen och får det att dunka i hans tinningar. Han öppnar dörren och stiger in i rummet där Ilse står med ryggen mot honom. Han tror först att hon är naken men ser sedan att hon är klädd i en kort kjol. Över axlarna har hon ett tunt, genomskinligt tygstycke och hennes hår är rufsigt, som om hon hade tuperat det hårt. Han drar sig snabbt tillbaka eftersom han tror att han har inkräktat på något privat, men hon hör honom och säger åt honom att sätta sig ner. På sängen. Hen-

nes röst är hård, och han lyder snabbt och automatiskt. Sjun-
ker djupt, djupt ner i madrassen som är så mjuk att den verkar
dra honom till sig. Musiken får honom att svettas och han kan
knappst se Ilse, för hon har hängt ett rött tyg över sänglampan.
Han är inte ens längre säker på om det är Ilse. Hon börjar röra
sig och han kan inte längre blinka. Hennes armar och kropp
flyter emot honom som olja. Hon vänder sig om och han kan
se henne tydligt nu. Sminket som en vidrig mask över hennes
mjuka, lilla ansikte. En ny dröm i de svartmålade ögonen. Hen-
nes fingrar knäpper upp knapparna i kjolen, och det blir kvavt i
rummet. Så kvavt att han inte kan andas. Tyg glider mot hud och
hon är nästan naken nu. Den röda leende munnen glänser klib-
bigt mot honom, och han känner plötsligt igen henne under det
främmande lagret. Hon står framför honom i bara trosorna och
smeker sina bröst medan hon slänger med huvudet. Han väntar
en liten stund och rusar sedan upp ur sängen – klumpigt efter-
som den verkar ha förvandlats till gelé. Då han når henne griper
han tag i hennes armar.

– Vad i helvete ska det här föreställa!

Hans skrik blir ett tjockt väsande och han ruskar henne en
gång. Hon ser på honom med öppen mun och halvslutna ögon.
Han kan se hennes tunga och tänder, men sedan stänger hon
munnen och sväljer.

– Vad då?

– Det här! Musiken... Du ser ut som en hora, vet du det!

När han säger det kommer gråten som en skrynklig slöja över
hennes röst, och han släpper henne.

– Jag trodde du skulle tycka om det.

Olav ser på henne.

– Det här då? Om jag ville ha det så här skulle jag väl inte vara
med dig.

Han står tyst en stund och bara ser på henne. Hon täcker bröst-
ten med armarna och han tar ett steg bakåt.

– Herrejävla... muttrar han och vänder sig om. Då han går
ut ur rummet sätter sig Ilse ner på golvet. Hon darrar i krop-
pen men det kommer inte några tårar. Det är bara trumpeteten i
musiken som kan gråta.

Hon har klätt på sig jeans och en ren vit skjorta. Utanför fönstret
har det redan börjat skymma. Hon går genom huset för att se om
Olav redan har kommit tillbaka, men huset ligger tyst och tomt.
På köksbordet står den tomma vinflaskan tillsammans med ett
glas, och hon tänker att han måste ha varit åtminstone en aning
berusad då han fick sitt utbrott. Hon suckar. Det är meningslöst
att leta efter honom, så hon städar bort glaset och flaskan och
beslutar sig för att tala med honom så fort han kommer tillbaka.
Sedan öppnar hon dörren och går ut i det försvinnande ljuset
där vinden pressar mot ansiktet och kroppen. Med händerna i
fickorna fortsätter hon ner mot stranden. Hon tar vägen som
leder ner till klipporna, och blåsten får hennes hår att pressas
mot ansiktet. Vid horisonten flämtar ett gulaktigt ljus, som ett
norrsken. Hon hoppas att ovädet inte ska ta sig inåt land, men
känner det varma kvava hotet om åska i luften. Det skrovliga,
hårda berget ligger under hennes fötter och verkar gunga då hon
tittar neråt mot det brusande vattnet. Då hon vänder blicken ut
mot havet tycker hon sig se något vitt som böljar och gungar med

vågorna. Hon får vattenstänk i ansiktet och rynkar ögonbrynen för att se bättre i halvmörkret. Inte så långt ute, tydligare nu, kan hon se en roddbåt. Det är deras roddbåt, den som tillhör huset, för den är vitmålad och lyser tydligt mot det mörka vattnet. Det måste vara Olav, tänker hon och går mot stigen som leder bort från klipporna. Med snabbare steg närmar hon sig den tjocka grenen där roddbåten alltid brukar ligga bunden och ser att båten är borta. Bara trädet står där och böjer ödmjukt ner sin tjocka gren ända till sanden. Hon ropar på honom. Ett rop som förs bort av vinden.

Olav finner huset tomt. Han går med snabba steg genom rummen, men Ilse är inte där. I sovrummet hittar han sängen som han lämnade den. Överkastet är skrynkligt, och kläderna hon har tagit av sig ligger i en hög på golvet. Musiken har slutat att spela och resten av hennes kläder hänger ännu i garderoben. Han ropar på henne men hon svarar inte, och hela uppvisningen hon gett honom tidigare verkar avlägsen och överklig i skenet från taklampan. Han backar ut ur sovrummet och går in i köket där vinflaskan stod, men nu är den borta. Han kan inte heller se glaset. Allting verkar vara undanstädat. Rensopat. Det är som om hon dragit med handen över allting, och som en trollkarl fått det att försvinna. Olav öppnar dörren och går ut. Det har mörknat ordentligt, men det första han ser då han stiger ut på trappan är roddbåten. Den verkar vara självlysande mot den mörka bakgrunden av svart vatten. En stund står han alldeles stilla men sedan springer han nedför trapporna och fortsätter längs stigen. Ilse... tänker han. Ilse... hon kan ju knappt ro! Hans steg känns

lätta, viktlösa, och det stramar i lårmusklerna av farten. Vad har fått henne att ta båten? tänker han. Han kan inte urskilja vare sig årorna eller roddaren, men hoppas att det beror på mörkret. Hur ska jag stå ut den här natten om hon inte kommer tillbaka, tänker han och känner hur det spänner i halsen. Ansiktet drar ihop sig till något som liknar ett leende men som är något helt annat. Då han kommer ner till stranden stannar han och ser på roddbåten som avlägsnar sig. Den driver med vågorna, det ser han nu, och han tänker att hon måste ha ramlat i. Han ropar på henne, och ropet dras ut i mörkret av vinden som virvlar runt hans huvud. Han ropar trots att han vet att hon inte kan höra honom, men han känner att han måste ropa för att det ska verka som om han gör något, och då hon svarar honom förstår han inte att det är hon. Sedan vänder sig stranden upp och ner och han ramlar omkull. Vågorna blöter ner hans byxor och skjorta, men han kan inte resa sig, och Ilse som kommer springande över sanden slänger sig ner på honom. Han får hennes armbåge i kinden och kramar henne hårt.

– Jag trodde du var där ute, säger han med en röst som låter tjock.

– Det trodde jag med – att det var du, säger Ilse.

Hennes andetag är flämtande snörvlanden. Hon känner värmen av hans kropp mot sin egen. Styrkan och det kalla vattnet mot huden.

– Vilken tur att jag inte simmade ut efter dig, säger Ilse och ser på honom.

Han ler och stryker henne över kinden. Sedan sitter de stilla ett ögonblick och tittar ut mot havet som studsande leker med den lilla båten.

Den natten rör de vid varandra. Först lätt. Som om de målade tillbaka varandras konturer och välsignade dem med fingertopparna, och sedan, då kropparna tagit form under beröringen av hud mot hud, blir rörelserna mera målmedvetna. Läppar rör vid läppar, mage vid mage och bröst vid bröst. Sängen blir ett hav av svepande lakansvågor och fuktas av svett. Det är som om huden sprakar av elektricitet. Åskvädret ute vid horisonten har glidit in genom det öppna fönstret och de har svält det. Nu dånar det inne i dem. Ilse sluter ögonen och ser hur hon lysas upp av blixterna som surrar innanför hennes panna. Olav blundar också. Han lutar huvudet mot det enda stöd han har, och det sjunker undan, och han känner hennes läppar komma trevande. De är båda blinda och följer varandras rörelser, förvånade över hur händerna finner sitt mål trots att ögonen inte ser.

Nästa gång de öppnar ögonen är det morgon. En blek sol lyser från himlen som är dimmigt vit av tunna moln. Fönstret står ännu öppet, och luften som knappt orkar strömma in är varken varm eller kall. De ligger på var sin sida av sängen och råkar vakna och vända på huvudet i samma ögonblick. Av nattens åskväder syns inte ett spår. Ilse ser en stund på Olav och vänder sedan bort ansiktet. Olav sätter sig upp och gnuggar ansiktet. Han är naken och letar snabbt efter sina kläder. Sedan går han ut ur rummet och Ilse ligger kvar. Det känns skönt att vila blicken på den vita himlen.

På eftermiddagen blåser det upp. De har packat sina väskor och burit dem till bilen, men ännu ska de inte åka. Luften är fortfarande mycket behaglig. Då de lastat sina tillhörigheter i bilen

tar Olav Ilses hand. Hans ansikte är allvarligt och han ler inte då han leder henne nedför stigen, mot stranden. De fortsätter att gå. Deras händer är sammanlänkade och det känns skönt att gå så. Det är en lång strand och de har havet till vänster. Deras fotspår syns inte i den ojämna sanden, och då de lämnar stugan kommer det inte längre att finnas några tecken på att de har varit där. Luften är full av flygande sandkorn. De landar på Ilses svarta blus och fastnar i vecken. Olav ser på hennes ansikte. Han vill stryka undan hårslingorna som kittlar henne i mungipan, men handen känns för tung. I stället kramar han hennes fingrar och vänder blicken framåt, och sedan stannar han och blir stående.

Framför dem, på kanske femtio meters avstånd, ligger något på stranden. Det är något mörkt och avlångt. Spolfformat. Det kan vara en vrakdel, drivved, en människa. Ilse står redan med handen för munnen. Det kan vara någon som har drunknat i stormen och sedan flutit i land. De springer inte, utan rör sig med långsamma, smygande steg. Då de kommer närmare skyn-dar de på stegen, och Ilses mun är öppen. Hon andas i stötar för det mörka byltet rör sig, och det är inte ett bylte av tyg, utan av våt päls, ben, kött och fett. Det ligger blod i sanden och vågorna slickar det röda. Ilse faller på knä och Olav går runt kroppen till andra sidan. De kan känna lukten av salt och fisk. Ilse ser på Olav som skakar på huvudet och lyfter händerna.

– Vad ska vi göra? frågar Ilse och Olav öppnar munnen men svarar inte.

Det är en säl de har hittat. Inte speciellt stor eller gammal. De mörka ögonen är nästan svarta och glänser av fukt. Ilse tycker att djuret ser rakt på henne och nosen vädrar. Då hon sträcker

fram handen kränger sälen med kroppen för att komma undan. Ilse trycker handen mot kroppen som är både mjuk och fast och knuffar. Såret öppnar sig djupt och mörkt. Det är som om någon huggit loss ett stort stycke kött från den högra sidan och hon kan se en glimt av revbenen. Det kommer sand i såret och Ilse börjar gråta.

– Den är skadad. Stackars liten, stackars stackars liten...

Hon upprepar orden och gungar fram och tillbaka. Stackars, stackars liten. Olav drar med handen över ansiktet. Han vill slå och sparka omkring sig. Han vill vråla rakt ut mot havet. Varför i helvete skulle det hända just precis nu, tänker han och ser sig omkring. Han går fram till Ilse och ser på såret.

– Det ser fan så illa ut, säger han och grimaserar.

– Stackars liten, stackars stackars liten...

Den gråtande rösten får honom att knyta nävarna och han svär högt. Ilse ser upp på honom. Hennes ansikte är förvridet och hon håller ännu händerna tryckta mot den våta pälsen.

– Vad ska vi göra? säger hon, och Olav vänder sig bort. Vi kan ju inte bara lämna den.

En stund står han stilla och ser bort mot stugan som står där, oberörd, sedan ser han sig omkring efter något, en klubba, en trädgren...

– Vi måste slå ihjäl den, säger han.

Ilse skakar på huvudet.

– Vi kan inte. Vi måste ringa till någon.

Olav sätter sig ner bredvid Ilse och rör vid sälen. Pälsen känns varm och våt mot hans fingrar.

De sitter länge med det sårade djuret. Ilse slutar gråta och den

mörka pälsen torkar. Sälen har inte rört sig på en halv timme, men den mörka blicken släpper dem inte, och kroppen fortsätter att andas. Slutligen reser sig Ilse och torkar av händerna mot byxorna. Sanden faller från dem och de är rena och torra. Hon ser på Olav och han reser sig också. Hennes ögon är rödkantade och allvarliga.

– Det är bäst att vi går nu. Vi måste hinna tillbaka medan det ännu är ljust, säger hon och vänder sig om.

Kycklingen

Mikael är nöjd. Han visslar och hummar och trummar med fingrarna medan han läser. Han sitter sällan stilla. På broschyren i hans hand växer en regnskog. Rädda mig! står det högst uppe på pärmbladet och Siri fnyser. Det finns en räkning instucken mellan bladen. En frivillig räkning för en frivillig Mikael och hon ser pennans målmedvetna raspande mot det vita papperet. Hon försöker kika över hans axel för att se vilken summa han fyller i men lyckas inte. Det är som om han flyttat sig, bara lite, då hennes steg kom närmare.

Siri går fram till fönstret. Hon blundar. Det finns ett fängelse mellan dem. En tom cell, och sedan frihet på var sin sida om buren. De gräver hemliga tunnlar. Hon vet sådant om honom som ingen annan vet. Han ger henne information då hon krukpit genom den trånga, mörka jorden och tjuvtittat på honom. Hon vet att han har guldbrunn hår på benen. Att hans kalsonger hänger i baken. Hon vet att han rakar sig om kvällen för att skäggstubben ska hinna växa ut under natten och ge honom det trevligt vårdslösa utseendet. Han kryper också fram till henne, men hon vet inte vad det är han vet. Kanske att hon använder hårspray ur burkar som skadar omgivningen. Att hon läser litteratur som inte är bra för henne. Han vet att hon är arg över

pengarna och ibland sätter han sig ner och gräver med fingrarna djupt i håret. Blundar men kan inte komma på någon lösning. Så fortsätter livet. Friheten på andra sidan tunneln.

Hon går runt, runt i vardagsrummet och hatar krukväxterna på fönsterbrädet. Hon försöker få dem att torka bort men då kommer Mikael med den blå vattenkannan och den obekymrade blicken. Håller upp lika stora slurkar åt dem alla. Inte en enda ska hon få ta livet av. De är alla en regnskog.

– Jag vill åka och hälsa på mamma och pappa, säger Siri.

Han fortsätter gnola utan avbrott.

– Javisst, säger han.

– De har bjudit oss över veckoslutet.

– Javisst, säger han.

Hon står med armarna i sidorna i det ljusa vardagsrummet och ser ut genom fönstret. Han fyller med ett försiktigt raspande in ännu en nolla för regnskogen.

Den gamla bilen river upp ett moln i den varma, dåsiga sensommarluften och fyller den med mörkbrun avgas. Ett andetag senare är molnet borta och bilen hundra meter närmare den ljusa lövskogen som slukar det vrålande motorljudet och kväver det. Luften blir svalare. Träden skyddar vägen från solljuset, och vinden som kommer in från sjön bär vattnets kyla på sina långa, flytande lockar. Mikael pratar oavbrutet. Hans röst har sprättat runt i bilens hålrum hela vägen. Musiken från radioapparaten har inte lyckats stoppa honom. Siri svarar med enstaka ord och meningar men hon är trött. Den heta luften och de långsamma skiftningarna i landskapet får det att kännas som om hon hade

brödsmlor under ögonlocken. Ibland lutar hon huvudet bakåt och försöker somna, men det finns alltid någonting hon måste ta ställning till. Han pratar om Framtiden, som de snart ska erövra som två upptäcktsresande. Hon vill inte avbryta eller störa honom när han är på det här humöret. Då glittrar han. Hon gaspar och blundar då det ljusbruna tegelhuset syns mellan träden.

– Äntligen, säger hon och han tystnar för en stund.

– Nog vet de väl att jag också kommer? frågar han och hon sträcker ut en hand och rör vid hans ljusa lockiga hår.

Siri landar i tyget som doftar strävt och rent. Hon blundar och skrattar när hon känner den varma andedräkten mot sitt huvud. Han får hår i näsan nu, men hon vet att det inte spelar någon roll eftersom hon känner att huden i hans ansikte dras uppåt då han ler. Skägget skrapar och kittlar hennes kind. Han svänger henne från sida till sida och det är bara hans armar som hindrar henne från att falla. Hela dagen försvinner där mot hans bröst och hon öppnar ögonen och skjuter honom en bit ifrån sig. Det är länge sedan hon såg honom. Hans breda ansikte har fått mera färg och rynkorna vid ögonvråerna har djupnat något. Det finns en skugga av grått i skägget, men han är fortfarande samma pappa hon lämnade efter sig senast hon besökte honom.

– Sidu bara! säger han och det kan betyda vad som helst, men mest av allt att han är glad över att hon har kommit hem.

Bakom Siri kommer Mikael. Han kommer dröjande, bärande på deras väskor. I hans ögon finns det där uttrycket av försvinnande som tömmer hans blick på allt som kan avslöja honom. Han sträcker fram handen mot Erik Hedegren och låter den

omslutas av styrkan hos den andra mannen. Erik kniper ihop läpparna till ett leende då han tar handen och han skakar på huvudet. Som vanligt försöker han fånga den andra personen genom handflatan, men ur Mikael kan han inte klämma något svar. Han harklar sig och klappar honom på axeln en gång.

– Inte är det ofta man får ungt besök här, säger Erik med den tjocka, djupa rösten som lämnar ett spår i lyssnarens öra.

– För sällan, säger Helena som har kommit över gräsmattan och nu är inom hörhåll för den lilla, löst samlade gruppen.

Hon breder ut armarna och de vida ärmarna är två stycken släp i ljusbrunt glänsande blustyg. Helena rör sig som på skridskor. I hennes svala vinddrag kan man andas länge och djupt. Siri går fram till henne och breder ut armarna hon med. Kopierar omedvetet en gest som för de båda kvinnorna närmare. Hon tar ett andetag då hon sjunker in i Helenas doft.

– Välkommen kära du, säger Helena då hon släpper Siri, och sträcker fram händerna mot Mikael. Han lägger ner väskorna och möter henne.

Sedan släpper Helena alla hon har gripit tag i och korsar armarna. De kan höra fåglarna och syrsorna i grönskan omkring sig. Det raspar av små klor och näbbar mot trädstammarna. Siri känner hur svetten börjar klia innanför tröjkragen. Hon sticker in ett finger under det stickiga garnet och Helena nickar mot henne.

– Du har varit ganska varmt här i flera dagar redan.

– Skönt, säger Siri och ser upp mot himlen där det blå inte lämnar rum för några moln. Mikael tar upp väskorna bara för att lägga ner dem igen. Erik småskrattar och ler samma hopknipna

leende. Sedan harklar han sig och gungar på hälarne. En humla fäster sig vid Helenas parfym och surrar runt henne en stund. Alla följer den med blicken och då den vingligt flyger vidare höjer Helena på ögonbrynen och ser på Mikael som andas in en gång, och sedan ut igen. Erik gungar över på tårna och Helena ser upp mot huset utan att egentligen titta efter något speciellt. Då breder Siri ut armarna som om hon ville krama dem alla tre på en gång och säger på luften av en utandning:

– Jag och Mikael har tänkt gifta oss.

Inne i det gemensamma rummet ligger tystnaden över de nyligen dammtorkade trämöblerna. Siri ligger på sängen och ser på Mikael. Han sitter i en korgstol och rör sig inte. Hon kan knappt se hur skjorttyget höjs och sänks då han andas. Hon rullar från mage över på rygg utan att sluta se på honom. Väskorna står bredvid dörren och hon får lust att packa upp dem. Bara strö ut innehållet över golvet så att han ska sluta sitta så där stilla. Men det behöver hon inte göra, för han vänder snart på huvudet och då rullar hon sig igen över på mage. Ute fortsätter gräsmattan att vara grön och sjön fortsätter att glittra längre bort. Luften är ännu varm och snart ska det serveras kaffe ute under den stora linden. En alldeles normal dag. Så typisk att Siri skrattar. Sedan ser hon att det blanka uttrycket i Mikael's ögon gäller henne och slutar skratta. Hon suger in underläppen i munnen och tuggar på några lösa skinnflagor. Det är alltid samma flagor, tänker hon. Kanske beror det på den hon kysser.

– Skulle du hellre ha sagt något själv, då? frågar hon.

Han sitter i den stora blå fåtöljen med händerna på magen och

bara betraktar henne. Hon ser hans mjuka skäggfjun på hakan och kinderna och tänker att de är som han. Hon kan blåsa bort honom från sitt finger.

– Vi har ju inte ens pratat om det ännu, säger han. Vi har inte gått igenom det som man borde när man vet, att man är alldeles färdig.

– Jag tycker att det har varit klart redan länge, säger Siri, men Mikael rör sig ännu heller inte.

– Av alla dumma saker du kunde ha sagt... säger han och hon tuggar ännu också på flagorna som senare blir till röda fläckar.

– Vill du inte det då? frågar hon och får äntligen blicken till sig.

Hans ljusbruna blick som går i färg med håret.

– Jag ville inte att du skulle berätta det ännu. Inte bara så här innan vi har haft en chans att prata igenom det ordentligt... Vi är ju inte ens förlovade ännu.

Siri skrattar och rullar ännu en gång över på rygg. Den rosa tröjan lyfter henne och får henne på gott humör.

– Nu är vi det, säger hon.

De tillbringar eftermiddagen åtskilda. Hon har bytt om till sin mossgröna tröja och bruna linnebyxor. Utan att någon ser henne går hon genom den solvarma, ljusa hallen och tar bakdörren ut mot den blekgröna gräsmattan. De kraftiga kängorna trampar ner gräset då hon går mot trädens glesa förhänge. Det hörs inte ett mänskligt ljud i den torra sensommardagen och hon skyndar bort från husets ensamma fönsterblick. Det kryper i nacken på henne och hon föser de låga granarnas grenar åt sidan för att

kunna lägga deras barriär av hård grönska bakom sig.

Då hon kommer en bit in i skogen går hon långsammare. Hon följer stigarna som älgar och människor tillsammans har trampat upp och gläds åt kullarna med mjukt långt gräs. Det här är skogen hon älskar. Den okomplicerade vännen som inte frågar något, men som ändå har alla de rätta svaren. Hon suckar djupt en gång och stryker över en sträv trädstam. Då hon var liten brukade hon slå hål i de unga björkarna med stenar och spik för att kunna dricka saven. Hon minns den beska smaken av bark i munnen och tänker att det inte var smaksensationen som fick henne att suga på trädstammen. Det var trädets essens hon ville komma åt. Den friska droppen av liv som susade från rot till blad med oändligt långsam hastighet. Det fanns stickhål i flera träd innan hon var nöjd och tanken på att hon hade sårat dem litet fick henne att känna sig hemligt stolt och skyldig. Hon var en tjuv redan då och sedan dess har hon fortsatt stjäla. Nu har hon stulit ett liv, en ideologi, en man. Hans teorier om hur allting skulle kunna fungera, hans sätt att tala, hon har till och med kopierat hans sätt att röra händerna och nu skrockar hon för sig själv där hon går, men det är ett skratt som fastnar i halsen. Strävt och beskt till smaken. Hon har varit med på deras möten några gånger och satt alltid längst bak på någon av pulpeterna. Gruppen samlades i samma klassrum där Mikael är geografilärare. "I det civila", brukar han säga, skratta och rycka på axlarna. Hon deltog inte i diskussionen. Förstod inte riktigt vad de talade om, men inte tyckte hon att det lät farligt. Sedan fylldes tidningen plötsligt med rubriker om skottlossning på en minkfarm. Något misslyckat dåd i nattens svarta ficka. Stämningen på mötena för-

ändrades och blev mera aggressiv. En ung kvinna med mycket smink tryckte upp en affisch i hennes ansikte och sade något om hennes parfym. Mikael viftade bort det och sade att hon inte ska bry sig om vad hans elever säger. De har lång väg kvar tills de blir som han. Mikael har en gloria runt sitt huvud. Den är grön, och eleverna tränger sig runt honom för att få röra vid honom. Då hon håller hans hand är han bara människa. Hon vågar inte tänka på vad han blir då hon släpper den.

Otroligt vilka galenskaper jag ger mig in i, tänker hon. Allting hände lika snabbt som man knäpper med fingrarna och nu känns det som om någon annan skulle ha orkestrerat det hela. Hon är den självömkande spelpjäsen som har flyttat sig i fel ruta. Medan hon går lyssnar hon från rådet som kommer inifrån skogen. Det strömmar fram ur de dolda vattenhålen i mossen framför henne och svävar upp med myggdansen som självlysande slingrar sig fram genom en solstråle. Då hon vänder tillbaka är hon knuten i beslutsamhet.

Hon kan redan känna lukten av skorstensrök från föräldrahemmet då något smäller in i ett träd till vänster om henne. Det hörs en knall, ett vinande och sedan den där blöta knäppen då trädstammen blir sårad från rot till stam. Hon hinner vända sig om ett halvt varv och dra händerna ur fickorna, munnen halvöppen och ögonbrynen rynkade, innan det smäller igen. Den här gången visslar något förbi henne och missar trädets klipper av en tunn kvist och fortsätter in mellan stammarna. Hon ropar en gång och hör det brakande ljudet av en flyende älg. Ljudet slår sig fram mellan träden med överraskande styrka. Hon hinner endast se den bruna flanken då djuret försvinner och hon vänder

sig om, bort från skytten som också brakar fram dold av grannarna. Sedan stannar han och en stund blir skogen tyst, men det är som om ljudet av skottet hänger kvar och fortplantar sig i varje kubikmeter luft om och om igen. En kall ström rusar igenom henne från pannan ner mot bröstet då det knakar bakom träden. Ljudet av fötter närmar sig och hon snubblar över en rot när hon vänder sig om för att springa. Hon andas med korta andetag som inte räcker till och slår undan grenarna med händerna. Hennes fötter fastnar i torra kvistar men hon bryr sig inte om ljudspåret hon lämnar. Blicken är riktad framåt mot en punkt där hon vet att skogen glesnar och hon duckar och dyker för att undvika tjocka döda grenar och halvt fallna träd. De tunga stegen har försvunnit och hon hör ännu en knall, mera avlägset nu, innan hon slår undan de sista grenarna och faller på knä på gräsmattan. Där blir hon kvar en stund. Känner hur fukten av mulden under gräset tränger igenom tyget på byxorna. Känner den torra växtligheten pressa mot handflatorna. Känner hur andhämtningen normaliseras. Känner hur magen hänger en liten aning utanför byxlinningen. Känner hur det tynger i axlarna av den obekväma ställningen. Känner hur munnen torkar och hur den sprittande känslan av panik närmar sig. Den sveper undan den klara tomheten som har dominerat hennes kropp under flykten, och sedan lyfter hon blicken och ser huset stirra tillbaka precis som då hon lämnade det, med sina lugna ljusbruna väggar runt de mörkare dörrarna av trä, och med syrenbuskar vid gavlarna och de parkerade bilarna som osar värme ut i luften. Hon sätter sig på huk och ser sig omkring. Jag blev beskjuten, tänker hon, och kan inte vara rädd. Det är en tanke som hjärnan inte kan acceptera, och

när kroppen har lugnat sig, och händerna slutat att skaka, och benen meddelar ryggmärgen att de kan bära henne, stiger hon upp och börjar gå mot huset. Hon känner att hon måste ta sig till toaletten mycket fort eftersom både tarmen och blåsan har börjat pressa på. Och hon vill tvätta ansiktet och händerna med kallt vatten för att jaga iväg den stumma känslan i kroppen.

Hon sitter med Helena vid köksbordet och dricker ett glas läsk. Mikael syns inte till men hon frågar inte var han är eftersom hon vill sitta ostörd en stund medan tankarna bearbetar flykten genom skogen. Hon har redan bestämt sig för att inte berätta om händelsen för någon och nu anser hon situationen närmast komisk. Hon vill skratta då hon tänker på hur hon snubblade och rusade. Medan hon sprang hade hon känt på sig att skytten hade varit medveten om hennes närvaro, men nu verkar tanken alldeles löjlig. Den som jagat i skogen hade skjutit en bom, fått älgen och henne att fly och sedan förväxlat de båda ljuden. Så räddade jag det djurets liv, tänker hon. Mikael skulle vara nöjd om han visste, och nu kommer skrattet som en fnysning genom näsan. Bubblar upp med kolsyran och lägger sig på tungan. Helena hör henne inte och hon tittar ut genom fönstret där det skarpa ljuset sticker i hennes ögon. Hon kan se uppfarten med sitt gula grus och det gapande hålet där Stora stigen skär rakt och djupt in i skogen, och där i det vita köket med blänkande kranar och ljusblå bårder på väggarna spärras hennes ögon upp av en våg som växer fram inifrån då grenarna förs åt sidan och Erik stiger ut från det svarta fuktiga hålet med den blänkande bössan i näven och de stora stövlarna med räfflade gummisulor på fötterna. Han stiger ut i

solen och hans stora kropp ser ut som om den var utskuren mot det starka ljuset. Tätt efter honom, smal och oansenlig mot den kraftiga mannen framför sig, kommer Mikael.

– Har pappa varit ute och jagat? frågar hon och håller rösten stadig.

Helena vänder blicken ut genom fönstret.

– Där är dom ju, säger hon och låter arg.

– Han skulle absolut gå ut med bössan före maten, bara för att retas med pojken. Och kan du tänka dig att Mikael bad om att få följa med? fortsätter hon.

– Ville han följa med?

– Jag vet inte vad du har gjort med din Mikael, men han var helt annorlunda i dag. Jag tror att till och med Erik blev förvånad när han stod på sig så där.

– Någon älg verkar dom inte ha fått, säger Siri.

Hennes röst låter avlägsen. Den har förlorat sig i tankarnas vilospår och slingrar sig för att ta sig ut.

– Det är då en jäkla tur det. Men om dom skulle ha fått nån så ligger den väl kvar ute i skogen och väntar på att dom kommer upp med bilen.

Men Siri vet att de inte har fått någon älg, och tankarnas snurra stannar.

Hon reser sig från stolen i samma ögonblick som dörren öppnas men hinner inte ut ur rummet som hon har tänkt sig. Det är Erik som klampar in, och hans ansikte förändras då han får syn på henne. Hans stora röst gömmer sig där inne ovanför den tjocka magen och väntar på att få mullra. Mikael rör sig bakom hans rygg men kommer inte förbi. Erik pekar på Siri med ett tjockt finger.

– Det här är ditt fel lika mycket som någon annans, säger han och orden knuffar henne långsamt ner på stolen.

– Du har släppt in den där idioten i mitt hus och nu råkar jag ut för honom. Varje gång jag vänder mig om är han där med sitt muttrande och sin kritik, och nu har jag fått tillräckligt.

Siri försöker få syn på Mikael men han är inte längre där. Han har försvunnit mot bakdörren och kommer inte in i köket. Erik stänger dörren bakom sig och tar ett par steg in i rummet. Hans gråsprängda huvud rör nästan vid taket. Helena ser upp mot honom. Hennes blick är mycket klar och lugn.

– Nu ska du ta och lugna dig, säger hon och Erik vänder sig mot henne.

– Den där klåparen förstörde en fullständigt lyckad jakt för mig, säger han, och hans röst dallrar i Siris trumhinnor. Jag hade älgén där, jag hade bössan klar, och så rusar han upp och brölar och viftar. Du skulle ha sett så den älgén sprang.

Saliven yr då Erik pratar och nu är han lyckligtvis vänd mot Helena. Siri vet inte om hon skulle klara av den där rösten och saliven där hon sitter hopkurad på stolen och känner tryckvågen från ilskan i hans kropp.

– Och vilken tur att den sprang, säger Helena, för jag har inte planerat att stå med blod upp till axlarna i dag och slita i det där arma djuret.

– Jag slängde iväg ett par skott ändå, bara för att lätta på trycket. Det var en jäkla tur att han inte kom i vägen.

– Ja, ja. Nu tycker jag att du ska lugna dig och tänka på vad du säger, säger Helena.

Erik vänder sig mot Siri och hans axlar sjunker en aning. Han

rör på munnen och blicken i hans ögon förlorar sin spetsiga punkt. Han muttrar något och går runt bordet för att sätta sig. Siri ser på Helena. Erik lugnar sig som alltid och nu ska de alla låtsas som om inget hade hänt. Bara ett gräl, brukar han säga. När man är arg säger man sådant man inte menar. Hon vet själv att det är sant. Helena vänder sig mot dottern som redan har sprungit bort i tankarna.

– Gå du och hämta Mikael. Säg åt honom att det där med älgen inte spelar någon roll.

Siri skyndar sig upp från stolen och ut ur köket. Lämnar den tjocka luften och lukten av Eriks svett bakom sig och går för att leta efter Mikael.

Hon hittar honom bakom huset på fältet där hettan stiger upp i vågor och ängen redan har torkat till hö. Han går omkring och sparkar i gräset och muttrar för sig själv. Då han hör henne komma vänder han sig om. Hans ansikte är mörkt och blicken han ger henne är mulen. Han skäms över att hon hörde vad Erik sade om honom, det ser hon i hans ögon, men hon ser inte all den smälek han tvingades utstå under den gemensamma skogsvandringen, allt om hur värdelös han är som inte förstår sig på jaktens njutning och på triumfen i att döda bytet. Människan är den som avgör liv och död, sade Erik, strax innan han fick syn på älgen.

I skogen ville han visa den jävla gubben att ett liv är ett liv, oberoende om det är en älg eller en människa. Medan de vandrade försökte han förklara för Erik om betydelsen av ett fungerande ekosystem, men Erik svarade att han inte har tänkt skjuta alla

älgar utan bara en, så det vara bara för Mikael att hoppas att de inte hittade några.

Mikael blinkar och ser ut över ängen. Han stryker håret bakom örat.

– Jag skrämde iväg älgen, erkänner han. Vem skulle jag vara om jag bara lät honom döda den mitt framför ögonen på mig? Då skulle jag vara den där veklingen som han tycker att jag är. Allt det där som jag pratar om skulle förlora betydelse.

Han ser på henne och hans ögon är rödkantade. Käkmusklerna arbetar. Han vill veta var han står nu. Han vill veta om det som hände har förändrat något mellan dem. Men hon minns skotten och flykten och kan inte tala. Det blir han som fortsätter.

– Om sådana som han får bestämma finns det inga begränsningar för hur mycket man jagar. Det är inte dödandet som är det viktiga, säger de, utan samvaron. Och så lämnar de delar av kadaver för att ruttna i skogen. Lukten skrämmer ridhästar som är på väg förbi så att de stegrar sig. Det är groteskt. Inte är det ens jakttider. Och nu hatar han mig ännu mera än tidigare, säger Mikael och skrattar.

Siri suckar och stirrar ut över den torra ängen. Det blir tyst mellan dem och sedan sträcker hon ut handen och griper tag i hans arm.

– Han kommer att vänja sig vid dig. Det tar bara lite tid, säger hon.

Han skrattar igen. Samma torra, skrapande skratt.

– Jasså, du tror det. Han har avskytt mig sedan första gången han såg mig. Och nu dig. Du såg ju hans ansikte när vi kom. Han tittade på dig som om jag hade förstört dig. Hans lilla flicka i

sommarkjolar och spetsblusar.

– Det är inte mina kläder som bekymrar honom, Mikael, säger Siri, och vet att hon ljuger.

Råttflicka, kallade Erik henne vid kaffebordet. Hon kände sig stolt då. Som om hennes förändrade syn på livet var en skylt hon kunde bära på utsidan. Men nu är hon inte ens säker på om något har förändrats alls. Hon är samma flicka som hämtade hem de mest vansinniga pojkvänner bara för att reta pappa. Hon är samma Siri som stod med händerna i byxfickorna och skelade med ögonen i ett hemligt förtjust tuggummituggande leende då Erik, röd i nacken, stod och höll upp en oanvänd kondom framför någons stammande ansikte och vrålade att han skulle försvinna från huset. Samma Siri som hade placerat kondomen på golvet några minuter tidigare då hon hört de tunga stegen komma emot henne genom hallen. Nu gör hon det igen. Men det är inte en kondom hon lägger ut som lockbete. Det är en annan människas hjärta.

– Jag ska prata med honom, säger hon.

Den här gången ska hon göra det. Hon tycker att han ser lite gladare ut men han är ändå motvillig då hon tar hans hand och leder honom tillbaka till huset där Erik och Helena sitter och väntar.

Hon knackar på dörren och ser honom sitta i det mjuka skenet från sin arbetsbordslampa. Hans huvud är nerböjt och axlarna ihopsjunkna över pärmerna han bläddrar i, men han ser inte nedslagen ut. Han är hopkurad, som om han ständigt var beredd på att ta ett språng. Hon har ofta sett honom så, ruvande över

något som han gömmer i sin famn för att komma så nära in på det som möjligt. Han vet inte att hon ser på honom och hans läppar rör sig. Den krökta näsan glänser och glasögonen har halkat ner. De hotar att halka av honom, som om de vet att de inte hör hemma i det där ansiktet. Arbetsrummet är ostädat, men bara en aning. Det ligger några pappershögar på bordet och papperskorgen är full sedan länge, men för övrigt är allting rent och tillräckligt snyggt. Nu höjer hon handen. Nu knackar hon på den blanka dörren. Nu lyfter han blicken och ser henne. Ger henne sitt speciella leende som är något av en formalitet då han vill visa att han inte är glad. Hennes hand sjunker ner mot benets trygga gömma. Hon är inte rädd för sin pappa. Hon har alltid varit hans flicka, men det är den bedrägliga tryggheten hon ryggar inför. Ljuset av lampan, den starka famnen och handen som stryker över huvudet på barnet som aldrig får bli vuxet. Han lägger undan mappen och hon går in.

– Vad håller du på med?

– Äsch, jag gör en översikt över arbetet på måndag. Det är inte så viktigt.

Hon sätter sig på trästolen mitt emot hans och beslutar sig för att inte stamma och sucka innan hon talar om för honom sitt verkliga ärende.

– Är du ännu arg för att Mikael skrämde älgen?

Erik sitter tyst en stund. Hans armar ligger korsade över den runda magen.

– Arg och arg... säger han. Om det skulle vara ett skämt så var det jåkla dåligt.

Siri lyfter händerna och låter dem falla igen.

– Du vet ju vad han anser om att döda, i onödan alltså. Han sade att han inte kunde stå bredvid och se dig skjuta ner det där djuret.

Hon berättar för Erik om samtalet på ängen och gruppen som brukar samlas i klassrummet.

– Han representerar en ren och kärleksfull ideologi, och det är därför jag älskar honom.

– Är det därför du älskar honom?

Eriks röst kommer från djupet av magen och rullar som stenar ut mellan tänderna.

– Jag tror det. Ja, det är nog därför. Han bryr sig om vad som händer runt honom. Jag vet att du inte delar hans åsikter, men ingen har sagt att du måste hålla med om allt han säger. Och kanske det är löjligt att bekymra sig om sådant som skogar och atmosfären, men jag tycker ändå att det är viktigt att det finns någon som gör det och försöker förhindra det som oundvikligen håller på att hända. Då kan han åtminstone veta att det inte var hans fel.

En fnysning avslutar Siris replik.

– Han är den typen som alltid skyller ifrån sig. Han tror att han gör allting bättre än alla andra, att han är någon sorts jävla messias, ett helgon som vid domedagen kan lyfta sina händer och visa upp sina gröna tummar. Och ändå kör han omkring i det där förbannade bilskrotet som får tallbarren att krokna när han kommer förbi.

– Mig gör han inget illa.

Erik muttrar och sedan ser han på henne en stund.

– Jag har aldrig förstått mig på karlar som inte kan skjuta.

– Alla karlar skjuter väl inte.

– Jag såg honom slå ihjäl myggor, säger Erik och Siri skrattar för hon hör på hans röst att samtalet snart är över. Han kommer att dra sig tillbaka efter det här för att fundera på det som har blivit sagt och hon vet att han har mjuknat. Hon kan se det på hans blick.

Siri sitter i köket då Helena kommer in i rummet. Hon har suttit stilla en lång stund och stirrat ut på den stelt blå himlen i det orörliga landskapet utanför fönstret med en känsla av att flyta utanför sin egen kropp, bara några centimeter, men tillräckligt för att armarna och benen ska kännas som om de inte tillhör henne, utan bara är föremål som ligger fastspända vid ett stumt och förlamat torso. Hon blinkar hårt varje gång hon känner den mjuka studsens av kulan. Det har långsamt gått upp för henne hur nära det egentligen var. Vilken tur hon hade. Ibland händer det att en jägare skjuter sin kamrat i misstag, trots att han vet att den andra är i skogen och hon blundar och ryser av obehag då hon än en gång låter sig beskjas. Det är så sanningen tränger in i människan. Gradvis genom lager efter lager av ett förstånd som förnekar. Muskeln som spänner sig tröttnar och slappnar av. När hon andas in nästa gång flyter hon tillbaka in i kroppen som med en stickande känsla blir hennes igen, och Helena kommer in i rummet på sina tysta fötter. Hon sätter sig vid bordet, snett framför Siri, och knäpper händerna framför sig.

– Jag har försökt prata med dem båda. Jag tror att det börjar lugna ner sig nu.

– Det får man hoppas.

Helena sträcker ut handen men Siri drar sig undan.

– Hej, du borde inte vara så negativ, säger Helena. Erik sade att du hade pratat med honom och det var inte alls en dålig sak.

Siri suckar.

– Om det här var en film så skulle de i slutet märka hur mycket de har gemensamt och hur lika de egentligen är.

Siri suckar igen.

– Men någon jäkla film är det ju inte.

Hon tittar ut genom fönstret och ser att solen ligger lågt på himlen. Det har varit en lång dag och hon önskar bara att den skall ta slut.

– Det är sent. Var är Mikael, tror du?

– Jag vet inte. Senast jag såg honom var han i gästrummet.

Mikael sitter i fåtöljen och ser på sin mage som rör sig upp och ner då han andas. Han har ju ingen mage, men ett utrymme dit maten försvinner och där den förbränns för att ge honom energi för att orka röra sig. Han tänker på Eriks mage. Den stora buken ovanför den lilla kuken, tänker han och flinar. Det är en mage det. En soppåse för avfall som stuvas in i säcken tills den spänner ut ovanför byxlinningen. Om den sprack upp skulle den spy ut stinkande halvruktna matrester, täckta av ett vitt lager fläsk. Fläsk som har bitit sig fast på påsens insida så att det har vuxit in i den. Sedan tänker han på Siri. Förlovad. Någonstans i honom finns en liten mus som knaprar på honom. Varje bett kittlar, men känslan blandas med en annan, mycket mera svårtolkad. Längtan eller saknad. Ibland är det svårt att skilja på dessa två. Hjärtat snyftar, det är så det känns.

Skuggan som glider upp i dörröppningen avbryter honom. Den bildar en iskall pöl på golvet och han känner kraften av den stora kroppen som står på tröskeln. Den mullrande rösten tar fart och rullar emot honom.

–Det är på tiden att vi talar med varandra, du och jag.

Det har redan börjat skymma då Siri stiger ut på den svala trappan och drar in kvällsluften djupt i lungorna. Det doftar dagg och gräs som har torkat i solen hela dagen, jord som sakta blir kylig och rök från bränt skräp. Kombinationen är berusande. Det är en sagornas och drömmarnas doft. En doft om hemligheter i spännande gömmor. Grannens gräsmatta får försvinna bakom de dämpade färgtonerna av löv som har slutat andas för dagen. Hon ser pärlor glittra i gräset och tänker på berättelserna om troll som hon kunde utantill då hon var liten. Benen vill springa ut i luften och dundrande ta mark. Stampa och rulla över den tjockt packade jorden som verkar värmas upp av den heta kärnan i mitten. Hon har letat efter Mikael i huset men han har försvunnit. Hon går ner längs vägen där elden hon känt luktan av brinner på ängen längre bort. Erik har lovat henne att de ska göra upp ett bål, eftersom hon missade brasan vid midsommaren. Det finns en hel del gammalt virke och ännu mera torra kvistar och sly som han har samlat ihop i en hög på ängen bakom huset. Hon ställer sig med armarna i sidorna och försöker vänja ögonen vid halvmörkret. Kan urskilja en gestalt vid elden, bara en. Han är lång och smal. Han står och svajar och armarna hänger rakt ner och svänger. Det ser ut som om han väntar på något. Det går en stund och röklukten blir starkare. Stickfiguren står fortfarande

och svajar. Då ser hon en person till. Han har suttit nedböjd, utom synhåll, men han reser sig och då är det alldeles klart att den nya figuren är Erik. Det finns inte någon annan i trakten som är lika stor som han. Siri hör röstmummel som måste vara rop eftersom de når fram till henne, och hon börjar gå genom gräset som svischar mot hennes skor för varje steg.

Det är hett runt elden och männen svettas. I början, då hettan steg, kändes det som om skinnet och köttet skulle smälta och rinna från kraniet och bara lämna benets vita blänkande som skydd mot den slickande värmen. Men nu har huden vant sig. Det är bara ögonen som svider i röken som sakta breder ut sig runt dem. I början, då Erik hade fört honom till bålet och antänt det, hade han haft en mängd olika teorier om vad som skulle hända honom. Han skulle inte ha en chans mot den större mannen i en nödsituation, och han hade redan insett att den enda utvägen för honom skulle vara att springa. Sedan hade Erik lagt sin ena hand på hans axel och sett honom i ögonen medan elden tog fyr och flammade upp.

– I den här världen, säger Erik, finns det män och kycklingar. Jag har lyssnat tillräckligt på ditt gröna snarvel för att veta att du inte är en man, men i dag, då du skrämde älgen blev jag verkligen förvånad. Det var första gången jag såg mannen i dig.

Erik tar sig en paus.

– Mannen som ska gifta sig med min Siri.

Han skjuter fram huvudet och ser på Mikael. Skäggstubben på hans haka är ojämn och vass, men den är inte vårdslös utan bara där.

– Är det sant? Ska du gifta dig med min Siri?

Mikael ser rakt på det stora ansiktet. Han ser rakt in i det och igenom det, ut mot fältet där skymningen blir till natt i det starka eldskenet.

– Så har det blivit bestämt, säger han.

– Hördu nej. Inget har ännu blivit bestämt.

Erik vänder sig bort och tar några steg närmare elden.

– Vet du varför du är här?

Då Mikael inte svarar knäpper Erik händerna bakom ryggen. Pausen han tar sig är lång och han stirrar in mot lågorna som knastrar och knäpper, rasar mot den mörka himlen. Slungar upp gnistor som bränner sig fram och slocknar.

– Innan vi fick våran religion var vi hedningar, inte sant? Vi tillbad månen. Nå, det här var mycket tidigare, mycket längre tillbaka, men det var så allting började. Månens existens var ett villkor för vår överlevnad. Vi var jägare, Mikael. Inte jordbrukare. Det fanns ingen som var som du. Jag vill att du ska vara en man Mikael, och en riktig man bör kunna döda om han är tvungen.

Mikael lyssnar noga på rösten som brummar fram och blandar sig med gnistorna. Han blinkar bort svedan ur ögonen. Ser sig omkring och planerar en flyktväg. Så mycket fält att springa över, och ändå är han en fånge.

– Jag dödar inte, säger han och den enda meningen låter som en utsliten ramsa.

Han har hört den så många gånger, stämplad av sin egen röst.

– Men du accepterar dödandet, eller hur?

Mikael nickar.

– Ja, men bara som slakt av sådant som ska ätas.

Igen blir Erik tyst. Under samtalet har han vänt sig emot Mikael och nu tar han de få stegen tillbaka, närmare.

– Omständigheterna tvingade männen att sluta jaga. De var motvilliga men böjde sig för naturens villkor, och samtidigt förlorade de något. De förlorade glädjen. Den långsamt växande skörden gav dem ingen känsla av triumf. Dödandet var över, tänker du säkert, men du har fel. Det fortsatte i form av offer. En god skörd krävde blod. Offer... Kristendomen frossar i den tanken, berättar Erik.

Han försvinner in i mörkret och böjer sig ner. Efter en stund kommer han tillbaka. I sina framsträckta händer bär han den halvvuxna kycklingen som lyckas frigöra en vinge att flaxa med.

– Nu är det din tur, säger Erik och ser på Mikael.

Mikael gungar en gång. Han tar ett steg bakåt. Skuggorna från elden flimrar över Eriks ansikte. Han kan inte se den andre mannens ögon men vet att de ser på honom. Att de vägrar släppa greppet.

– Siri kom och pratade med mig idag. Jag berättade för henne hur du rusade omkring i skogen och flaxade med armarna. Hon skrattade åt dig. Vad är det du har trott, egentligen?

Erik skrattar. Högt och brummande. Mikael blinkar bort rök ur ögonen. De svider nu. De har varit nära elden en god stund. Röken går ner i strupen också. Den fastnar där som något stort man råkat svälja. Han står tyst en stund och sedan frågar han:

– Vad vill du att jag ska göra?

– Du ska stå för maten, säger Erik och nickar mot kniven som ligger i gräset.

– Är det här ett skämt? frågar Mikael, men ser på Erik att han menar allvar.

– Vi går inte tillbaka innan du har nackat kycklingen, svarar Erik och Mikael fnyser.

– Då kommer vi att stå här hela natten.

– Du säger att du inte vill döda, men jag behöver bara se på dig för att veta att det inte är så. Du vågar inte. Du är inte en man, Mikael. Du är ingenting.

Mikael står stilla en stund, stirrar in i lågorna och känner hur den varma luften blandas med en hetta som verkar rasa och brinna inne i honom. Sedan vänder han sig om, snabbare än Erik har väntat sig. Tänderna är hårt hopbitna och han tar ett steg framåt.

– Det här är alldeles löjligt! Vi är båda vuxna människor, det måste finnas något sätt för oss att komma överens, säger han.

– Om du inte gör det så gör jag det, säger Erik.

Han går fram till kniven och böjer sig ner för att plocka upp den. Mikael står stilla en liten stund, och det rycker i hans armar och ben, sedan tar han ett snabbt steg framåt och griper Erik om handleden.

– Nu får det räcka, säger han och vrider med en rörelse runt den andre mannen hand.

Det går fort och Erik ropar en gång av förvåning. Sedan förändras hans ansiktsuttryck från att ha varit överraskat till ilsket. Han knuffar Mikael ifrån sig men denne vacklar bara en stund, och griper sedan tag i Eriks skjortkrage. Erik ruskar på sig för att komma loss men Mikael grepp håller. En stund hörs bara knastrandet av elden, de snubblande stegen och de dämpade stötarna då de två männen försöker fälla varandra med fötterna. De stönar och morrar, andas flåsande. Erik tappar kycklingen men

de avbryter inte striden. Slagskämparna är nu koncentrerade på varandra, och runt dem blir kvällen mörkare. Mikael är snabb och smidig, men Erik är starkare. För ett ögonblick ser kampen oavgjord ut, men sedan får Erik övertaget och faller sin motståndare på rygg i gräset. Han sätter sig på Mikael och tar tag i hans jumper med båda händerna, och grimasen i hans ansikte får Mikael att knuffa och spjärna emot med alla sina krafter.

– Förbannade... morrar Erik och vrider om skjortan.

Då hör de båda männen ett rop och Erik släpper taget och reser sig snabbt. Det är Siri som kommer rusande emot dem från skuggorna utanför elden. Hennes huvud är framsträckt och hon viftar med armarna medan hon ropar åt dem att sluta. Då hon når fram till dem snubblar hon och Erik sträcker fram händerna för att fanga henne. Han håller henne upprätt och hon återfår balansen, andfådd av språngmarschen. En stund står de stilla och Siri ser upp på Erik. Hennes blick är skrämnd och ilsken men hon säger inget. Mikael reser sig upp och torkar händerna på byxorna. Eldens sprakande och ett svagt prassel är det enda som hörs i tystnaden. Siri vänder sig om emot det prasslande ljudet. Det låter som när små tassar springer i torrt gräs.

– Kycklingen, säger hon och de ser på den där den springer i cirklar, skrämnd av hettan och oljudet.

Innan de hinner reagera svänger kycklingen tvärt om och rusar in i elden.

Buren

Det skramlar i kedjan och sedan öppnas dörren. Mannen framför honom är kort och tjock. Han är klädd i en smutsig nattskjorta och kalsonger, och han ler med en mun som inte har många tänder kvar. Sjöman sträcker fram handen och Forsberg tar den och skakar den med båda händerna.

– Godkväll, säger Sjöman. Det var snällt av dig att öppna så här sent på kvällen.

– Jo nå, inte är det så sent men jag somnade framför TV:n.

De går in i lägenheten där luften är tjockt impregnerad av tobaksrök. Forsberg lutar sig mot soffans ryggstöd och ser på Sjöman genom smala ögonspringor. Han kniper ihop läpparna och skakar på huvudet.

– Det här hade jag verkligen inte väntat mig, säger han.

Sjöman ser sig omkring bland de slitna femtiotalsmöblerna och det blir tyst.

– Har du varit till sjöss? frågar Forsberg och harklar sig.

– Hur var det med lägenheten? frågar Sjöman och Forsberg står stilla en stund och blinkar innan han rycker sig loss från sin ställning.

– Jovisst, säger han och skyndar in i sovrummet. Jag ska bara ta nyckeln så kan vi gå upp och titta.

Den är inte mycket mera än ett rum, lägenheten. Molnfria dagar lyser solen in genom det stora fönstret och gör luften alltför varm, men nu är det redan kväll och det enda som finns kvar av solnedgången är en orange rand över hustaken. Forsberg tänder ljuset, och de kisar båda mot den nakna glödlampans starka sken. Sedan ser de på varandra och Forsberg slår ut med handen.

– Ja. Så här ser det ut. Inte är det mycket men nog är det en plats att sova på. Tills du hittar något bättre.

– Jo, jo, svarar Sjöman och går fram till fönstret.

– Fin utsikt är här åtminstone, säger Forsberg.

Sjöman ser ut över parken med sina raka bänkrader och torget bakom husen på andra sidan gatan. De stora hästkastanjernas grenar är ännu bara, men då löven senare spricker fram kommer utsikten att täckas nästan fullständigt, och då vinden långsamt drar genom grenarna kommer han att stå där och tänka sig att det är havet han ser. Att han står på en klippa högt ovanför de svallande gröna vattenmassorna. Nu sticker han händerna i fickorna och vänder sig om.

– Det här duger alldeles bra, säger han och går fram till Forsberg som kliar sig i nacken.

– Jag skulle nog så gärna ha gett dig din gamla lägenhet, men den blev upptagen nästan genast som du försvann.

– Jag är helt nöjd. Den var ändå för stor för mig, säger Sjöman, och sedan blir de båda männen tysta.

Forsberg ser sig omkring på dammet som ligger i hörnen och målfärgen som har spruckit.

– Några möbler finns det ju inte, säger han.

Sjöman svarar inte så han fortsätter.

– Jag såg att du inte har någon väska med dig.

– Mina saker kommer senare. Går det bra om jag stannar här, redan i natt?

– Här finns ju inte någon säng.

– Jag klarar mig.

Forsberg ser på Sjöman. Han rynkar pannan och väntar en stund. Då Sjöman inte fortsätter rycker han på axlarna och räcker fram nyckeln.

– Nyckeln är din. Jag kommer upp imorgon och ser hur du har det.

Sjöman går mot dörren och Forsberg kommer efter. Han går långsamt, motvilligt, och vänder sig om i trappan för att bli stående en stund. Någon spolar toaletten i lägenheten bredvid och de kan höra ljudet av vatten som tappas ur ett badkar. I en annan lägenhet jamar en katt, tunt och utdraget. Forsberg står kvar med nedsjunkna axlar och halvöppen mun. Sedan andas han in.

– Jaha. Godnatt då, säger han och vänder sig om för att gå.

Då dörren slår igen och ljudet har ekat ut mot trappan blir det tyst.

– Så här tyst har jag inte haft det på länge, säger han och skratrar sedan åt sin egen torra röst. Han vänder sig om mot fönstret och går fram till rutan. Det är första gången på tre år som han är alldeles ensam.

Han vaknar av att ryggen värker. Det är en ihållande värk, och den sprider sig som en brännande mask till sidan och nacken. Ute är det ännu halvmörkt och på väggen bredvid fönstret blinkar ett ljus i blått och gult. Han ligger stilla och känner på värken.

Klättrar och ilar med den för att få kontroll över kroppen. Han har svettats under natten och han stiger upp och öppnar väd-ringsluckan bredvid fönstret, plötsligt yr av den egna salta, starka lukten. Då den svala morgonluften sköljer över hans ansikte och händer sluter han ögonen och knyter nävarna. De hårda andetag han tar lindrar kvävningsskänslan, men han spänner hela kroppen så hårt att den skakar. Sedan öppnar han ögonen och ser ut över hustaken där solen igen har börjat sin flammande vand-ring mot dagen. Förbannade stad, tänker han, och lutar sig mot armbågarna. På torget har torghandlarna börjat packa upp sina varor, och de första arbetsmyrorna kilar snett över den öppna fyrkanten med sina fyrkantiga portföljer i händerna. Bussarna gasar förbi nere på gatan och bilarna blir fler och fler för varje trafikljus som byter från rött till grönt. Sjöman väntar. Han vän-tar på att stadens puls ska börja slå, och på att klappret av fötter nere på gatan ska bli till en ivrigt smattrande applåd för dagens ankomst, och på att butikerna ska öppna sina dörrar för att sådana tidiga djur som han ska kunna ströva omkring i dem och bara fylla sina ögon med bilder och produktnamn. Han längtar efter att få känna de olika påsarna och paketen i händerna och föreställa sig deras innehåll mot tungan och tänderna. Han kan inte sova som de andra människorna i de andra lägenheterna. De som faller in i sömnens domnade famn på kvällen och sedan lig-ger i vila ända fram till morgonen då de vaknar och slänger benen över sängkanten. Han drömmer. Det är tillräckligt för att slita sönder sömnens tunna spindelväv. Då dörren till hörnbutiken öppnas är han redan på väg nedför den ekande trappan.

Det händer ibland att han blir stående och inte kan röra sig. Den ena halvan av hjärnan drar honom i en riktning och den andra drar honom i en annan, och han blir stilla, mitt inne i den sprit-tande osynliga kampen. Den här gången gäller kampen chok-lad. Han står framför raden av färggranna papper i olika lådor under de tjockmagade påsarna som hänger ovanför. Namnen är bekanta. Han åt choklad ibland. Man fick köpa om man ville. På det sättet var det som att bo på ett hotell. Man fick göra en hel del om man ville, men man fick inte gå ut. Vissa föredrog att bara ligga på fritiden. Ligga och vänta på att tiden skulle öppna ett hål för dem, genom vilket de kunde krypa ut lika försvarslösa som de var då de en gång föddes.

Det finns för många olika sorters choklad. I kiosken dit de fick gå en gång i veckan fanns det inte lika många sorter. Det var enkelt. Han tog alltid samma sak. Han var en av de enda som inte rökte när han kom in, men det räckte inte länge innan han började. Han hittade friheten. Paket efter paket av drömlig dim-ma som passerade in och ut i hans lungor. Ett tillfälle att sluta ögonen och andas. Den hackande hostan på kvällen och morgo-nen var ett lågt pris att betala för friden.

På morgonen då han stod vid fönstret i sin lägenhet och väntade på att butiken skulle öppna hade han gjort sig en klar bild av vilken sorts choklad det var han ville ha. Han hade redan låtit den smälta i munnen mellan gomseglet och tungan och svalt den för att andas in sin egen doftande andedräkt innan han tog nästa bit. Leendet, ögonlocken som var halvsutna över den funder-samma gröna blicken, allt var redan planerat på förhand, men när han står framför hyllan och blir överfallen av det katastrofalt

stora sortimentet glider hans strategi undan och försvinner. Det finns choklad med yoghurtfyllning, nötter och kola, nougat och mandel, mintcrisp, ljus, mörk, vit och blandad. Både gamla, välbekanta sorter som han redan har smakat på, men också en hel del nya. Kexchoklad. Choklad med marmelad. Ska han ta en, två eller tre? Så fort han bestämmer sig för en får han syn på en annan som verkar vara bättre, eller bara annorlunda. Han blir stående medan de olika varorna skriker och prasslar i sina påsar och papper och har redan bestämt sig för att inte köpa något alls då han vänder sig om och får syn på den tunna, gråhåriga kvinnan bredvid sig. Hon ser sig omkring, en gång åt höger och en gång åt vänster, nästan som för att korsa vägen, och sedan sträcker hon ut handen och plockar åt sig en chokladkaka med nötter. Han andas ut och hon är försvunnen. På väg mot kassan med sitt val och sin svarta läderväska. Han skrattar för sig själv. Plockar åt sig en chokladstång och går.

Flickan i kassan är ung. Hon har håret i en rufsig frisyra och finnar vid mungiporna. Han väntar medan den långa raden varor knagglar framåt. Hennes händer matar maskinen som skriker efter mera. Hennes ögon når inte upp till kunden som står och väntar på att få betala. Sjöman läser kvällstidningarnas löpsedlar tills det blir hans tur. Flickan håller upp chokladstången mot avläsaren och frågar om det var allt. Han nickar, och sedan blir det dags att betala. Han sticker handen i fickan där det inte finns något annat än tyg och en söm. Efter det är han den klassiska huvudpersonen i en sketch där han står och klappar på sina fickor och vänder dem ut och in medan kunderna bakom honom

står och stampar med foten och visarna på klockan spolats framåt för att tydligare markera tidens gång. Han ser på flickan bakom kassapparaten och ler.

– Det ser ut som om jag skulle ha glömt pengarna hemma, säger han.

Flickan svarar inte. Han känner hennes otåliga, uttråkade väntan.

– Finns det någon möjlighet att få kredit?

Hon skakar på huvudet.

– Alla måste betala kontant eller med kort.

– Det är ju bara en chokladstång.

– Regler är regler.

Flickan lutar sig bakåt i stolen. Han kan se hur hon växer nu. En glimt av makt i den smala kroppen med de stora, hängande brösterna.

– För fan... det är ju bara en choklad, säger han och ser sig omkring.

Bakom honom blir kön längre. Som om alla kunder i butiken sökte sig till den här kassan. De kan vädra sig till bråk och nu kommer de. Deras ögon har den där rädda blicken som spritter undan, men nyfikenheten får dem att stanna kvar. De mumlar. Har de inte någon att mumla med så mumlar de för sig själva. De kan se att hans skäggstubb är ovårdad och att han har välut ur sin skjorta för länge sedan. Den spänner över magen och hans byxor är smutsiga.

– Vet du vad, säger han åt flickan med det spända draget runt munnen. Så här gör vi. Jag tar chokladen med mig nu, och kommer tillbaka senare och betalar. Jag bor här alldeles mitt emot.

Han går förbi kassan och tar chokladen innan hon hinner sträcka sig fram efter den. Sedan går han. Han går varken fort eller långsamt. Ser sig inte om då han hör rösten i högtalaren. Hon kallar på hjälp till kassa nummer fem. Då skyndar han på stegen, och det väser om dörrarna då de släpper ut honom på gatan.

Han är tillbaka i lägenheten efter en hetsig evighet. I handen har han en plastpåse fylld med mat och öl. Då dörren slår fast bakom honom lutar han sig mot den och sjunker ner på huk. Han andas som om han hade sprungit, flytt, och det har han. Han flydde tillbaka till butiken där han slängde pengarna för den stulna chokladen framför den rufsiga flickan i kassan, och svepte vidare, in mellan hyllorna medan händerna arbetade av sig själva. Plockade utan att välja och utan att se. Utan att möta blickar och utan att stöta till någon. Rafsande, hafsande, snabbare och snabbare innan hjärnan hann registrera vad kroppen gjorde. Påsarna prasslade och flaskorna klingade, och fötterna gick mot kassan där han betalade utan ett ord och försvann. Ut, ut genom dörrarna som för andra gången väste igen bakom honom. Ut på gatan där han landade på trottoaren bland smållande steg, hundratals olika klapprande klackar som med sitt hackande fick skelettet att vibrera. Det var flaggdag, och det slappa ljudet av fladdrande tyg blandades med det dova motorvrålet från trafiken på gatan. Det klingade i en klocka ovanför en butiksdörr och gångjärnen gnisslade. Dörren slog igen och klockan skrällde. Tanterna och mammorna och barnen drog förbi med skvattrade dialoger och någonstans fanns det som alltid en hund som fick

syn på honom och skällde, skällde. Han gick över gatan mot rött ljus, och bilarna brast ut i ett unisont missnöje. Det skrek i däck som slirade mot asfalten och händer slog mot signalhorn som tjöt rakt ut mot den molnfria himlen. Plastpåsen var tung men han småsprang. I parken krossade hans skosulor grus och gräs och han lämnade smutsiga spår på den grå gatan då han skyndade mot porten och klampade uppför trapporna.

Tystnaden i lägenheten lägger sig som ett lock för öronen. Han hör ett ihållande ringande. Ett ljud som bor i det ljudlösa. Han hör det tydligare om han trycker händerna mot öronen och han sitter kvar tills andhämtningen har lugnat sig. Sedan reser han sig och låter de övriga ljuden komma tillbaka, för de finns där. Samma ljud som på gatan men de är tystare – dämpade av trettio meter luft och ett lager glas. Han stiger upp och tar med sig plastpåsen till kokvrån.

Den första klunken öl sköljer tre års damm ur halsen. Han sluter ögonen och andas in genom näsan för att bättre känna smaken. Tungan och strupen drar ihop sig av en längtan som inte har något slut. Han dricker långsamt och djupt, stönande, brummande. Alkoholen får blodet att kännas trögflytande. Den förlamar hjärnan som glöder och värker. Han trycker flaskan mot pannan och böjer ner huvudet. Tacksam över stillheten tänder han en cigarett och drar in röken ordentligt. Röken svider i ögonen och han svär. Drar handen över ansiktet och ser sig omkring. På fönsterbrädet står en radio. Forsberg måste ha kommit upp med den medan han var ute. Sjöman går fram till radion och knäpper på den. Blandat med spraket och suset hör han musik.

Något klassiskt. Ett pianosolo. Tonerna trillar fram från ett mellanrum i frekvenserna och faller mot hans ansikte och öron som regn. Han sätter sig ner bredvid radion och tittar ut genom fönstret. Skruvar inte på den runda knappen för att hitta den rätta frekvensen. Det är någon som spelar från en rymdstation. Bruset är solvinden som sveper över månens ärrade ansikte. På gatan där nere går människorna. De fryser inifrån. Isen lägger sig över deras ansikten och förlamar dem. Deras leenden blir allt trögare, och glansen i deras ögon låser den tomma blicken. Deras mekaniska rörelser är minnen från en tid då det fanns värme. Pianisten är varm. Han glöder. Hans leende är allas leende. De har glömt honom där med sitt piano, men han spelar för dem – för Sjöman som sitter på ett fönsterbräde på väg att bli berusad. Sjöman som lyfter sin flaska mot månens svaga spökrundel och sväljer då han känner hur litenheten sänker sig över honom. Han öppnar fönstret och slänger ner den tomma flaskan. Hör hur den krossas mot gatan. Reser sig sedan för att öppna nästa.

Morgonen kommer med värken. Han ligger kvar på det hårda golvet och låter blicken återfå sin skärpa. Det bultar och dunkar i huvudet och munnen smakar surt. Tungan klistrar sig fast i muntaket då han sväljer. Illamåendet ligger på magbotten och väntar på att han ska resa sig. Borta vid kranen står de tomma ölflaskorna och stinker. Sjöman vänder sig på sidan, och magen vänder sig med honom. Han hinner upp och fram till diskhon innan de ölluktande spyorna plaskar genom strupen. Kräks tills magen är tom och hackar upp syror. Böjd över diskhon dricker han vatten och andas genom näsan tills den grävande känslan

i magen har upphört. Då kommer smärtan i ryggen smygande, starkare än tidigare, och han sträcker försiktigt på sig. Himlen är mulen och regnet dansar genom luften. Han går fram till fönstret och tittar ner mot gatan. Det är inte många som har vågat sig ut, men några kilar där över gatan. Som råttor ser de ut, i sina grå långrockar och byxor. Sjöman vänder blicken in mot rummet och funderar. Hans kläder har börjat lukta och han är tvungen att gå ut. Nycklarna skramlar i fickan då han går genom rummet och nerför trappan.

"Noggrann och tålmodig arbetskraft sökes till arbete på djurpark. Till arbetsuppgifterna hör städning och underhållning av området samt enkel djurskötsel. Ingen tidigare erfarenhet nödvändig."

Sjöman lägger ifrån sig tidningen. Det här är vad han har letat efter i dagar nu. Han tittar ut över den tomma, grå parken där någon då och då rusar förbi. En kvinna med en tunn portfölj över huvudet till ineffektivt skydd mot den plötsliga störtskuren. En äldre man som med käpp i handen försöker sträcka de korta stegen längre. En liten flicka med ljuslila skolväska och håret fäst i långa, ljusa cockerspanielöron. Hon ler och gläfsar mot sin mamma, en stövare, som lunkar bredvid henne. Sjöman läser notisen en gång till och river sedan ut den då servitrisen försvinner in i bakrummet. Det skritchande ljudet får några tanter att vända sig om och se på honom. De vrider på huvudet och blinkar med runda ögon då de glor på honom. Han viker ihop lappen och lägger den i fickan. Servitrisen kommer tillbaka, och han går fram till glasdisken. Lutar sig mot de rosa berlinermunkarna och chokladbakelserna.

– Finns det en telefon här som jag kan få låna? frågar han, och flickan ler mot honom.

Hon har gröna stänk i sina blå ögon och hon glittrar emot honom. Ler mot honom som om hon tyckte att han är snygg. Han känner lukten från kläderna och lutar sig lite bakåt. Hennes ljusbruna hår påminner honom om någon annan. Någon vars slingor inte var blonderade utan naturliga. Solstrålar som fäst sig i håret under sommaren.

Servitrisen ler fortfarande, och han får en känsla av att det hör till hennes rutiner.

– Det är klart, säger hon. Vi har en telefon här bakom disken.
"Överenergisk söt servitris sökes. Till arbetsuppgifterna hör ett ständigt leende och total lydnad. Plus för vita tänder. Erfarenhet av käckhet nödvändig."

– Jag betalar naturligtvis, säger han och följer efter henne. Hon vänder sig om och blinkar med ena ögat.

– Det behövs inte.

Hon har ljusblå trädgårdshandskar på händerna och en duk på huvudet för att skydda håret från regnet och blåsten. Han hittar henne ute, bakom huset där hon alltid brukar vara om vårarna. Tre år har han letat och nu har han hittat hit. Hon sitter på huk och gräver i den mjuka jorden. Det har slutat regna och han vet att hon har suttit vid fönstret och väntat. De blå ögonen riktrade mot himlen där de tjocka molnen rusar förbi. Hon sitter med ryggen vänd mot huset och hör honom inte. Han har lärt sig att gå mycket tyst. Hennes axlar är smala, och hon arbetar utan paus. Han tittade efter tecken på gården då han kom. Lek-

saker, en främmande bil, en lek uppritad i sanden. Men allting var som det varit innan han försvann. Hennes gamla, vita Saab stod i garaget och gårdsplanen var städad och alldeles tom. Det ljusgula huset med sina blomlådor under fönsterbrädorna hade varken ändrat färg eller form.

Han minns hennes längtan efter en familj, något som var hennes eget, och ser hur den stora gårdsplanen sluter sig runt hennes kropp. Hon är mycket tyst, och han får för sig att hon ibland gråter då hon sitter där. Hopplösheten riktad mot en daggmask som delats itu av trädgårdsspadens hårda blad. Han hostar men hon hör honom inte. Hennes ljusa tygskjorta har gamla fläckar och hon har stövlar på fötterna. Han kan inte se hennes ansikte. Inte ens konturen av hennes kind. Han tar ett steg framåt och hon blir stilla. Upphör med grävandet som om hon kände blicken i nacken.

– Evy, säger han och hon vänder sig om.

De några stegen fram till honom blir en evighet. Hon går långsamt som om hon balanserade. Om hon stiger åt sidan faller hon, tänker han, men hon klarar det och sedan är hon där. Hon står framför honom och han vet att det inte lönar sig att breda ut armarna. Han brukade försöka minnas varje detalj i hennes ansikte då han låg vaken i sin säng om natten och försökte att inte somna. Som bokmärke brukade han använda ett fotografi av henne. Hon har förändrats. Hon har rynkor runt ögonen som om det gjort henne ont att le och hon är blek. Det beror på årstiden. Det var sommar då han såg henne senast. Då skrattade hon. Nu ser hon på honom med hopdragna ögonbryn och öppen mun. Hon skakar på huvudet.

– Jag visste ju att du skulle dyka upp här, förr eller senare, säger hon.

– Jag har precis kommit tillbaka, svarar han, och hon vänder på huvudet för att inte behöva se på honom.

– Vad gör du här?

– Jag kom för att hälsa på dig.

– Är det pengar du ska ha så har jag inga, säger hon.

– Kan vi gå någonstans och prata? frågar han.

Hon är kort. Han är tvungen att se ner på henne. Hon står stilla en stund och skakar på huvudet.

– Jag förstår inte vad du gör här.

– Snälla, säger han.

Hon fortsätter att skaka på huvudet, som om hon försökte skaka bort honom från sin gräsmatta och bort från örat där han trycker mot balanssinnet.

– Om du lovar att du lämnar mig i fred efter det, säger hon sedan.

De sitter inne vid köksbordet och hon bjuder honom på kaffe. Han tackar nej. Sitter högtidligt med händerna framför sig på bordet och känner suget efter en cigarett, men han vet inte om hon röker så han frågar inte. Hon sitter och ser ut genom fönstret. Drar med blicken över gräsmattan för att slippa se hans ansikte och ögon. Hon har tagit av sig huvudduken och de ljusa slingorna i hennes hår är tydliga, även efter vintern. Det välstädade köket och den enda koppen bredvid kaffekokaren viskar om en ensamhet som återspeglar sig i hennes sätt att hålla huvudet lätt bakåtlutat.

– När kom du ut? frågar hon.

Han ser på henne men hon undviker hans blick. Hans andhämtning är lugn och jämn. Hon förstår inte varför han har kommit, men han ser på henne att hon vill veta.

– För en tid sedan.

Hon vänder på huvudet och höjer ögonbrynen. Glömmer sig och ser rakt på honom.

– Har du någonstans att bo?

– Ja, säger han.

Hon nickar och försvinner igen ifrån honom. Hennes hand stryker bordsskivan.

– Jag ville inte komma till dig genast, fortsätter han. Jag ville inte att du skulle tro att jag behöver dig... Jag ville vänta tills jag har ett jobb. En plats att sova på.

– Har du det då? Ett jobb?

Han nickar och vet inte om hon ser det, så han svarar ja. Att han har ett jobb på en djurpark. Han berättar för henne hur han letade, hur han ringde till olika platser och hur han alltid fick undvikande svar. Ingen vill anställa en fängelsekund, säger han, och han talar om för henne hur det kändes, som om han skulle drunkna, varje gång han lade på telefonluren. Hur han satt på fönsterbrädet och tänkte att det är hopplöst och hur han hatade varje person som gick över gatan nedanför med sin portfölj eller sin arbetaroverall. Men sedan berättar han om djurparken och om alla djuren som finns där. Bakom sina galler. De flesta sover ännu inomhus ganska mycket för det är inte så varmt, men det luktar av dem och man kan känna deras närvaro där man står utanför buren och tittar in mot det mörka hörn där man

vet att de kan vara. Barnen brukar stå där. Ibland står de stilla i tiotals minuter och väntar på att få se en rörelse eller höra ett ljud. Deras föräldrar brukar gå vidare och kommer sedan tillbaka och hämtar dem. Då skriker de. De skriker högt och hårt för de känner blickarna på sin hud och de vill inte lämna känslan. Det är känsla av att vara betraktad. Spännande för sådana som kanske inte annars blir tillräckligt sedda. Han brukar själv stå där ibland. Kivisalo som jobbar med honom säger att de hypnotiserar en med ögonen, de där djuren, men själv vet han inte...

– Jag känner mig trygg, säger han. Trots att det kanske är ett lejon som ser på mig. Eller en tiger.

Hon ser på honom nu. De runda blå ögonen uppspärrade under det rufsiga håret. Han tystnar och ser att hon har blivit röd om kinderna.

– Jag kan inte tro att du har ett arbete, säger hon. På en djurpark.

– Det har jag, säger han och nickar.

Nu ser hon rakt på honom, och innan han går skrattar hon, och de bestämmer sig för att träffas senare, på Wanha Kippari vid stranden dit de alltid brukade gå.

Han kramar henne innan han går och försvinner sedan, snabbt. Han vill inte att hon ska se vilken effekt beröringen av hennes kropp genom kläderna har på honom. Han håller andan så länge han kan för att bevara doften av hennes kropp i sina lungor.

Hon väntar på honom utanför dörren, under den blinkande skylten. Det röda och blå ljuset faller på hennes hår och i hennes ansikte. Holkar ur hennes kinder och färgar huden. Hon

låter håret hänga löst och håller väskan framför sig med båda händerna. Den långa ljusblå kappan ser mjuk ut och faller prydligt mot den vita, knälånga sommarkjolen. Han småler med en kramande känsla i strupen. Hon ser nästan ut som om hon väntar på någon annan. Han tar långa, dröjande steg och ser hennes nervösa leende på avstånd. Artigheten då hon hälsar på honom får honom att vända bort ansiktet.

– Jag är sen, förlåt mig, säger han, och hon skakar på huvudet.

– Det gör inget. Kom så går vi in.

Han tar tag i hennes arm och säger att hon ser vacker ut. Hon böjer nacken och rör vid håret, men avfärdar inte komplimangen. De stiger in den mörka, rökiga puben, och det är som om han aldrig varit borta. Vid den träfärgade bardisken står fortfarande Lassi och Verner, lika feta och flottiga som tidigare, och det är samma låtar som skraller fram ur den dåligt reparerade jukeboxen i hörnet. I baren arbetar en ung kvinna. Hon är ny. Han ser på Evy, och hon ler mot honom med den där blänkande blicken som samtidigt skakar om honom och gör honom allvarlig.

Han går fram till bardisken. Evy sätter sig i ett av båsena, bredvid biljardbordet. Det har redan bildats en lång rad tjocka ryggar och bakdelar i läder och mörka byxor vid den träfärgade disken. Sjöman har pengarna i handen och tränger sig fram mellan de grymtande, svettiga männen. Undviker Lassi och Verner och vänder sedan snabbt bort blicken då han upptäcker flera bekanta ansikten. Lauri, Niklas och... vem fan är den där sista... Martsa. Sjöman vrider på huvudet och stirrar rakt in i de stora, skäggiga porerna i en blank och rödmosig kind. Mannen bredvid honom stönar och andas grymtande genom den tilltäppta, upptryckta

näsan. Runt honom står ett tjockt moln av värme och svettlukt, blandad med något annat, mera mustigt. På andra sidan har han en man med långt ansikte och slokande, ledsna mustascher. Hans ögon är bruna och han påminner om en deprimerad blandrashund. Då någon knuffar honom gnäller han. Sjöman ser på honom en stund, och under den tiden gnäller han två gånger till. Med pengarna i handen viftar Sjöman åt den unga kvinnan bakom bardisken, och hon kommer fram till honom med smygande, lätta steg. Hennes ögon är svartsminkade och han väntar sig att den gläfsande mannen bredvid honom ska börja skälla åt hennes kattlika uppenbarelse, men inget händer och han beställer två öl. Medan han väntar känner han blickarna i sin kind och vet att någon har fått syn på honom. Han vänder på huvudet och ser Verner höja sitt glas mot honom. Verner ler så att de runda kinderna blänker. Sedan försvinner han och en minut senare rycker någon sedeln ur Sjömans hand. Han försöker vända sig om men hindras av en mjuk mage som trycker fast honom mot träverket.

– Den där tar jag, säger den dova rösten som kommer från botten av en djup och mycket varm brunn.

Sjöman skrattar men hans röst är inte hörbar.

– Jag har beställt, säger han.

– Du har säkert mera, säger Lassi. Det borde du ha. Vi har väntat tillräckligt länge.

Det mjuka, fasta trycket försvinner och sedeln landar framför honom, tillknycklad och fuktig.

– Jag bjuder, säger Lassi och tränger sig bort.

Sjöman tar sedeln med en hand som inte är lika stadig som den

varit och sträcker den mot flickan bakom baren.

– Det räckte länge, säger Evy och stryker med handen över sin släta kjol.

Hennes röst är mjuk och varm och hon ser glad ut. Han andas in genom näsan och ställer ner glaset. Hon ler. Hennes läppar blänker. Hon har målat dem med en röd färg som påminner honom om koraller. Ögonlocken är ljusblå och mjöliga som fjärilsvingar. Hur ofta brukar hon sitta här, sminkad, och le bland de stinkande fläskiga manskropparna? Vem brukar hon le mot? Han tar en pappersservett och torkar upp öl som han spillt ut över bordsskivan. Den blir genomvåt och han knycklar ihop den med handen.

– Vad är det med dig? frågar hon.

– Inget, säger han och ser sig omkring.

Någon spelar biljard. Reklamskärmmössan är nerdragen över ögonen, men Sjöman känner igen honom och fnysar.

– Här har då inget förändrats, säger han.

– Jag vet inte. Jag brukar inte komma hit, säger hon, och han tänker att hon naturligtvis har andra ställen att gå till.

Bättre ställen. Kanske det är därför hon ler hela tiden.

– Vi brukade ju komma hit.

– Nog minns jag, säger hon. Men efter att du försvann så gick jag inte ut så ofta, säger hon.

Leendet, alltid det där leendet. Han vill sträcka ut handen och torka det ur hennes ansikte. Vad har hon att le åt, egentligen?

Det blir snart hett i det trånga rummet, och de dricker flera öl. Ibland går Evy upp till bardisken, och han ser hur de svettiga, feta männen vänder sig om för att se på hennes rumpa. När de flinar

lutar han sig tillbaka, alldeles för utmattad för att göra något eller säga något, eller ens möta deras blickar då de ser på honom och drar upp mungiporna i nikotingula leenden. Det snurrar i skallen på honom, en trist spykarusell, men värken i ryggen ger efter då kroppen blir konturlös och matt. Evy spiller då hon slår sig ner och hon ser på honom med röda kinder.

– Hoppsan, säger hon och hickar.

– Det kan man säga, säger han.

Hon ramlar in i båset och svajar då hon sätter sig. Han lutar sig tillbaka och kisar genom cigarettroken medan han drar djupa bloss.

– Du börjar bli full. Det klär dig inte.

Evy blir stilla med glaset lyft och ser på honom. Den röda färgen på kinderna djupnar och sprider sig ner över urringningen. Det går en skälvning, som ett snabbt vinddrag över hennes ansikte, då leendet försvinner och mungiporna dras ner. Hon slår glaset i bordet med en smäll.

– Vad i helvete tror du att du har för rätt att sitta där och kritisera mig? säger hon, och rösten är ansträngd då hon försöker hålla den låg.

Han tar en klunk öl och känner hur karusellen snurrar snabbare. De målade hästarna och clownerna grinar mot honom med gula tänder och rödsprängda ögon och jukeboxen har stannat på "Ankkurinappi" då någon står bredvid den och väljer samma låt om och om igen.

– Jag hade inte ens någon vittus ankkurinappi att minnas dig med när du var borta, säger Evy.

– Jag tror att han sjunger om en kvinna, säger Sjöman, och Evy slår näven i bordet.

– Det spelar ingen roll!

– Och jag fick inte välja mellan att stanna kvar och fara, fortsätter Sjöman.

– Ingen åker i fängelse av misstag, säger Evy. Och händer det så kommer de ut lika fort som de har åkt in.

– Jag har väl inte påstått att jag var oskyldig. Jag vet vad jag gjorde, säger Sjöman.

Ljuden omkring dem har förvandlats till grymtanden och skall, och han ser sig omkring, förvånad, men Evy verkar inte märka något. Hon har stuckit kroken i honom nu, och väntar på att hala in.

– Hur kan du då påstå att du inte hade något val?

– Det här är sådana saker som du inte förstår dig på, säger Sjöman och korsar armarna.

För honom är diskussionen slut, men han ser på Evys händer som griper tag om bordsskivan att hon kommer att fortsätta den. Hon ser sig omkring och reser sig sedan upp. Hennes rygg är mycket rak och hennes nävar är knutna. En stund står hon tyst. Männen fortsätter att spela biljard. Det klickande ljudet av bollarna som slår emot varandra hörs tydligt genom musiken. Någon skrattar. Någon ropar. Det klingar och smäller och sorlar, men när Evy skriker blir det tyst. Hennes röst som kommer djupt nerifrån halsen saknar ord. Det är bara ett gurglande, morrande läte – ett vrål som får ljuden att dämpas. Evy står röd i ansiktet och väntar på att ögonen skall vändas emot henne.

– Har ni inte märkt vem som har kommit tillbaka! ropar hon då det blir så tyst att en kvinnas rop kan höras.

– Vår gamle vän Sjöman! fortsätter Evy. Han sitter här och

dricker öl med sin gamla hagga som om inget hänt.

Det hörs mummel och folk nickar och skruvar på sig. Evy ser på Sjöman en stund och går sedan bort mot baren där Lassi och Verner sitter med sina flin och blanka kinder. Hon ställer sig framför dem med breda ben och armarna i sidorna.

– Ska ni inte komma och hälsa? Ska ni inte ta ett glas med oss precis som förr?

Lassi och Verner ser på henne. De breda flinen sitter kvar utan att så mycket som skälva.

– Sedan när vi går härifrån kan ni ta honom i fötterna och vända honom upp och ner så att det trillar pengar ur fickorna på honom. Skaka ordentligt bara, för han är skyldig också mig en hel del.

De feta magarna studsar då de skrattar, och Evys kinder och hals blir ännu rödare. Hon knyter näven och boxar Verner i magen. Då handen studsar tillbaka tar hon också den andra till hjälp och boxar så att håret faller henne i ögonen.

– På honom bara! Är det inte det här ni har väntat på hela tiden! skriker hon, och Verner skrattar utan att röra sig.

Lassi stiger ner från stolen och tar tag i Evy. Hans långa, seniga armar lindar sig runt hennes kropp som en orm. Han får ta i ordentligt och lyfta henne bakåt, för hon sparkar då hon inte längre kan använda armarna. Verner slutar skratta och stiger upp han med. Svetten rinner längs de runda kinderna och han ögon har fått en annan blick. Han ser tvärs över rummet på Sjöman, som sitter kvar men är beredd att stiga upp och försvinna.

– Kom hit din fega jävel, ropar han och rösten låter kvävd, som om vägen den tvingas färdas genom den tjocka halsen är för trång.

Sjöman rör sig inte.

– Kom och ta hand om din kärring!

Då Sjöman sitter kvar kommer Verner fram till honom. Lassi följer efter honom med Evy i famnen.

– Ni två försvinner härifrån, säger Verner. Och ni kommer inte tillbaka.

Sjöman reser sig och ser in i de små, röda ögonen. Munnen är torr men det snurrar så i skallen att han inte behöver bry sig om att tänka. Han har stopet i handen och känner det hala glaset mot fingertopparna och handflatan. Lukten från Verner är stark och sötaktig. Den breda, platta näsan är ett tryne inbäddat mellan tjocka kinder. Lassi är kortare och smalare, med hängande bulldogkinder och vassa hörntänder. Han skrattar kort och hest. Håller Evy hårt. Hon har blivit blek och sprattlar inte längre, utan hänger i hans armar som en stor docka. Sjöman kramar hårt om stopet och andas in. Med Verners blick i ett fast grepp kör han ölglaset mot hans ansikte och känner hur det krossas i handen. Han stiger undan för den fallande kroppen och tar tag i Evy. Lassi har redan släppt henne och hon ramlar ur hans famn. Utan att se sig om drar han med sig Evy och skyndar mot dörren. Bakom honom bryter baren ut i en orkan av ljud som ute på gatan låter som skall, bröl och bråkanden.

Nästa dag ligger våren och regnet tunga över djurparkens halvkala träd. Sjöman går med den gröna plasttunnan i ena handen och krattan i den andra och samlar ihop skräp och löv. Stengetternas bråkande och sträva lukt får det att knipa i magen av längtan efter något odefinierbart. Han ser sig omkring efter Kivisalo,

gripen av ett starkt behov av att se de runda sluttande axlarna och den tjocka kroppen i sin slitna, blå overall. Runt honom ligger omgivningen öde så när som på djuren i sin burar, och han har vant sig vid de plötsliga läten som ibland riktas mot honom, eller mot inget, där han plockar upp och städar. Han talar inte med djuren som Kivisalo gör. Han vet att de lystrar till röster men kan inte vara säker på att de tycker om dem. Tigern som rastlöst vandrar fram och tillbaka i sin bur hela dagarna stryker fram emot eftermiddagen öronen bakåt då barnen med sina gälla röster har gnagt på dess trumhinnor för mycket. Sjöman ser det. Han ser allting där han står lutad mot sitt krattskaft med händerna under hakan.

Då han tömmer tredje rundan med löv hör han ljudet av en bil som närmar sig. Det måste vara en servicekörning, och utan att tänka på det går han närmare. Krattan gör honom osynlig, och de båda männen som stiger ur den mörkblå skåpbilen bryr sig inte ens om att se på honom. De går direkt fram till Kivisalo som har avbrutit sitt arbete och kommit närmare.

– Terve, terve, säger den ena av de två männen.

Han är lång och stor och svettig och blank, men ändå obekant i all sin bekanthet.

Sjöman går försiktigt närmare. Gruset knastrar under hans skor men det är bara skuggan av ett ljud, så svagt att han knappt uppfattar det själv. Kivisalo skakar hand med de två männen. De har arbetskläder på sig och tar inte av sig sina grova handskar.

– Onks toi se elukka? frågar den stora, och Kivisalo vänder sig om.

– Jo, nickar han och skakar på huvudet strax efter.

– Onhan se harmittava tilanne, säger Kivisalo, och tillägger att det inte finns mycket annat man kan göra då ett djur börjar visa sig aggressivt.

De står tysta en stund och ser mot en av burarna, och trots att Sjöman inte kan se djuret vet han vilket det är frågan om. Sedan säger Kivisalo "jahas", och de två männen säger "jahas, jahas", och inte var det något annat, och sedan kommer de överens om att de ska komma tillbaka med de nödvändiga redskapen om ett par dagar. Då de startat bilen och åkt iväg, ett ensamt motoriserat fordon på den bräckliga grusgången mellan burarna, ser Kivisalo sig omkring och får syn på Sjöman som redan har flyttat sig längre bort. Han står stilla en stund med händerna i fickorna och gör sedan ett kast med huvudet.

– Sjöman, kom hit! ropar han och får ropa ännu en gång för att bli heard.

Sjöman går fram till honom med krattan i handen, och det tomma uttrycket i ögonen ligger som ett lock över det som kan tänkas röra sig under ytan.

De står tysta och Kivisalo försöker utläsa något ur den andra mannens ansikte.

– Vad ville de? frågar Sjöman efter en stund, och Kivisalo vänder sig mot buren, där kängurun står alldeles intill gallret som om den också lyssnat till samtalet.

– De ska ta kängurun där. Om ett par dagar.

Sjöman kisar med ögonen som fortfarande vägrar läcka någon information.

– Varför det? frågar han och Kivisalo ser på honom med sina blekblå, snälla ögon.

– Den har varit våldsam på sistone.

Sjöman skakar på huvudet och tittar bort mot djuret.

– En känguru kan väl inte bli våldsam, säger han.

– Jo, det kan den nog. De är ganska starka de där, och det blir svårt om den ställer till med problem varje gång man ska in i buren. Flera av ungarna vill också gå riktigt nära.

Sjöman fnyser.

– Jag har inte märkt någonting.

Det blir tyst en stund. Varken kängurun eller männen rör sig. Stengeterna bräker svagt på andra sidan berget. Kivisalo nickar för sig själv.

– Jag såg dig för ett par dagar sedan.

Då Sjöman inte svarar fortsätter han:

– Du stod alldeles bredvid buren och tittade på det där djuret. Längre. Efter det började det bete sig illa. Det är farligt att hålla på med sådana saker.

Sjöman ser på kängurun.

– Inte har jag märkt något, säger han.

– De kommer och hämtar den. Vi kan inte behålla sådana djur, säger Kivisalo.

Sedan ser han länge på Sjöman och säger:

– Jag vet varifrån du kommer. Jag har talat med Juhantalo, men han verkar inte bekymra sig över det. Det har funnits sådana som du här tidigare men de stannar aldrig länge.

Kivisalo tar en paus och låter blicken svepa över burarna.

– Det är något förbannat med din sort. Ni lyckas aldrig hålla er på den rätta vägen när ni en gång har trampat bredvid den.

Han tystnar igen. Hans läppar rör sig som om han muttrade

något men det kommer inget ljud. Sedan vänder han igen blicken mot Sjöman.

– När du är färdig med gångvägarna fortsätter du bland hästarna, säger han.

Då Kivisalo har försvunnit lägger Sjöman ifrån sig krattan och går över backkrönet fram till känguruns bur. Djuret har flyttat sig längre bort men skuttar närmare då det upptäcker en rörelse vid gallret. Sjöman ställer sig så nära han kan och han känner lukten från djurets päls. Den blir starkare då den stora kängurun kommer närmare. Då djuret är alldeles nära Sjöman ställer det sig upp på bakbenen så att deras blickar möts. En andlös sekund svajar både kängurun och Sjöman, sedan är det som om ögonen låser sig fast i varandra, och han upplever samma ögonblick av energi och skräck som han upplevde för ett par dagar sedan. Den svarta blicken suger hans gröna till sig, och han känner en varm, unken andedräkt i jämna pustar mot sitt ansikte. De gulvita tänderna glänser av saliv och den råttlika nosen vädrar. Men det är ögonen som gör intryck på Sjöman. De glänsande svarta, bottenlösa ögonen där varje uns av förstånd verkar saknas men som ändå är allvetande och visa. Med sina gnagartänder borrar kängurun sitt eget stora hål i Sjöman, och han hör sig själv viska till det sammetsmjuka örat. Sedan rycker det en gång i det stora djurets morrhår och han spritter bakåt. Då Kivisalo kommer springande har kängurun redan knäckt en trälåda och gör utfall mot burens galler. Han ser sig omkring efter Sjöman men ser honom inte. På stigen ligger krattan och skaftet är brutet.

Sjöman har sand i håret och kläderna är gråa av damm. Han ruskar på huvudet och känner då han andas in hur partiklarna bildar ett moln omkring honom. Försöker borsta av byxorna och tröjan men lyckas inte åstadkomma någon förbättring. I stället drar han ett djupt andetag och känner hur syret får hjärnan att kvickna till. Sträcker på sig, och den underbara känslan då musklerna töjer sprider sig ända ut i hårfästet. Han känner inget av den vanliga smärtan trots att han legat i samma obekväma ställning redan länge. En stund låter han kroppen slappna av och vänja sig vid sin egen tyngd. Sedan vänder han sig om och småspringer längs gångvägen som krasar under fötterna. Luften är sval och djurparken ligger i mörker, men det är ändå tillräckligt ljus för att han skall kunna se. Då han når den grå lådan stannar han en stund framför den för att stilla andhämtningen, sedan tar han tag i luckan och öppnar den. För ett ögonblick väntar han sig att den ska vara tom men han ser snabbt att den inte är det. Hon ligger hopkurad på sida i nästan samma ställning som han lämnade henne och han tror att hon har somnat, men snart ser han hennes ögon blänka, uppspärade mot det täta mörkret. Då han ser på henne lyfter hon huvudet en aning och vänder sig mot honom. Hon märker vem det är och snyftar som om luften gått ur henne. Huvudet faller tungt tillbaka och han öppnar locket så mycket det går.

– Evy, säger han och böjer sig ner för att lyfta upp henne.

Hon är tung och gör varken motstånd eller hjälper till, men han lyckas dra upp henne i sittande ställning och kramar om henne. Hon är kall och han känner hur hon skakar genom den tunna sommarjackan.

– Du måste stiga upp, säger han och hon nickar.

Efter en stund står hon där på skälvande ben som knappt håller henne uppe. Han ser hur syret väcker henne på samma sätt som det fick honom att kvickna till en stund tidigare, och hon är inte fullt så dammig som han är. Hon ser slarvig och skrynklig ut, och hennes ansikte är blekt och svullet. Med långsamma steg går hon fram till sandlådan och faller ner locket för att kunna sätta sig på det. Sjöman ser på henne och ångrar för en stund att han tog henne med sig, men sedan talar hon och han skyndar fram till henne för att höra vad hon säger.

– Jag var så rädd. Jag låg där i mörkret och det blev bara kallare, och varje gång jag hörde ett ljud så tänkte jag att det var någon som kom för att avslöja mig. Sedan började syret ta slut och jag vågade inte lätta på locket för att få luft. Jag var säker på att jag skulle dö där inne.

Hon gråter inte men rösten är svag och orden mycket otydliga. Hon låter monoton och likgiltig.

– Och efter en stund tänkte jag att det egentligen inte spelade någon roll. Kände du det också? Att det liksom... kvittade lika?

Sjöman skakar långsamt på huvudet.

– Nej, säger han.

Evy tystnar och lutar pannan i handen.

– Men å andra sidan så trodde jag inte heller att jag skulle dö, säger Sjöman för att trösta henne.

Inne i lådan har det funnits mycket tid för tankar, men det var inte döden han tänkte på. Det var brevet. Brevet som hade kommit till honom med posten redan morgonen efter beskedet om kängurun, och som han visste att på något sätt var förenat med

djuret. Papperet med den formellt beklagande tonen där man informerades honom om att man för tillfället inte kunde behålla överflödigt arbetskraft. Han hade tänkt på brevet, och på den entonigt avvisande rösten då han följande dag besökt Juhantalo på hans kontor. Nå, kontor och kontor. Det var ett stinkande kyffe i en av de låga träbyggnaderna, och där i halvmörkret hade Juhantalo suttit och muttrat. När Sjöman låg i lådan och kände kylan i luften runt sig hade han blivit het. Lika arg som han blivit där inne hos Juhantalo då han hade sparkat den låga stolen som han suttit på, och sedan gått ut. Sjöman hade sett rädslan i sin överordnades blick då han stod där framför skrivbordet med knutna nävar och skakade utan att veta var han skulle avreagera sig.

– Vad gör vi nu, frågar Evy, och han ser sig omkring.

– Vi måste gå innan någon kommer.

Evy reser sig och hon verkar redan mycket starkare. Hon ser sig omkring bland de mörka burarna och husen och pekar då hon ser blänket av rovdjurens blickar så nära på andra sidan gallren.

– Allting är annorlunda på natten, säger hon och han tycker att hon ryser.

Hon hade insisterat på att få komma med då han berättade sin plan för henne. Han vägrade inte. Försökte inte ens säga nej. Och där vid hennes köksbord hade de sedan planerat hur de strax innan stängningsdags skulle gå in på området som ett helt vanligt par och hur de sedan, då tillfälle gavs, skulle gömma sig i var sin låda där sanden för vinterns bruk förvarades.

Han hjälpte henne in i hennes låda innan han sprang till sin egen, och sedan väntade de på att ljuden omkring dem skulle

tystna och mörkret skulle lägga sin välsignande hand över deras gömställen.

De närmar sig känguruns bur och ser på långt håll att den är tom. Evy saktar stegen och ser sig omkring. De går närmare buren och Sjöman tar tag i den gallerförsedda dörren. Han rycker i den men den är låst.

– Är det här rätt bur? frågar Evy, och Sjöman släpper ner påsen med verktygen på marken.

– Klart att det är rätt bur, säger Sjöman.

Han ser sig omkring. Kanske Kivisalo har gissat sig till hans planer och sagt åt männen att komma tidigare.

– Jag går in och ser efter, säger han och letar efter den rätta nyckeln.

Han tar fram nyckelknippet med de kopierade nycklarna och skramlar med dem en stund innan han hittar den rätta. Evy stirrar in i burens mörker och lindar armarna om kroppen. Hon huttrar och hoppar på stället, dansar i takt med metallen som klingar. Då Sjöman är färdig svänger burens dörr upp utan så mycket som ett ljud. De ser på varandra en stund och Evy nickar. Då går Sjöman in i buren. Han har aldrig varit där inne tidigare, eftersom Kivisalo anser att det är för farligt.

– Du är inte van vid djuren, och de är inte vana vid dig, har han sagt.

Nu känner Sjöman hur det kniper på botten av magen som känns lös och darrig. Han rör sig försiktigt, smygande, mot burens mörka hörn.

Då Evy ropar är det för sent. Han har redan sett den stora djurkroppen som står upprätt på bakbenen i det mörka hörnet. Han

har redan sett det råttlika ansiktet med sina darrande morrhår och känt den skarpa lukten och energin från de levande, vibrerande musklerna. Det hörs ett prasslande ljud från hörnet och sedan lösgör sig en svart skugga från mörkret och flyger emot honom. Han slås till marken av den mjuka tyngden, som känns som en påse fylld av kött, och innan han hinner skrika eller stiga upp hör han Evys röst och en metallisk smäll emot gallret. Då han reser sig är allting tyst och han vänder sig mot öppningen.

Evy står stilla. Lutad mot gallret. Han tar sig upp på fötter och går fram till henne. Det ena knäet värker och armbågen likaså. Då hon hör honom komma vänder hon sig om och hennes ansikte är vitt. Hon småler mot honom.

– Är du OK? frågar han och stiger ut ur buren.

Hon nickar.

– Han är borta, säger hon. Jag nuddade vid honom och sen var han försvunnen.

Sjöman skrattar. Det känns bra att skratta. Det låter mjukt i den kalla luften. Evy skrattar också, och en stund står de båda där och skrattar som vansinniga. Hennes ögon glittrar av fukt och hon böjer sig ner.

– Hur ska han klara sig där ute? frågar hon.

Sedan slutar hon att skratta och ser på Sjöman.

– Han kommer inte att klara sig, eller hur? frågar hon, och han skakar på huvudet.

– Varför släpper vi ut dem då? frågar hon, och han kniper ihop läpparna.

– De får uppleva en stunds frihet, säger han. Vad kan vara bättre än det efter ett helt liv i bur?

Evy skakar på huvudet, allvarlig nu.

– Du är helt vansinnig, säger hon.

– Det är du med, säger han.

Hon rätar på ryggen och de ser sig omkring. Djuren har börjat röra på sig i sina burar, uppmärksamma på de främmande ljuden, och Evy ser sig omkring med uppspärrade ögon. Hon sträcker fram handen och Sjöman tar den.

– Vem tar vi till nästa? frågar hon och skrattar sedan, helt kort. Det är kanske bäst att ta lejonen och tigrarna till sist.

Leken

Ibland tycker Monica att rummet verkar främmande. Det händer oftast då hon vaknar efter en natt av obestämbara drömmar, som verkar glida över i uppvaknandet och in i tankarna så att hon har svårt att känna igen verkligheten. I dessa stunder ser hon sig omkring med nyvakna ögon och tycker sig inte känna igen vare sig de genomskinliga, blommiga spetsgardinerna eller skänken som Martina valde åt henne då de vandrade omkring i varuhuset och förstrött petade på husgeråd och möbler med ögonen. Naturligtvis faller allting på plats senare. Dalar ner som bitarna i ett datorspel där allting egentligen hör ihop men måste vridas och vändas på för att landa på rätt sätt. Då sitter hon en stund i sängen och ser på de blommiga spetsgardinerna och skänken och känner igen dem, på samma sätt som hon känner igen också de övriga möblerna i rummet. Datorn som inte är ny men ändå hennes, mattan som är ny och går i färg med de mintgröna tapeterna, det låga, ljus träfärgade bordet med den vita spetsduken och den höga orkidén i sin vita kruka. Hon ser sig omkring och känner igen, och lyssnar efter ljud från de övriga rummen, men hör inget annat än en tystnad som biter fast sig i innerörat. Då föreställer hon sig att Martina och Albert inte längre finns kvar i det vita tegelhuset på den prydligt utskurna

fyrkanten som heter Gräsmattan. Hon föreställer sig att det stora, vita och beigea sovrummet är tomt och att sängtäckets ligger slätt och orört ovanpå den himmelskt mjuka madrassen. Det kan också vara undanslängt, sängtäckets, vilket tyder på att de har lämnat sovrummet i stor hast och inte haft tid att bädda efter sig, men då har de tömt de stora, trädoftande klädsåpet på alla sina tillhörigheter och lämnat Monica en lapp där det står "Vi måste ge oss i väg. Huset är ditt nu." med Alberts, nej, Martinas handstil.

Naturligtvis är Martina och Albert aldrig borta. Oftast är åtminstone en av dem hemma, och hon hör ett knäpp eller en strimma musik som tidigare har undgått henne. Ljudet fungerar som en startknapp och hon viker undan täcket och lyfter benen över sängkanten. Fötterna landar på den mintgröna mattan med långa, mjuka trådar och hon stiger ner i den som man stiger ner i mossor på sommaren, alltid lika förvånad över dess mjuka be-
dräglighet. Sedan får hon syn på sig själv i helfigursspegeln på skåpdörren. Hon har en rund kropp med smal midja, men hon är ändå inte tjock utan bara beklädd med kött och fett, som om någon dragit på henne en dräkt fylld på rätta ställen. Martina är nöjd med henne. Hon köper henne kläder och är alltid lika förtjust. Vad Albert tänker vet hon också, trots att han aldrig säger det. Monica brukar dra i nattlinnet så att det sitter tätt intill kroppen och skaka håret bakåt, och sedan ser hon på sig själv en stund och kommer fram till att det egentligen inte är något märkvärdigt med henne, men hon ler ändå innan hon öppnar garderobsdörren och letar fram något att ta på sig.

I köket är bordet för det mesta duktat, men ibland hittar hon

en lapp som talar om för henne vad Martina eller Albert vill äta, och då ska hon tillreda en bricka och gå med den genom den violblå hallen och in till sovrummet där någon ligger i sängen och väntar. Oftast är luften i sovrummet unken och hon ställer ner brickan för att öppna fönstret. I dag hittar hon lappen och tillreder brickan, och i sängen ligger Martina stödd mot de tjocka, pösiga dynorna och väntar på henne. Hon är fin i sin ljusblå silkespyjamas och det ljusbruna håret nyborstat. Hon ler mot Monica då hon kommer in, försiktigt balanserande frukosten. Då hon öppnat fönstret sätter hon sig ner vid Martinas fötter och säger godmorgon.

– Godmorgon, lilla gumman, säger Martina, och stryker henne över huvudet.

Monica har inte ännu hunnit reda ut det mörka håret och Martinas fingrar rinner över bucklorna i den trassliga flätan.

– Ska du till skolan i dag? frågar Martina och Monica nickar.

– Jo, jag kommer nog inte förrän klockan tre, svarar hon och Martina tar en av de färdigbredda smörgåsarna från brickan.

– Så tråkigt, säger hon. Då blir jag ensam hela dagen, för Albert kommer inte hem förrän sent.

Monica svarar inte, för det finns inget att ge svar på, och Martina äter och dricker. Då hon är färdig suckar hon och säger tack, och Monica tar brickan med det använda porslinet till köket. Sedan ser hon sig omkring en gång och ropar hej då, innan hon går ut genom dörren.

Då hon kommit ut reder hon upp flätan med fingrarna. Det mörka håret är rent och halt, och det gnistrar i solskenet. Hon

vänder sig om och ser mot Martinas fönster men gardinerna ligger stilla och orörda. Ändå skyndar hon på stegen för att nå busshållplatsen och svänger snart utom synhåll.

Hon är ensam på hållplatsen och hon sätter sig ner på den gröna plastbänken. Lutar huvudet mot glaset och sluter ögonen mot den varma, skarpa vårsolen. Det räcker ännu länge innan bussen kommer så hon sitter alldeles stilla, innesluten i ett värmande mörker, och lyssnar på bilarna som susar förbi.

I mörkret finns Martina. Hon flimrar förbi trots att Monica förhindrar det. Martina skrattar. Hennes fingrar leker med pärlhalsbandet och hon låter de vitpolerade tänderna glänsa i ljuset från kristallkronan. Martina och Albert har råd med vad som helst. En bil bromsar in och signalhornet ljuder hårt och uppfordrande genom den ljumma luften. Monica öppnar ögonen och ser Alberts svarta Lexus stå parkerad ett stycke ifrån henne. Det automatiserade fönstret glider upp och han böjer sig fram över sätet.

– Hallå! ropar han.

Han har skratt i rösten. Monica kan knappt se honom genom den svärtade vindrutan.

– Kom hit!

Monica reser sig och går fram till bilen. Hon kan se sin egen spegelbild i den släta, glänsande plåten. Han ler mot henne och de grå slingorna i hans bruna hår är prydligt kammade.

– Stig in, säger han och hon öppnar dörren.

Luftkonditioneringen suger luften ur bilen. Suger ur konversationen och Monicas kinder så att de trycks inåt. Hon är rädd för

att skallen ska implodera och hon vänder försiktigt på huvudet så att håret inte ska sugas in i den stora bilens vrålande innanmäte.

– Blåser det för mycket? frågar Albert och knäpper av det brusande ljudet.

Känslan av hjärnstillestånd försvinner inte.

– Borde du inte vara någonstans? frågar Monica och Albert ger ifrån sig ett flåsande skratt.

– Jag hade lunch och åkte hem för att äta en bit. Sedan råkade jag få syn på dig och undrade vad du satt där för. Bussen går ju inte förrän... ja, säger han och sneglar på henne från sidan.

– Jag tycker om att vänta, säger hon.

Det blir tyst. Så tyst att den ytliga musiken som spelar på radion blir viktig och något att lyssna på. Kanske till och med något att kommentera, om det skulle gå så långt, men Albert kommenterar inte musiken. Han harklar sig en gång och nästa gång de stannar för rött ljus ser han på henne.

– Det verkar ibland som om du inte riktigt skulle trivas med oss, säger han och hon förstår genast att det här är en konversation hon inte undkommer.

Hon sitter tyst en stund och vrider och vänder på orden i munnen.

– Jag trivs nog, men ofta tycker jag att det är en väldigt konstig situation vi har hamnat i, svarar hon.

– Du förstår att jag inte har någon erfarenhet av att vara, ja, en pappa. Och Martina har ingen erfarenhet av att vara mamma. Jag vet inte hur din mamma brukar bete sig, jag har ju varit i kontakt med henne, men några sådana frågor tog vi inte upp. Vi pratade mest om hyran och sådant, säger Albert.

– Hon hälsade att hon är tacksam över att ni låter mig bo gratis.

– Allt kan man ju inte berätta för henne, säger Albert.

– Nej, svarar Monica.

Han släpper av henne i centrum och hon sneddar över busstationen upp mot universitetet. Blandar sig med de andra gående kropparna.

Martinas naglar har fransk manikyr. På deras yta glänser reflexer från silverbesticken i hennes händer. Hon skär upp köttet och slickar sig i mungipan då en droppe ljuvrött spad sipprar fram. Hennes rödmålade läppar ler förnöjsamt då hon tuggar och de högakindbenen blir nästan groteska. Hon är klädd i en vit bomullsskjorta och hennes ljusbruna hår är bakåtkammat. Då hon tittar upp från tallriken fångar hon den snabbt undanlidande blicken och smäller till den. Monica böjer ner huvudet men hinner se att Martina ler. Monicas kinder är varma. Det är maten. Det är vinet. Rätterna ligger i ugnshästar, prydda med stora silverskedar, och det ångar om allting. I den falska kristallkronan fladdrar levande ljus. Värmeljus. Som i en blixtnäring minns Monica hur hon brukade sitta vid det lilla matbordet hemma, mitt emot mamma, och hur TV:n stod på som sällskap eller näring åt den svårodlade dialogen. Det långa bordet med vit duk ger henne svindel, men hon äter, och Albert ser uppskattande på den stora portionen framför henne.

– Efter middagen har vi en liten överraskning åt dig. Gå till sovrummet och se vad jag har lagt på sängen, säger Martina.

Monica ler och tuggar. Det mörka köttet och den vitmjuka potatisen försvinner snabbt.

De lindar henne i spets och siden och borstar hennes hår. Hon snurrar långsamt runt och blir yr. Bakom slutna ögon ser hon hur skenet från de vita ljusen exploderar i kristallkronans färger och hon öppnar ögonen. Det klingar av silver och glas. Pärlorna i den tunga huvudbonaden slår emot silverberlockerna. Hon snurrar fortare och känner hur de tunna, obefintliga tygerna flyter utåt och smeker huden. Martina skrattar och Monica drunknar i skrattet. Stannar och böjer huvudet långt bakåt. Håret hänger löst och kittlar henne på ryggen. Hon tar tag i en slinga och stryker den mot kinden. Blir varm i kroppen, sedan het och hon ser sig omkring i rummet där de har tänt ljus, ljus som kastar skuggor på väggarna och bländar Alberts ögon. Nej, det är inte ljuset som bländar honom. Hon breder ut armarna och känner hur hans blickar berör de glesa fjunen. Han ligger på sängen i sina grå boxers och med korsade ben, men hon kan se hur det buktar ut under det mjuka, vänliga tyget. Det är Martina som snurrar henne, men nu tar hon tag i hennes armar och håller fast. Monica känner hennes andedräkt i sitt hår och vrider sig. Det känns skönt. Martina är naken. Monica kan känna hennes bröst i sin rygg och hon lutar sig emot dem.

Den vita sidenklänningen har ärmar av spets och den är öppen i ryggen. Martina trädde den över hennes huvud efter middagen. Sedan ropade hon på Albert.

– Se en så fin dotter vi har, säger hon nu, och håller fram henne mot Albert.

Han svarar inte men ler, och han har ett glansigt skimmer över blicken.

– Martina... säger Monica, och slaget kommer snabbt, som om det var en reflex.

– Jag har sagt att du ska kalla mig mamma!

Monica trycker handen mot kinden. Det var inte ett hårt slag men det bränner. Sedan blir allting med ens mjukt och Martina pressar kroppen mot henne. Föser henne framåt. Körsång svävar ut från högtalarna och Monica rynkar på pannan åt de omänskligt klara barnrösterna. Sedan faller hon framåt och landar bland molnen i Martins och Alberts säng. Hon vänder sig om och ser Martina blåsa ut några av ljusen. Hon har en slank kropp, och den mjuka huden glänser matt i det dunkla rummet. Monica sluter ögonen och någon pressar en mjuk frukt mot hennes läppar. Hon besvarar kyssen och känner hur de drar av henne den vita klänningen. Huvudbonaden har redan fallit. Hon ligger stilla och låter händerna smeka hennes nakenhet.

– Hur är det att bo med dem? frågar Sabine.

Monica ser på hennes runda ansikte och tittar sedan ner. De uppspärade ögonen och den öppna munnen får henne att rygga tillbaka.

– Helt ok, antar jag. Så normalt det nu kan bli att bo med ett gift par, säger hon och ser på sina skor där en söm har gått upp.

– Jag hörde att de köper saker åt dig. Möbler och sådant, säger Sabine.

Monica skrattar.

– Det var bara för att rummet var tomt när jag kom, och de hade ändå tänkt inreda det, svarar hon.

Sabine sitter tyst en stund. Hon ser ut genom det stora glasfönstret och sedan på eleverna som går förbi i den fullpackade aulan.

– Brukar du höra när de... du vet... gör det? frågar hon sedan och Monica fnysar.

– De gör väl aldrig det, vad jag har förstått. De har en del äktenskapliga bekymmer.

– Så konstigt att de ville ha dig dit då.

– Ja, det är konstigt, säger Monica och reser sig. Men jag har inte sett något som skulle kunna tyda på problem.

– Knappast vill de visa något för dig. Du har ju bara bott där sedan våren. Vänta bara tills de har vant sig vid dig, säger Sabine.

– Ja, ja. Men jag måste gå hem nu. Martina väntar på mig. Jag har faktiskt en del uppgifter som det förväntas att jag utför.

I bussen ser hon sitt eget ansikte i fönsterglasat, dubbelt, genomskinligt, penetrerat av det platta landskapet utanför fönstret. Hon lutar huvudet mot det höga ryggstödet och låter blicken blandas med vägrenens grusbela gning. Där hemma väntar de på henne, någondra av dem eller kanske båda, oftast vet hon inte vem som kommer att vara hemma eller om hon kanske kommer att få vara ensam. Ensam. Hon suckar och känner att hon längtar efter ensamheten mera än hon någonsin längtat efter sällskap. Längtan efter någon, efter tvåsamhet, brukade vara fruktansvärt stark. Då hon vandrade på kalhygget bakom huset där hon bodde med mamma brukade hon tänka att hon skulle ge vad som helst för att någon gång kunna gå här med någon som kunde se skönheten i den växande skogsbrinken genom hennes ögon. Hon tänker att hon aldrig kommer att kunna ta sig tillbaka dit, till den platsen, i varje fall inte med samma oskuldsfullhet som då. Inte någonsin. Vem ska hon visa den för nu? Albert, kanske? Eller Martina.

Hon blinkar en gång och där, bakom kröken som bussen tar i en enda svepande vändning återvänder all den längtan och saknad som hon har stängt ute. Hon ser vägkanten genom ett suddigt dis och det stramar i ansiktet då ilskan kommer. I början kände hon sig så överrumplad... Hon hittade dem på Internet. Via en kontaktannons på en webbsida. De sökte en hemhjälp som de önskade kunde bli som en dotter för dem. Någon som kunde ställa upp i köket. I städningen. Hon ringde dem. En förströdd röst i andra ändan av luren. Det äktenskapliga samlivet var inte vad det borde vara, sade Martina. Hon hade ett klingande skratt. Sällan hört. En ny bekantskap skulle inte vara helt fel, sade hon, men du bör använda preventivmedel. Och Monica behövde pengarna hon skulle spara på hyran. Här får du allt du behöver, sade Martina. De skrev ett falskt hyreskontrakt som skulle skickas till studiestödsnämnden. Underhyresgäst. Hon stod på trappan med en enda väska och väntade på att någon skulle komma och öppna. Resten, vad hon än kunde tänkas behöva, skulle inhandlas senare. Martina gick igenom hennes väska och lade kläderna i två högar. Den lilla högen fick hon behålla. Sedan gick de och handlade tillsammans. De billiga affärerna gick de förbi – Martina fluktade inte ens åt det hållet. Monica skulle se stilig ut, elegant. Det var absolut inte acceptabelt att hon skulle se fränstötande ut, någonsin. Den första gången klädde de henne i Martinas brudklänning och den stramade så mycket att de lämnade dragkedjan i ryggen öppen. De slängde sig över henne som två utsvulna djur. Efteråt låg hon länge alldeles stilla. Deras rastlösa rörelser blev långsamma och upphörde men hennes kinder var ännu heta. Då de hade somnat lämnade hon sängen trots att de hade sagt åt

henne att hon gärna kunde sova med dem. Det lönade sig inte ens att försöka. Hon kvävdes i deras lukter. Den natten gick hon ut på trappan och stod där i den kalla, klara luften en lång stund. Blicken irrade ut mot natten utan att lyckas hitta någon punkt att fästa sig vid och tankarna snodde runt, runt kring den obehagliga, ömma känslan i underlivet. Hon sjönk ner på huk och blev sittande. Vilan låg över villaområdet som en tjock vit dimma, men i mörkret lyste sömnlösa fönster som gula utrop. Då hon vande sig vid mörkret såg hon siluetter, grå skuggor som vandrade i den upplysta rektangeln. Ibland stannade någon och stirrade ut mot natten, ut mot henne, men hon var säker på att de inte kunde se henne. Blickarna och figurerna fick henne att känna sig mindre ensam där ute på trappan, trygg på något sätt, men hon var säker på att det inte var så Martina och Albert kände sig. De sade åt henne att hålla sig borta från fönstren och att alltid dra för gardinerna till sitt sovrum. Naturligtvis gick det inte att hålla henne hemlig, men ju mindre man såg av henne desto mindre tänkte man på henne, resonerade Albert. I all stillhet tänkte hon att det säkert var tvärtom, och frågade någon henne vem hon var och vad hon hade hos Silvers att göra sade hon att Martina hade skaffat hemhjälp. De betalar uselt, brukade hon säga. Då nickade grannarna igenkännande och svarade att det var vad man kunde vänta sig. Så fortsatte vardagen hos Albert och Martina Silver, och bakom de fördragna gardinerna fortsatte lekarna. Ibland knöt de fast henne vid sängstolpen med ett sidenband. Hon var naken. Den mjuka mattan med långa fransar kändes skön och mjuk mot hennes bara hud. De hämtade henne mat i en hundskål av blank metall och hon åt stående på knä. Då hon

var färdig kom Albert in och tog henne bakifrån. Ibland brukade Martina stå i dörröppningen och titta på. Martina och Albert rörde aldrig vid varandra. All beröring de önskade ge varandra förmedlades via hennes kropp. Via hennes slutna ögon. Martina kom allt oftare och tittade på och Monica ogillade känslan av Alberts händer på sin bak allt mera. Hon försökte undvika honom, men det var svårt då de band henne. Istället blundade hon då trycket över axlarna blev för svårt att uthärda och tvättade sig alltid noga och länge efteråt. Skrubbade skinnet rött med den hårda borsten.

Bussen pyser och dörren öppnas. Hon säger tack och hej åt chauffören, en ung man som brukar le mot henne då hon har arbetstur, och sedan stiger hon ut på gatan. Blir stående en stund och ser sig omkring. Radhusområdet ligger tyst och det är relativt glest mellan husen. Det är mest barnfamiljer som bor här, men ändå ser hon sällan några barn. Ibland har någon glömt en leksak på gångvägen, och då lyfter hon den åt sidan så att den inte ska bli påkörd av en cykel, men trots att det redan har gått ett halvt år sedan hon flyttade hit har hon sällan hört ljudet av lekar eller skratt. Martina har sagt att föräldrarna håller sina barn under uppsikt och Monica svarade att det verkar lite glädjelöst. Hon går långsamt hemåt och under tiden funderar hon. Tankarna mals emot skosulorna och blir mjuka och lätthanterliga. Jag vill sluta. Gode Gud snälla jag vill bara sluta, tänker hon, men det finns en hake. Då leken slutar går hon hem. Monica öppnar dörren och stiger in i hallen där Martina kommer emot henne från ljuset i trappan.

De ligger på rygg i sängen och stirrar upp i taket. Skrattet har gett dem hosta och det värker i magmuskulerna. Martina rullar över på sida. Hennes ögon är fuktiga och glittrande.

– Nej men helt på allvar... säger hon. Du kan väl inte mena att du inte har funderat på det.

– Inte egentligen, svarar Monica. Hur skulle jag ha kunnat veta att du tänkte på det?

– Nåja, jag tänkte bara att Albert kanske inspirerar en till sådana tankar, svarar Martina och blir allvarlig.

Det sista skrattet rullar över sängkanten och försvinner in under sängen. Hon harklar sig.

– Finns det kärlek i den här ekvationen? frågar Monica, och det blir tyst.

Som om rummet självt kunde absorbera ljud.

– Ja det finns det, säger Martina om en stund.

Hon sträcker ut handen och rör vid Monicas hår med ett finger.

– Men inte mellan Albert och mig.

Monica ser på henne och möter blicken. Hon hittar en vädjan i den ljusblå ringen runt pupillen.

– Jag förstår er inte, säger hon. Ni har ert fina hus och era fina saker och en fin doft i kläderna och... herregud, ja, hans bil. Lexusen. Men ni ser inte på varandra, rör inte varandra...

Martina andas ut medan hon funderar. Sedan drar hon ett andetag.

– Jag vet inte vad som har hänt. Eller hur jag ska förklara för dig. Egentligen har inget hänt. Inte något stort. Små skiftningar kanske, men alla mot det sämre.

Hon tar en ny paus. Ett nytt hål i andningen och ett nytt grepp.

– Eller inte heller mot det sämre. Utan bara mot ingenting. Mot en leda och en likgiltighet som kanske alltid fanns där. Martina skakar på huvudet och ler.

– Jag träffade honom när jag studerade ekonomi, och vi båda råkade vara i festkommittén. Sedan började vi träffas också utanför studierna och festerna, och allt det där arrangerandet. Och så småningom gnuggades vi in i varandra och maldes sönder tills jag trodde att han var det enda logiska alternativet för mig. Men något himlastormande var det aldrig. Inte ens i början. Bara en artig överenskommelse.

– En artig överenskommelse... säger Monica. Men det himlastormande då? Passion? Det måste du ju också ha upplevt någon gång?

– Det har jag. Men det ledde aldrig till något. Det var inte lika segt som det här jag har med Albert. För mig var det som när ett barn leker med eluttaget. Jag lärde mig efter den första stöten.

– Och sen lovade du dig själv, att aldrig mera.

– Ja.

– För du visste inte att du skulle träffa mig, säger Monica och skrattar.

Martina skrattar inte. Hon tar tag i Monicas hår. En hel näve full.

I nattens rum finns det plats för de onämnbara. Det är storm på Monicas hav. Hon vänder sig i sängen, emot gungningarna för att inte falla. Blir sjöblöt. Våg efter våg slår över sängkanten och hon kvävs under kallsuparna. Flämtar efter luft och vaknar. De stirrande ögonen famlar efter ljus. Hittar bara kontu-

rer. Sedan, då hon har strukit bort det våta håret från ansiktet och andats djupt några gånger ser hon gestalten som tagit form i hörnet bredvid klädsåpet, och drar täcket tätare omkring sig. Han sitter stilla, med armarna om knäna, och runt honom flämtar ett svagt ljus. Monica måste kisa för att få en ordentlig titt och han tunnast ut i kanterna då hon ser rakt på honom. Det är tyst i rummet, sånär som på ett dunkande och ett surrande som kommer ifrån väggarna. Bakom tapeten och panelen finns det stora husdjurets maskineri, ett trassel av trådar, rör och ventileringskanaler, och det vibrerar då energin slungas runt den vida träramen. Nere i källaren, i husets heta mage, väser och sväller vattenberedaren som sedan utan ett ljud pumpar upp och ner och pyser av rasande hetta. Hela huset skakar och ruskas på sig. Träffisorna i virket trycks utåt och stödbjälkarna spänner emot av hela sin kraft, men Albert och Martina sover. Valiumdrömmarna märker ingenting.

Monica kramar hårt om täcket men figuren i hörnet rör sig inte. Hans bleka ögon är riktade mot henne och hon möter hans blick med ansiktet halvt bortvänt. Runt munnen har han djupa, lodräta fåror och han är så gammal, och så ledsen att Monica blundar. Hårt. En stund kan hon känna blicken på sig, men sedan försvinner den, och då hon öppnar ögonen igen är han borta. I hörnet där han suttit finns inget annat än lite månsken som slunkit in genom springan i gardinerna.

Hon ser sig omkring i rummet som nu verkar mycket ljusare, och hasar sig sedan ner i liggande ställning. Då hon blundar och försöker somna tänker hon att den gamle mannen precis liknade Albert.

Monica vaknar av att solen skiner henne i ansiktet. Den glipa som under natten släppte in månljuset har nu erövrats av skarpa, genomträngande strålar, och ljudet av Albert som stänger dörren och klappar bort, bort över gårdens stenbeläggning. De får en lördag tillsammans, trots allt. Hon viker undan täcket och slänger benen över kanten. Springer in i värmen hos Martina.

– Vad vill du mest av allt?

Senare, senare då skrattet lagt sig i rynkiga vågor över täcket och kittlat dem ända ut i tåspetsarna, har de mördat honom flera gånger än de kan räkna.

– Vi kunde backa över honom på gården. Alla vet ju att kvinnor är hopplösa chaufförer.

– Eller förgifta honom med klorit.

Knivhugg, strypning, en knuff...

– Nej på allvar nu, hur skulle du göra det?

Martina tystnar. Sedan ser hon rakt på Monica.

– Vi behöver inte ha ihjäl honom. Det räcker om vi... Jag har planerat det noga. Jag vet precis hur vi ska göra det.

Martina sätter sig upp i sängen. Hon böjer huvudet en stund som om hon samlade sig, och då hon vänder blicken mot Monica är hon samtidigt allvarlig och upprymd.

– En del detaljer är nödvändiga, säger hon. Helheten är naturligtvis det viktigaste, men det finns ett antal delar som är minst lika oundvikliga. En av dem är överraskningsmomentet. Det måste du stå för. Den andra är övertygelsen. Den delen står jag för. Den sista är förödmjukelsen. Den står vi banne mig båda för.

De ligger intill varandra, näsa mot näsa, och Martina stryker henne över håret.

– Vi är lika du och jag, viskar hon. Det går nog bra, ska du få se.

Monica vrider sina händer. De är svettiga och hon försöker hålla dem stilla. Trycker ner dem mellan benen men rörelsen fortplantar sig till foten som stampar och slår. Hon slickar sig om läpparna, biter sedan. Smärtan känns bättre än den våta, mjuka tungan. Bussen svänger runt den sista kurvan och hon trycker på stoppknappen.

Måndagen har anlönt med skarpt solsken och illamående. Hon har varit nervös hela veckoslutet medan de har smitt sina planer och hamrat dem släta, men det känns annorlunda nu, då Albert ska komma tillbaka och hon tvingas se honom. Nu kisar hon och hennes ansikte är kantigt och vitt i den bortglidande bussens fönsterglas. Hon går snabbt mot huset efter en blick på klockan. Albert är redan hemma. Hans Lexus står parkerad mitt på gården, skinande ren. Han åker för att få den tvättad tre gånger i veckan. Sitter kvar medan borstarna roterar runt honom och polerar bort all skit som fastnat vid den glatta plåten.

Albert sitter vid köksbordet. Han läser tidningen. De bleka ögonen rör sig upp och ner längs spalterna. Träffar henne i mörket då hon kommer in i rummet.

– Hej. Har du haft ett trevligt veckoslut? frågar han.

Hon ler mot honom. Går fram till kylskåpet.

– Helt ok. Hur har du haft det?

Hon tar en Cola och svänger sig om. Han griper efter henne.

– Kom hit, säger han och får tag i hennes arm.

Hon dras emot honom och landar på hans knä. Tidningen faller till golvet. Ljudet frasar emot hennes trumhinnor.

– Har du saknat pappa?

Hon vrider på huvudet. Kyssen slår emot hennes kind. Skvalpar upp och över näsan. Hon håller andan.

– Albert?

Han släpper henne och hon reser sig då Martina kommer in i rummet. Martina stannar, bara för ett ögonblick, i dörröppningen och blicken plockar snabbt upp de små fragmenten. Sedan ler hon och går fram till dem. Lyfter handen. Slaget träffar Monica på halsen, men kinderna bränner redan röda.

– Hora! säger Martina. Har jag inte sagt åt dig att gå ut och mjölka korna?

Hon vänder sig till Albert.

– Och jag har sagt åt dig att lämna pigorna i fred.

Sedan sätter hon sig ner och skrattar.

– Se nu inte så perplexa ut! ropar hon, men Albert plockar inte upp tidningen.

Han lutar sig fram emot henne.

– Vad gör du här? frågar han. Det här är min ensamtid med henne. Du fick ha henne hela veckoslutet.

Martina höjer ögonbrynen.

– För all del, säger hon och reser sig.

Går ut ur rummet som verkar bli dubbelt så tomt. Monica sätter sig. Halsen svider där slaget träffade, men handen hon trycker mot det ömma darrar mera än den borde. En stund sitter hon på sin egen plats vid bordet och betraktar Albert. Han har tagit upp tidningen igen. Tydligt indignerad över avbrottet och utan

vilja att fortsätta sträcker han på halsen som om den vita kragen stramade. Han har röda spår på huden efter rakhyveln och blodådrorna verkar sticka upp mera än vanligt. Vänta bara, tänker Monica och betraktar kinderna som är en aning slappa och färglösa. Han har smala, bleka läppar. Hon försöker se Martina framför sig. Hur hon njutningsfullt kysser honom på sköldpaddsläpparna. Det går inte. Hon tar Colaburken och reser sig. Han ser inte efter henne då hon lämnar rummet.

Monica har en bild av dem i huvudet, alldeles innanför ögonlocken, lärt och behändig att plocka fram då hon ligger på sängen i sitt rum. De är omslingrade. Något har hänt. Ett misstag. Han sitter framför henne, knäböjer, och trycker pannan mot hennes ben. Hon griper honom om huvudet. Tufsar med fingrarna till det bruna håret. Det är som om de snubblat mot varandra och klamrar sig fast för att inte ramla. Martina har blicken riktad upp mot taket men det är inte den vita målfärgen hon ser. Inte ser hon heller Monica, som står i dörröppningen och betraktar dem. Alberts flåsande andetag susar i Monicas öron och hon avlägsnar sig. Går ut på trappan för att svalka sina hettande kinder. En hetta som sväller och växer. Då hon kommer tillbaka är dörren till sovrummet stängd.

Bilden är en lögn, och hon kniper ihop ögonen för att radera den. Känner hur kroppen saknar Martina. Monica reser sig snabbt och går fram till dörren. En stund stannar hon och lyssnar. Hör inget och smyger sig ut.

Hallen ligger mörk, välstädad. Trappan som leder upp till andra våningen trampar tyst på stället. Hon går in i köket och tit-

tar ut genom fönstret. Där står bilen. Parkerad, trots att Albert borde vara på arbetet. Hon vänder sig långsamt om, går fram till sovrummet och trycker örat mot dörren. Öppnar den långsamt och håller andan.

De ligger bredvid varandra under täcket. Albert håller armen om Martina och de krulliga, svettlukande håren stryker emot hennes axel. Runt hennes mun finns en krökning, ett litet leende som nyss varit större. Deras kroppar är konturer under tyget. Monica stannar upp i dörren. Väntar en andlös sekund på att de ska se henne. Sedan drar hon igen dörren, snabbt och tyst, och går tillbaka till sitt rum. Läger sig ner. Säger sig själv att hon måste ha tålamod. Snart ska kvällen komma. De ska försvinna tillsammans. När morgonen kommer och förorten vaknar ska de redan ha lämnat den långt bakom sig.

Alberts bil accelererar och Martinas fötter kommer gående genom hallen. Monica vänder sig snabbt om och blundar då dörren öppnas.

- Monica, viskar Martina, men hon svarar inte.
- Han har åkt nu, säger Martina och sätter sig ner på sängen. Monica öppnar ögonen och vänder sig.
- Vad då? frågar hon.
- Albert var här, men nu har han åkt, säger Martina.
- Jaha?
- Vi kan prata om du vill.
- Det behövs inte, säger Monica.
- Var inte dum.

Monica sätter sig upp. Täcket har lindat sig runt hennes ben och hon känner sig snärjd.

– Är det verkligen nödvändigt att göra det? frågar hon och Martina ser på henne med en tyst blick.

– Jag trodde det var vad du ville, säger hon efter en stund. Martina lyfter handen och stryker Monica över håret. Hon sluter ögonen och lutar huvudet mot den mjuka handen.

– Vi kunde ju bara försvinna. Smyga oss ut och sticka.

– Nej, säger Martina. Albert måste få veta att vi menar allvar. Vi måste överraska honom, få ett försprång, annars rusar han bara efter oss. Han kommer att leta efter mig. Han måste.

– Jag undrar bara om inte planen kanske... om den inte är lite dålig. Det är så mycket som kan gå fel.

– Det kommer att gå alldeles perfekt. Jag har gjort förberedelser. Lita på mig, säger Martina och räcker henne de tunga, glänsande handklovarna.

Hennes röst är ivrig. Flämtande.

Kvällen kommer långsamt in i Monicas rum. Största delen av tiden sitter hon på sängen med handklovarna under dynan och den lilla nyckeln i handen. Hon trycker den så hårt att den bildar ett sågtandat märke i hennes hand och hon stöder hakan mot sina uppdragna knän. Inne i henne, överallt, känns det som om hon var på väg på resa, men hon känner sig också svag, varm och illamående. De förvirrade känslorna kolliderar och tumlar omkring varandra så att hon blir tung i kroppen och lägger sig ner. Hon tar en kudde och trycker dem mot magen. En sista gång, tänker hon. En sista gång skall hon känna hans händer på sig som en infektion över huden, och sedan finns det bara det bländande ljuset i ögonen och den svala vinden mot ansiktet. För ett

ögonblick tillåter hon sig att glida ner i fantasin och drömma en smula om hur det skall bli senare, då den första rädslan har lagt sig och hon kommer att inse var hon egentligen befinner sig. Hon tar ett djupt andetag och vänder på huvudet för att se på klockan. Det börjar vara dags, så småningom, och hon reser sig upp igen. Långsamt tar hon sig på fötter, som om farten var det avgörande, och lika långsamt går hon fram till klädskaåpet. Känner varje steg med fotsulan, hur tyngden förflyttar sig från det ena benet till det andra. Sedan öppnar hon skåpdörren och suckar en gång som om syret höll på att ta slut. Det klingar då metallen slår emot träverket, och det svarta lädret glänser matt i det dåliga ljuset. Hon sträcker ut handen och tar utstyrseln från kroken den hänger på, och sedan stänger hon försiktigt dörren och går tillbaka till sängen. Hon breder ut läderkorsetten och de groteska lädertrosorna på täcket. Kättingarna rasslar och hon petar på dem med pekfingeret för att de skall ligga rätt. Den svarta lädermasken och munskavlen med en röd boll lägger hon separat. Bollen skall Albert ha så att grannarna inte skall höra honom skrika, senare. Monica tar av sig kläderna, plagg efter plagg, mycket omsorgsfullt och viker dem ett i taget. Den krämfärgade kortärmade blusen, det vita bomullslinnet, de mörkbruna byxorna med tre knappar, de svarta trosorna och de mörkbruna strumporna som går i färg med byxorna. Då hon är naken står hon stilla en stund och låter huden känna luften, och sedan tar hon lädertrosorna och drar dem på sig. De glider förvånansvärt lätt på plats men hon kan knappt knäppa dem. Då hon lyckas är magen så inträngd att hon har problem med att röra sig. Hon tar korsetten och träder den över armarna. Det är svårt att spänna och knyta den själv men

hon lyckas. Den har hål för bröstet och de hänger ut som två säckar. Hon tar på sig accessoarerna och den svarta masken, och då hon vänder sig om och går fram till spegeln klingar och rasslar det för vart steg hon tar. Synen i spegeln får henne att flämta en gång, och sedan börjar kroppen att skaka. Hon känner att benen blir matta och hon svajar en gång, nära att sjunka ner, men håller sig ändå uppe. Visionen är omöjlig för henne att kläda i ord, och hon känner inte igen sig. Hon blir till och med rädd för det hon ser. Sedan lugnar hon sig och går fram till sängen. Efter en sista paus i sina rörelser tar hon handklovarna och den röda bollen i läderband och går ut ur rummet.

Martina och Albert är redan i sovrummet. Det är så det har blivit planerat. Martina skall förbereda Albert på en överraskning och värma upp honom, och sedan, exakt klockan 21:30 skall Monica göra entré. Hon skall hetsa upp Albert i ungefär tjugo minuter och sedan skall hon fästa honom vid sängkanten med handklovarna. Martina har det andra paret för det är viktigt att han inte har någon hand fri, och sedan, sedan. Monica går genom hallen med det klirrande och rasslande runt sin kropp. Hennes steg blir stympade på grund av de spända kläderna, och masken kliar en aning då hon börjar svettas. Hon känner sig lätt och darrig i kroppen och hon kan höra det vibrerande på sina egna andetag. Då hon når den stängda sovrumsdörren känns det som om hon var beredd att hoppa i ett isande kallt vatten, och hon står en stund med handen på dörren och lyssnar efter ljud. Då hon hör dem, dämpade och fyllda av skratt öppnar hon dörren på vid gavel och blir stående på tröskeln.

Sovrummet ser ut som en tempelgrotta. Martina har placerat ut ljus över allt, på fönsterbrädet, nattduksborden, golvet, skåpet, TV:n och vägghyllorna. De sitter båda i sängen, Albert och hon, och han sätter sig häftigt upp då hon kommer in.

– Vad i helvete! ropar han och det går som en het rusch genom Monica då hon hör förvåningen i hans röst.

Kroppen upphör att darra, och hon möter Martinas blick. Martina ler emot henne och hennes ögon glittrar av skratt i ljusens sken. Sedan skrattar hon verkligen, högt och kort, och vänder sig mot Albert.

– Men jag sade ju att det skulle bli en överraskning, säger hon, och Albert ser på henne med uppspärade ögon.

Han andas mycket häftigt och sitter bara tyst en lång stund, och sedan ser han på Monica igen med öppen mun. Det är som om någon slagit honom i huvudet och Monica känner att de allra sista spåret av nervositet försvinner. I stället fylls hon av energi och beslutsamhet, och hon tar några häftiga steg framåt.

– Är det här överraskningen? frågar Albert och sväljer några gånger innan han talar.

– Håll käften! ropar Monica, och Martina ser på Albert med sina glittrande ögon.

– Det är bäst att göra som hon säger, skrattar hon och Albert gapar ännu då han ser på henne.

Sedan är det som om något slagit om i Albert för plötsligt ler han, med öppen mun och börjar skratta. Martina skrattar också, och de sitter där och skrattar mot varandra tills han slutar och vänder blicken mot Monica. Det är en ny blick, fylld av nyfikenhet och spänning och Monica går fram till sängen. Hon ställer

sig framför honom och låter honom peta på kättingarna, men snart tar hon tag i hans hand med ett hårt grepp och tvingar ner den mot madrassen.

– Rör mig inte! skriker hon, och det rycker en aning i honom då osäkerheten kommer tillbaka.

– Vad är det här? frågar han, och vänder sig mot Martina.

– Har du ingen fantasi? frågar hon. Det är Lady Monica. Din ultimata upplevelse, men du måste lyda henne, annars blir du utan.

– Lyda henne?

– Ja, det är hela leken. Hon befäller oss och vi lyder, svarar Martina.

– På knä med dig! skriker Monica och pekar på Martina.

Martina ler och går ner på alla fyra, och Albert ser på henne. Sedan ler han äntligen, det befriande leende som de har väntat på och Martina ger Monica en blick.

– Du med! ropar Monica och Albert lyder.

– Kyss varandra! skriker Monica och Martina och Albert kysser varandra.

Monica ser deras läppar mötas, mycket mera ivrigt än hon har tänkt sig, och hon står en stund och ser på tills hon känner raseriet falla över sig och ropar:

– Sluta!

Men de slutar inte. Hon ropar ännu en gång och hör Martina mumla "Skit i henne". Då går hon fram till sängen och befäller Albert att lägga sig på rygg. Han gör det och hon sätter sig gränsle över honom och masserar honom med underlivet. Han griper tag i hennes lår och hon känner Martinas händer emot

sina bröst. Martina tar tag i henne och drar henne emot sig så att de båda faller omkull, och snart är Martina över henne och täcker henne med sitt hår. En stund känner hon den välbekanta svindeln som Martinas närhet framkallar, och hon ser in i hennes ansikte, på de breda läpparna, den fräkniga näsan och de glänsande blå ögonen. Martinas andedräkt doftar alkohol och hon böjer sig ner och kysser Monica på munnen. Sedan ser hon på henne en stund och viskar:

– Trodde du att det skulle gå så lätt?

Det spritter i Monicas kropp då hon känner det hårda taget om sin arm och sedan handklovarnas kalla bett. Hon knuffar Martina för att komma loss, men Martina sitter kvar med håret över henne, och det är hennes ansikte Monica ser då låset med ett klickande fäster henne vid sängens metallspjäl.

Hunger

Rök är till för att döda tid. Det är cigaretter hon tänker på, och hon knackar ut ännu en från paketet på bordet. Hon röker röda. Rökning kan döda, står det på förpackningen med stora, svarta skräckbokstäver. Döda i förtid. Hon puffar och känner att munnen är full av stinkande ingenting.

Det var någon som en gång försökte väga rök. En man, naturligtvis. Han tog en cigarett och vägde den. Sedan rökte han och askade på ett fat. Vägde resterna och stumpen. Skillnaden i vikt var röken. Vilken idiot. Rök är värd sin vikt i guld. Cigaretterna hjälper mot hungern. Hon sitter i köket. Harry tycker inte om att hon sitter där. Han vill inte att hon röker där de ska äta. Han vill verkligen inte att hon röker överhuvudtaget, men Harry är inte hemma nu, och det skulle inte spela någon roll om han var det för hon röker ändå där. Var skulle hon annars vara? Det har Harry inget svar på.

Då Harry är hemma vandrar han omkring. Han pysslar. Hon sitter kvar, statiskt, och har skuldkänslor. Det verkar alltid finnas något att göra, men hon kan aldrig komma på vad det är. Det syns först när Harrys händer rör vid det. Nu är Harry inte hemma och hon följer sekundvisaren med ögonen. Den runda klockan har metallram. Den kastar skarpa reflexer då solen lyser. Hon

reser sig och drar för gardinerna. Bländas inte längre. Mörkret känns skönt för trötta ögon. Men klockan fortsätter ticka. Tick, tack, ekar det mot det blankpolerade bordet, och hon känner de energiska vibrationerna mot magen. Ljudet verkar knacka in sig i blodströmmen. Hon reser sig och går fram till kylskåpet. På en av hyllorna ligger en grillad broiler med de svartnade benen i vädret. Det brynta skinnet glänser av fett. Hon lyfter ut fatet den vräker sig på och bär fram det till bordet. Sätter sig sedan ner och gräver med fingrarna i det ljusa, mörra köttet.

Då Harry kommer hem är bordet översållat med skräp. Skellet av hönan har försvunnit under yoghurtburkar, ostkanter, blanka omslag, papper, påsar, muffinsformar och potatisskal, eller kanske har hon ätit också det av bara farten. Då hon inte längre kunde komma på något annat att äta avslutade hon måltiden med kall, kokt potatis och en halv liter mjölk. Harry är inte hungrig. Han har ätit ute, men han har mat med sig. Mat i stora påsar, röda och vita, från kaosbutiken en bit bort. Han packar upp och försvinner, och när hon reser sig nästa gång och öppnar kylskåpsdörren är de tomma hyllorna åter fyllda. Hon vet inte vart Harry går då han försvinner. Skugg-Harry. Han jämrar sig aldrig, men rasslar med kedjorna gör han.

Ibland sitter hon med fjärrkontrollen i handen och kryssar mellan TV-kanalerna. De har satellitantenn så det finns ingen risk för att hon någonsin skulle hinna igenom alla innan hon hittar något som ögonen fastnar vid. Ofta är det något med spädbarn som får fingret att stelna. De röda, darrande gelévarelserna får hjärnan att gå på tomgång. Hon vet inte om hon också vill trycka en sådan slemmig liten skrikpåse mot sitt bröst och le ett tappert

leende i en sjuksäng någonstans, så hon stänger av TV:n och hör att magen knorrar. Det börjar med ett litet ljud som rinner ut mellan magmusklerna och porlar emot bordskanten som trycker emot henne, sedan växer ljudet till ett svagt muller, och hon reser sig snabbt. Stolsbenen skrapar mot golvet när hon dubbelvikt snubblar upp och öppnar kylskåpsdörren.

Hennes väninnor har barn. Har de inte barn så har de uppsväll-da bukar i vilka den lilla bullen bakas. En hel del har båda. De står med handen på magen och blinkar och skakar på huvudet då de förklarar alltså hur jobbigt det är, men ändå värt det, och att hon är så lycklig sen som inte behöver genomlida det, men att det nog säkert skulle vara bra för henne ändå. Hon nickar och ser på dem medan det gnagar på botten av magsäcken, och hon sneglar bort mot grillen där Irma står och vänder grillkorvar. De skulle bara veta. Då väninnorna har gått sin väg med den ena ungen vrålade vid armen och den andra vilande, tyst väntande på sin tur, går hon fram till Irma som redan har lärt sig att känna igen det lycksaliga leendet och de lysande ögonen.

Jag är inte tjock, tänker hon, trots att det ibland känns som om det var svårare att ta sig på fötter. Jag tycker bara om att äta. Hon försöker kämpa emot lusten, men Harry säger att hon är mager som en skrika. Att hon borde äta mera. Det berör honom inte det minsta att bordet är fullt av skräp och skal då han kommer hem. Han plockar upp och slänger bort och laddar mera mat i kylskåpet, för han om någon vet hur det går om hon inte får då hon behöver.

I dag sitter hon med TV-skärmen släckt, men hon kan ana livet bakom rutan. Bilderna som pockar på hennes uppmärksamhet.

Om det inte är spädbarn så är det åtminstone gråtande mammor som berättar om barn som har dött. Nuförtiden detonerar så många sprängladdningar om dagen att det är omöjligt att räkna dem alla. Så TV:n får vara avstängd. Hon lyssnar på ljuden i stället. Sängen som knarrar en våning ovanför, i tid och otid, alltid i samma trista rytm. Ett barn som rasande skriker på mamma. Skriker och skriker samma strupslitande besvärjelse, mamma-mamma-mamma. Någon spelar musik på hög volym och det regelbundna dunkandet blandas med skriket och sängknaket. Hon tittar på klockan och tänker att det kanske är dags för glass. Och kokta ägg, men hon reser sig inte.

Några timmar senare är hon hålögd av hunger. Hon sitter orör-lig vid köksbordet och ser sin egen spegelbild i fönsterrutan. Gardinerna har hon dragit åt sidan för det har hunnit bli mörkt, och hon ser sitt eget ansikte i tredubbel reflektion. Ögonen dominerar. De har sjunkit djupt in i sina grottor. Kotorna sticker ut under den bleka, livlösa huden och kastar skuggor på de insugna kinderna. Läpparna är spruckna av törst och de stramar över tänderna som verkar ha vuxit. Hon känner på bröstet som har försvunnit, och det är bara revbenen som buktar ut under den stramande huden. Nej, också magen. Den buktar ut, precis som på de afrikanska barnen som inte har sett rätt sorts näring på långa tider. Hon tyckte tidigare att de såg riktigt välmående ut, tills hon slutade ljuga för sig själv, och hon kämpar emot. Då Harry kommer tillbaka har han en orosrynka mellan ögonbrynen och hjälper henne upp från stolen. Han öppnar kylskåpsdörren och hon blir yr av de välfyllda hyllorna. Utan att känna smaken slukar hon ost, morötter, äggrispestej, köttpiroger, piz-zabitar, tomater, tonfisk, chips med dipp och utan...

Du måste äta, brukar Harry säga. Du vet hur det går om du inte gör det. Och det är precis de orden som får hennes ansikte att strama ihop sig och näsan att kittla och rinna. Lipen kommer på besök – den objudna gästen – och Harry klappar henne på ryggen. Den hålgöda hungern får inte komma. Hon vet hur det går om den gör det, men det talar Harry aldrig om. Inte direkt. De minns båda den gången då han inte kom hem.

Hon satt vid köksbordet och väntade. De flottiga papperen och de krossade skalen framför sig, och kylskåpet lysande tomt. Hon lyssnade efter ljud i trappan, men i trappan var det också tomt. Det var innan det sängknakande paret flyttat in och tröttnat på varandra, och innan den vrålande ungen fötts, så huset var en mycket tystare plats. Hon satt där, och den gången rökte hon inte. Hon hade slutat redan för en tid sedan, mycket mera omtänksam än nu, men Harry kom inte. Hon försökte ringa till honom, allt oftare då det började göra verkligen ont, men han svarade inte. Hon gick till kylskåpet, gång på gång, men det förblev tomt, och huden började strama, och kindkotorna började sticka fram. Så hon gick till barnkammaren där pojken sov. Lutade sig över den ljusblå spjålsängen. Han doftade mjölk och hon lyfte upp honom. Borrade näsan mot den mjuka, klibbiga halsen. Sedan bar hon honom till köksbordet. Det var som att äta en liten fågelunge. Han vaknade inte ens. Hon minns hur benen knakade mellan hennes tänder och hur senorna glatta slant undan, men hon åt upp precis allt, och då Harry äntligen kom låg hon på golvet och hade kräkts, eftersom det var blod överallt, men hon minns att hon aldrig någonsin hade känt sig lika tung och matt och lika ljuvligt mätt.

Harry talade aldrig om händelsen, men barnkammaren finns kvar. Den här gången kommer han alltid hem i tid, också i otid. Ljudet av hans steg bildar en cirkel av tyst tassande. Hon reser sig från stolen och går in i barnkammaren där fönstret alltid står öppet. Luften i den ljusblå världen är taggig av isande kyla. Hon stänger dörren och snurrar runt ett långsamt varv. I taket hänger babymobilen med fenixfåglar och bjällerklang. Tapeterna har molnmotiv, och i hörnet står spjålsängen bredvid en hög av kramdjur. Hon går fram till sängen och lägger handen på den kalla, vitmålade ytan. Täcket ligger slätt över madrassen, och dynan bildar en mjuk kulle.

– Allting kräver sina offer, säger Harry och hon vänder sig om.

– Jag hörde dig inte komma, säger hon.

Han går förbi henne, och hon kan känna värmen från hans kropp genom den tjocka jackan han bär då han nuddar vid henne. En stund står han och ser ut över gatljusen och sedan trycker han handen mot fönstret och stänger det. Han kommer emot henne och tar hennes hand mellan sina. Masserar och blåser på den.

– Kom så går vi härifrån, säger han. Du är alldeles iskall.

Leaving Paradise

Han har förföljt henne fem kvarter då hon utan att skynda på stegen försvinner in bland de dammiga gränderna nära Rua Violas. Då han först fick syn på henne stod hon och höll upp ett ljusblått, genomskinligt tygstycke mot ljuset och disputerade med ägaren, som tydligt var av arabisk härkomst, om priset för varan. Hennes röst kunde bara uppfattas i brottstycken av en konversation, som gick på portugisiska. Den steg och sjönk som någons älsklingsstycke spelat på ett välstämt piano. Han har öra för röster och kunde lätt skilja hennes från den kakofoni av stämbandsgnissel som omgav henne och suddade ut gränserna för ord och meningar. Han stod och betraktade henne en stund och såg henne betala. Hon bar ett silverarmband och det kastade blänkande reflexer mot hennes bruna hud. Hennes mörka, raka hår var för tungt av saltvatten för att kunna glänsa i solen. Sedan svepte någon förbi honom, en man i en lång beklädnad och tjock mustasch, och då den främmande kroppen hade passerat var hon försvunnen. Hennes plötsliga frånvaro, och en glimt av hennes rygg som rörde sig bortåt, fick honom att ta ett snubblande steg framåt. Steget förde honom vidare i en snabb promenad, och det räckte tre kvarter och ett tiotal knuffar av armbågar och axlar innan han insåg att hon fortfarande gick där, och att han – efter-

som han då och då hukade sig ner eller gömde sig bakom något räcke med kläder eller en hylla – förföljde henne.

Han har aldrig förföljt någon tidigare, men han har ofta skrivit om processen, så den faller honom ganska naturlig, och då hon svänger in bland de smala, dammiga gatorna där trapporna avbryter och underlättar den branta stigningen mellan de vitkalkade, låga husen, har hon inte en enda gång stannat eller vänt sig om. Hon går mellan de blombeklädda husmurarna utan att ägna de förbipasserande en blick. När hon tagit sig genom det trånga passet husväggarna bildar och ut på den breda gatan där hettan ångar upp från asfalten och ljudet av cikadorna är öronbedövande, går hon upp för den sista backen, svänger till vänster och är försvunnen, bara för att skymta än en gång på Rua do Malpique då hon glider in genom dörren till Hotel Paradise.

Hon ligger på sängen då han sparkar upp dörren och stiger in i rummet. Hon har lämnat dörren på glänt för att göra det lättare för honom. Hans ansikte är rött, av solen eller spänningen, han är andfådd av den branta stigningen och han ler ett hopbitet leende. Det gråbruna, kortklippta håret och hans stadiga kropp får honom att se ut som en general, men den röda Hawaii-skjortan och de blå shortsens får honom att se ut som den han är. Hon suckar en gång och håller andan, och då hon blundar hör hon de dunsande stegen mot mjuk heltäckande matta. Sedan trycks hon ner mot madrassen och får hans armbåge i bröstet men säger inget. Hon öppnar ögonen och ser att han glömt att stänga dörren, eller så har han låtit bli. Han stönar och andas häftigt då händerna fumlar med shortsens, sedan åker de av och han trycker ner henne.

– Gör motstånd! säger han.

– Hjälp! säger hon, och spänner armmusklerna.

Han kör huvudet i madrassen och pressar sin kropp mot hennes en stund, och sedan reser han sig och allting blir stilla, så tyst att hon kan höra ljudet från gatan nedanför. Människorna som surrar och skrattar och pratar, och cykelklockorna som plingar. Han sätter sig på sängkanten med huvudet i händerna, och hon vänder sig på sidan och ligger kvar.

– Du förstår väl att det här inte kan fungera, Henry? frågar hon, och han vänder ansiktet mot balkongen där den tjocka glasdörren är stängd och verkar vara en del av den tjocka luften utanför.

– Jag har funderat på saken, säger han, och jag har kommit fram till att det kanske inte ens beror på mig.

Sedan säger de inget mera. Han sitter kvar på sängen och tynger ner sin sida så att det känns som om hon snart skulle rulla emot honom, men hon rullar i stället åt andra hållet och reser sig ur sängen.

– Det är som det är, säger hon. Jag går i vilket fall som helst och duschar. Du kan komma med mig om du vill, och vill du inte kan du låta bli.

Hon går fram till balkongdörren och tittar ut. Över havet ligger några tunna molnremsor, men för övrigt är himlen jämn och ljusblå. Det ser ut att bli en fin kväll som avslutning på en fin dag, och hon går in i badrummet. Då det varma vattnet rinner över hennes hår och hon vänder ansiktet mot de mjuka strålarna lyssnar hon in mot sovrummet men hör inte ett ljud.

Han reser sig tyst ur sängen då han hör att vattnet börjar plaska. Lika tyst går han fram till badrumsdörren och stänger den. Då han vet att hon inte kan höra honom bryr han sig inte längre om att smyga utan går fram till kylskåpet där han tar fram en flaska whisky och fyller ett glas till hälften. Han har hunnit fram till balkongdörren då han ändrar sig och vänder om för att hämta hela flaskan.

Ute på balkongen är det varmt. Mycket varmare än inne i rummet där luftkonditioneringen ständigt surrar på och kyler ner luften. Han blir sjuk av luftkonditioneringen men vill inte säga något åt Nicole. Hon skulle se på honom med den där milda blicken. Hon skulle skaka på huvudet. Han tar en klunk ur glaset och andas ut. Det är en billig whisky men det spelar ingen roll. Under honom ligger den växande fiskarstaden, och han låter blicken glida över de tegelröda hustaken med sina dekorerade filigranskorstenar och de trappstegsliknande hotellen där simbassängerna blänker azurblå på innergårdarna, för att sedan stanna på kyrkokupolen som markerar torget i centrum av gamla staden. Han ler för sig själv. Bakom hans rygg, på andra sidan balkongväggen, ligger den moderna stadsdelen med de stora köpcentren och de nya livsmedelsaffärerna, men de föredrar den gamla stadsdelen där husen är byggda enligt arabisk byggnadstradition, låga och vita. Dekorerade med färggranna kakel.

Då Nicole kommer ut på balkongen en lång stund senare har det redan börjat skymma. Han har tömt sitt glas och fyllt det på nytt, och hon sätter sig bredvid honom på en av de kalla, vita plaststolarna. Hon är klädd i en svart morgonrock med röda och vita blommor, och hon torkar sitt mörka, halvlånga hår med handduken.

– Här sitter du, säger hon och han andas ut.

Det rosslar i strupen och han känner sig matt och bedövd av alkoholen. Andedräkten luktar sprit, och han vänder bort huvudet då hon grimaserar emot honom.

– Ja här sitter jag, svarar han.

– Jag väntade på dig i duschen, säger hon och han ser på henne.

Lyfter glaset mot kinden och ler efter en stund.

– Nicole... säger han.

Hon ser ner mot stranden där havet inte längre syns, men hon kan urskilja de vita topparna som bildas då piren bryter vågorna. Hennes ögonbryn drar ihop sig och hon kniper ihop munnen. Sägar inget, och han kan se hur hennes bruna ögon rör sig fram och tillbaka. Hettan har givit med sig och ett svalare luftdrag drar in mot land.

– Var ska vi äta i kväll? frågar hon, och han säger att han vill äta fisk.

– Ostron? frågar hon och skrattar.

Sedan reser hon sig och säger att hon ska göra sig klar, och han blir kvar på balkongen. Då glaset blir tomt bryr han sig inte om att fylla det på nytt.

Badrumsspegeln är täckt av imma och luften är tjock av vattenånga. Hon torkar av glaset med handduken och sätter sig. Rummet är stort och runt spegeln finns små runda lampor, som i en skådespelares omklädningsrum. You are a moviestar, mimar hon mot sin egen bild och plockar fram ett brunrött läppstift. Hon målar munnen med en enda rörelse och gapar mot sig själv.

Spänner läpparna i ett stelt leende som visar alla tänder. Sedan sjunker hon ihop och ser på sig själv. Djupt inne i de bruna ögonen finns en gnista som får henne att rynka på ögonbrynen och skärpa blicken. Hon sträcker fram handen och gnuggar spegeln, tar en paus och gnuggar på nytt. Blunda då, tänker hon men blundar inte. Blir bara sittande medan pannan drar ihop sig och den farliga gnistan lyser upp hela ansiktet. Nicole is here, mumlar hon och den rödbruna munnen verkar mjuk och smidig. Hon drar fingrarna genom håret som ännu är vått. Drar det platt över huvudet och ordnar benan med fingrarna. Sedan färgar hon de bruna ögonbrynen mörkare och målar ögonfransarna med svart mascara. Hon har blivit brun i solen under dagen och nu ser hon mörk ut. En av Henrys mörderskor, tänker hon, men skakar sedan på huvudet. Nej, en sådan är hon inte. Hon reser sig och går ut ur badrummet, in i sovrummet där dörren till balkongen är stängd. Hon kan inte se Henry men vet att han sitter där med sina aperitifer. Låter dem kana ner en efter en. Hon går fram till klädskaftet och öppnar dörren. Tar fram den röda klänningen och lämpliga underkläder. Klär sig och går fram till spegeln, noga med att svänga på rumpan så att klänningen sveper och frasar. Hon ser på sig själv i helfigur, från sidan och framifrån. Han kommer att kommentera mina bröst, tänker hon. Han kommer att säga att de är för små. Hon trycker dem uppåt med händerna och tycker att de har vuxit lite, men det kan vara inbillning. I vilket fall som helst är de för små. "Det spelar ingen jävla roll hur en kvinna ser ut om hon bara har snygga bröst", brukar Henry säga och vända sig om efter vilket as som helst. Gamla silikonhaggor som är läderhud och ben, och förhårdnade plastbollar under den

slappa huden. "Där har vi en kvinna", säger han och grinar under sin bredbrättade, ljusa filthatt. "Åtminstone är hon i din ålder", brukar Nicole svara, och då skrattar han och lyfter glaset. Nu har han blivit tystare. Kommentarer har blivit färre.

Nicole släpper ner bröstet och tycker att de hänger. Hon har en orolig känsla i magen och andas ut. Tankarna på åldrandet blåser iväg men något blir kvar. En gnagande känsla som för tankarna till bilderna på Internet. Hon brukar sitta och leta då ingen ser henne. Prislistor och inlägg. Ett sug och ett nyp. Räkna sina besparingar. Sedan tänker hon att det kan finnas en tid efter Henry. En tid med en man som inte accepterar konstruerade kvinnor, och då lämnar hon datorn.

Hon öppnar balkongdörren och Henry vänder sig om. Säger att hon ser snygg ut men frågar om hon ska göra något åt håret. Hon säger att hon lämnar det som det är, och han reser sig. Tar med sig den halvtomma flaskan och glaset till köket. Om jag bara visste hur jag skulle kunna bevara känslan av att jag är mig själv, oavsett vad som händer, då skulle allt gå bra, tänker hon då han kommer tillbaka. Han öppnar dörren och de går ut i den olivsvarta natten.

De äter middag på en av de många restaurangerna intill de knaggliga, blankslitna kullerstensgatorna som alla leder ner till torget. Innan de satte sig till bords gick de en stund och flanerade på det öppna plan stadens centrum bildar. Nicole skratade och pekade på duvorna som badade i den stora fontänen. Här och där uppförde artister från olika länder sina nummer, och de stod en stund bland de andra turisterna och såg på dockteatern,

mimkonstnärerna och de otaliga dans- och musiknumren som avlöste varandra. I luften svävade en doft av stekt kött och vitlök, bröd och varm olja. Det ständiga larmet av röster, musik, skratt och höga rop fick Henry att känna sig mera yr än han egentligen var.

Halvvägs in i middagen, efter oliverna, mandlarna och Presunto com melão, blir Henry högljudd. Han lutar sig tillbaka i stolen bland de vita dukarna och knäpper upp översta knappen i byxorna. Klappar sig på bröstet med båda händerna, svettas och skrattar. Han har våta fläckar under armarna och ser sig omkring med röda ögon. Servitörernas blickar glider förbi honom och träffar restaurangens övriga kunder som tittar även de. De skakar på huvudet och mumlar. Någon torkar försynt munnen på den vita linneservetten medan de vattniga ögonen inte lämnar Henrys bullriga mun. De har hittat ett bord med amerikanska turister, en familj med redan vuxna barn, och Henry sitter bredvid familjefadern och berättar att han har kommit till Portugal för att avsluta en roman men att han ännu inte har skrivit "a damned thing", vilket inte spelar någon roll eftersom allt han skriver är "bullshit anyway". Familjefadern klappar honom på låret och säger att det är alright. Nicole betraktar Henry från andra sidan bordet. Han har blivit rödbrusig av vinet. I glipan mellan skjortan och byxorna syns svart hår, men ingen mage. Henry har en platt mage. Det beror på att han knappt äter. Han har beställt in Cozido à portuguesa, men nu ligger köttet och simmar bland grönsakerna i sitt eget fett, och han skjuter tallriken ifrån sig. Sedan berättar han hur hans läkare har rått honom att äta mera och dricka mindre, men att han lika gärna kunde ha blivit om-

bedd att andas mindre, och familjefadern klappar honom fortfarande på låret och säger att det är alright. De säger inte åt honom att vara tyst. Inte ens då han ropar på servitören, kallar honom monsieur, och ber om kaffe och konjak. De skrattar åt servitören då han kommer fram och på bruten engelska säger att de tyvärr måste dämpa sig eftersom det finns andra kunder på restaurangen. Ja, de skrattar, utom Nicole som bara tar en klunk vatten ur sitt glas och vägrar möta den hjälpsökande blicken servitören ger henne. Då han har gått säger Henry att det minsann klagas nu, men att tonen blir en helt annan då de får rejäl dricks. Resten av måltiden försvinner in i en cyklon av skålande och klingande och skrattande rop. Då de lämnar restaurangen applåderar de övriga kunderna, och Henry sträcker upp händerna som om han hurrade. Den amerikanska familjen går vidare, och Henry flåsar då han lägger armen om Nicoles axlar och hänger sig fast vid henne.

– Han hade inte läst en enda av mina böcker, kan du tänka dig det? säger Henry. Och egentligen förvånar det mig inte. Jag skulle bli mera förvånad om han verkligen gjort det.

Han sitter på balkongen i det mjuka mörkret och andas in värmeresterna som stiger upp från den spruckna asfalten på gatan nedanför. Hennes skepnad har kommit och gått. Öppnat dörren och stått en stund, med månskenet som gjort hennes vita nattlinne genomskinligt över kroppen. Han vände sig inte om och nu sitter han ensam, yr och vimmelkantig men ändå klartänt. Han känner lukten av alkohol i sin egen andedräkt och blinkar mot hotellens neonskyltar som lyser upp branten med jämna mellan-

rum. Mellan honom och havet finns en lång sluttning formad och skulpterad av mänskliga krafter. Inget mera, inget mindre. Nere i gropan ligger Hotel California och blinkar emot honom, omgivet av låg vegetation och enstaka cypresser. Han stirrar misstroget på neonskylten en stund och skrattar sedan ett hest, plötsligt skratt. Hotel California...

Han har kommit till Portugal för att skriva. Det är vad han sade Nicole. Själv vet han bättre. Jag har kommit till Portugal för att leva, säger han lågt, och tycker för ett ögonblick att det låter fint. Sedan skrattar han en gång och slår glaset i bordet. Jag har kommit till Portugal för att jag inte kan leva. Jag skulle ha rest till Provence... tänker han. Då skulle jag ha gått i jättarnas fotspår. Kanske hade jag blivit inspirerad av ljuset.

Det är en kvinna som plågar honom. Hon är inte verklig. En Nicole eller en harpya. Gränsen mellan två ting är tunn. Därav lekarna, säger han sig. Förföljandet. De iscensatta våldtäkterna. Hans försök att få henne att bedra honom.

De satt i solkskenet på Café Cameleont, alldeles intill stranden där trottoarerna är tätt packade med turister. Omgiven av de karga, mockabruna sandstensklipporna och den gamla borgen som numera är restaurang blev Henry grinig och misslynt. De hade precis anlänt, och han hade följt med Nicole ut på de brännande gatorna, lockad av hennes iver. Av att det var första gången de reste tillsammans. Nicole var redan röd om kinderna av värmen, och hennes tänder glänste i ett ständigt leende, en glädje han inte sett så ofta. Hon var så skarp emot bakgrunden av bleka resenärer i mjuka, skrynkliga kläder, att han vände sig om och fäste blicken vid en av de unga marinsoldaterna som kommit till

caféet samtidigt som de. Han hade ljust, lockigt hår och runda kinder. Mellan hans långa fingrar pyrdde en cigarett och han kisade med smala, blå ögon då han drog ett bloss. Han hade suttit och betraktat dem redan en tid, och nu såg han rakt på Henry och log. Henry vände sig om och såg på Nicole som redan hade en varning i ögonen, men den plågsamt tydliga glädjen fick ännu hennes blick att leva, lätt och ljus.

– Han sitter och glör på oss, sade Henry. Alla här inne sitter och glör på oss.

Nicole svarade inte men hennes hand rörde sig mot hans över bordet.

– Jag kan se att de glör, och vet du varför?

– Det är för att du är högljudd, sade hon. De kan alla engelska, Henry. Det finns ingen här som inte förstår vad du säger.

– De förstår inget, sade Henry. Utom en sak. Att du är ung.

– Henry... sade hon.

Bevekande nu. Lugnande, förmanade utslätande, alla dessa hatade ord som bara genom att uttryckas reducerade honom.

– Jag är gammal, du är ung. Vad i hela världen kan du ha för glädje av mig? Se på honom. Du tycker om honom eller hur? Han är snygg. Energisk.

Nicole såg på Henry. Han hade sänkt rösten nu men de kunde känna blickarna.

– Gå med honom. Ta honom med dig till något hotell och knulla honom. Du kan inte vara nöjd med det du får av mig.

Det fortsatte så, som så många gånger tidigare. Hans klagande röst som ältade en blick på en fest någon gång, och han fortsatte ömka sig själv tills hon slutligen reste sig och gick. Marinsoldaten

följde efter henne, men då Henry kom tillbaka till hotellet låg hon där och väntade på honom. Hennes armar runt hans kropp fick honom att flämta efter luft. Några minuter senare låg han på rygg och kände rummet glida bort medan hennes händer slog mot hans bröstorg.

Han simmar vidare genom natten i flaskan på bordet. Dyker ner i den guldbruna vätskan och sluter ögonen. Flyter på rygg och låter den bära honom. Aaaah... stönar han och låter sig bäras av strömmen. Det går vågor över ytan, och han rullar och gungar som på en luftmadrass. Han har fått vätska i ögonen och världen är grumlig då han öppnar dem. Det skvalpar i huvudet och han ruskar på sig. Fallor ner och sjunker. Det sista han känner är handen som vilar mot flaskans glas.

Han vaknar av mobiltelefonens ljudlösa darrande mot låret. I munnen en smak av metall och i ögonen det skarpa solskenet som har letat sig fram bakom hotellväggens vita rappning. Det dånar i huvudet på honom, en värre baksmälla tycker han sig inte kunna minnas. Nacken är stel av den obekväma ställningen och kläderna känns fuktiga och kalla mot huden. Han huttrar av en kyla som når långt in i kroppen. Om han var en hund skulle han yla. Nedanför balkongen har gatan vaknat ur sitt tröga slummer, eller kanske har den inte lagt sig, utan tagit sig genom de svarta timmarna i en ändlös karneval av skrik, musik och skratt. Han tycker sig känna igen skrattet. Som om samma kvinna hade skrattat sig igenom hela den här veckan i paradiset. Han lutade sig över balkongräcket en gång. Såg hennes rygg i turkos klänning. Hennes svarta långa hår i tjocka lockar. Hon hette Lila och

hon dansade. Han lutade sig tillbaka. Borde sluta fantisera. Det lönar sig ändå inte.

Mobilen slutar inte darra så han tar den ur fickan och ser på den. Svarar efter en stund, eftersom det verkar så angeläget.

– Hallå?

Sus i andra ändan. En avlägsen röst.

– Henry?

– Ja?

– Henry! Var är du? Jag har försökt få tag på dig hela veckan.

Henry lutar sig mot räcket. Läger handen mot pannan och känner den kalla metallen under handen.

– Jag är utomlands, säger han sedan.

– Utomlands? Vem har sagt att du ska resa utomlands?

– Ingen. Jag gjorde det själv.

– Nu?

– Jag kan inte tänka mig ett bättre tillfälle, säger Henry.

Kylan kryper närmare nu. Smyger sig tätt intill honom och kramar om honom.

– Du är fullständigt galen, Henry. Jag har dina labbresultat här, framför mig.

– Åh? säger Henry. Det gick fort.

Han sväljer och tystnar. Känner hur han krymper inför det stora kalla avståndet mellan sig själv och läkaren. De har diskuterat det tidigare, då problemen började. Han kunde tåla en hel del, men att inte kunna tillfredsställa en kvinna, eller sig själv, det drev honom till läkaren.

– Är det illa? frågar han.

Tystnaden fylls av sprakanden, och då Matt svarar är hans röst

styckad av den dåliga kontakten. Henry hör endast punkterade ljud och han trycker fingret i det lediga örat.

– Vad sade du? Va! Vad sade du? ropar han, högt, med intensiv röst som om det var livsviktigt att han hörde precis allt och det fort.

Han reser sig och går till andra ändan av balkongen för att leta efter bättre kontakt. Nu kommer Matts röst tillbaka, och Henry ber honom upprepa vad han sagt.

– Det är inte bra, säger Matt. Att det är en tumör vet vi redan, men den är elakartad. Jag är ledsen.

– Så det blir behandling då? Herregud...

– Det är inte alls säkert att du klarar det, svarar Matt. Jag är verkligen ledsen.

Henry går tillbaka till stolen och sjunker ner i sittande ställning. Hans knän darrar, hans lår darrar och handen som han för till pannan likaså. Könsgorganet känns samtidigt mycket litet och mycket svullet och stort. Med ens har det blivit den allra största och viktigaste delen av honom, men på ett helt annat sätt än tidigare. Så jag fick mitt straff ändå, tänker han och gnider sig över pannan. Han fnyser en gång och hör Matts röst beklaga sig i andra ändan. Henry kramar telefonen och kämpar emot lusten att krossa den mot balkongens stengolv. Sedan behärskar han sig och lyfter luren.

– Jag känner mig som en liten pojke igen, säger han utan att egentligen bry sig om ifall Matt lyssnar eller inte. Precis som när jag blev ertappad med att leka med snoppen och mamma slog till den med en strumpsticka. Vad ont det gjorde. Tror du det kan bero på det? frågar han och skrattar sedan för sig själv. Nej, vad

dum jag är. Det beror inte på sådant. Men på ett dåligt liv eller hur? Alla dessa kvinnor, det är ett straff. Det är det, säger han och tystnar sedan för att dra ett darrande andetag.

– Det finns medicinska skäl, säger Matt. Det är knappast ett straff. Somliga väljer att se det så, det verkar ge dem en förklaring, så jag tänker inte säga emot dig.

– Ja, ja..., säger Henry. Nåja.

Sedan tar han en paus och kisar emot solen ner på de andra hotellen.

– Matt..., säger han sedan. Jag tror nog att jag vill gå till en annan läkare. Bara för att se om de säger samma sak.

– Det är lönlöst. Tyvärr råder det inget tvivel om att du är sjuk.

– Ändå, svarar Henry. Jag vill ändå gå. Jag hoppas du inte tar illa upp. För det verkar inte vara något fel på mig. Jag känner mig alldeles fisk!

– Det kan räcka länge innan du känner några fysiska symptom. Smärta alltså, de andra problemen har du redan känt av. Det är en smygande sjukdom, Henry.

Henry tar en ny paus medan han funderar.

– Jag tror nog att jag vill gå till en annan läkare. Bara för att vara säker.

– Som du vill. De kommer att säga samma sak, säger Matt.

Han låter totalt känslökall. De kommer överens om att Henry gott kan stanna kvar veckan ut, men att han sedan bör komma till kliniken så fort som möjligt så att de kan bestämma om framtida behandlingar trots att han inte tror att han är sjuk.

– Har du ändå tänkt säga något åt Nicole? frågar Matt och Henry rycker till.

Han är tacksam över att läkaren inte kan se det.

– Nej. Jag väntar med det tills jag är alldeles säker. Det är onödigt att skrämma henne i onödan.

De ringer av och Henry sitter stilla en stund med huvudet i händerna. Inne i hans huvud upprepar han samma meningar om och om igen, alla lika förvirrade och meningslösa, och han förbannar sig själv. På gatan kryper livet långsamt ut genom de målade trädörrarna. Sedan lutar han sig långt över räcket och ser på Lila. Hon har bytt klänning. Den är vit, men hon dansar, dansar.

Nicole vaknar ensam. Henrys sida av sängen är tom och bäddad. Han har inte rört den under natten, och hon ligger på rygg en stund. Sedan stiger hon upp och går till toaletten. Uppkastningarna kommer snabbt och tyst. Hon sitter böjd över toalettstolen med ryggen spänd och krökt, som ett djur på språng. Då hon är färdig stiger hon upp och sköljer munnen. Träffas i ansiktet av sin egen spegelblick och hinner inte vända bort huvudet. Den fångar henne och drar henne till sig, precis som om djävulen verkligen bodde där. Det brukade hennes mormor säga. Hon syftade på ångesten vid åsynen av det egna ansiktet, men Nicole ser något annat. Hon ser en lögn. Snabbt vänder hon sig om och går ut ur badrummet. Hon har börjat gå med handen på magen trots att den ännu inte börjat bli större. Ibland strävar handen upp också i Henrys sällskap, men hon tvingar den att ligga stilla. Hon vet att han inte vill ha något barn med henne, att han antagligen inte ens har tänkt stanna med henne särskilt länge, men hon kan hoppas. Senare kommer hon att berätta det för honom, men inte ännu.

Hon vill berätta först då det redan är för sent.

Nicole går genom det solljusa sovrummet, in i vardagsrummet där hon ser honom genom balkongdörrens glas. Han har en nyöppnad, halvdrucken flaska bredvid sig, och hon går fram till dörren och rycker upp den.

– Klockan är förbanne mig inte ens tio ännu, säger hon. Jag saknade dig i sängen i natt och vaknade ensam på morgonen, och här sitter du bara och dricker. Hur mycket har du tänkt dricka, egentligen?

Han rör sig inte. Sitter bara där med ryggen emot henne i gårdagens skrynkliga vita skjorta och fötterna uppe på balkongräcket.

– Jag har tänkt dricka mycket, säger han långsamt och får koncentrera sig på varje stavelse för att tungan inte skall halka. Egentligen har jag tänkt dricka tills jag dör. Precis som Nicolas Cage gjorde i filmen. Jag tänker dricka tills min kropp slutar fungera och andningen upphör.

– Din kropp har redan slutat fungera, Henry.

Han skrattar torrt och drar ut en stol åt henne. Klappar på den och säger åt henne att sätta sig. Sedan vänder han sig om och ser på henne med sin ljusblå blick. Rynkorna runt hans ögon är fina streck. Hon förälskade sig i honom på en fest. Han var berusad och satt vid pianot. Kämpade emot den tilltagande ensamheten genom att spela femtiotalsklassiker. Från en tid då jag var ung, och du inte var född, sade han då hon satte sig bredvid honom. Så gammal var han inte.

– Jag tycker om din elaka tunga, säger han nu och klappar henne på låret.

Det känns faderligt så hon drar sig undan. Han ser på henne och suckar.

– Jag har suttit här i några timmar redan, och funderat på saker. På sådant jag har gjort, eller lämnat ogjort, men tankarna går alltid i en cirkel som återvänder till dig. Jag vet inte vad jag tänkte på när jag beslöt mig för att förföra dig.

– Vad är det med dig?

– Matt ringde. Han sade att klumparna inte var något att bekymra sig över, men att det ändå kan vara de som orsakar... problemen. Han sade också att vi gott kunde stanna en vecka till.

Nicole ser på honom en stund. Han ler mot henne.

– Det var skönt att höra, säger hon. Var det allt han sade?

– I stort sett, säger han.

Sedan skrattar han en gång och skakar på huvudet.

– Jag känner mig gammal, Nicole. Det här var bara en varning, men den fick mig att hoppa tjugo år framåt – nej blicka är väl ordet jag söker – till en tid då jag kanske inte finns kvar. Jag vill skratta när jag tänker på vad jag har lämnat efter mig. En rad dåliga böcker som ingen läser och ett halvfärdigt manus om kärleken som ligger i min portfölj och är så dåligt att jag skäms.

– Många läser dina böcker. De är bästsäljare.

– De är underhållning. Finns det ett fulare ord? Den seriösa författarkretsen tar mig inte på allvar. Man småler när jag kommer in på festerna.

– Jag älskar dina böcker, säger hon och han rycker till, knappt märkbart.

– Det säger mera om dig än om böckerna.

Nicole blir tyst och Henry blinkar hårt en gång.

– Det finns en betydlig skillnad mellan det jag vill skriva, och det som senare kommer ut i tryck. Jag läser texten på papperet och försöker hitta en aning av det jag försökte få fram, utan att lyckas. Det är rädsla som hindrar mig från att försöka. Jag kan inte tänka mig något mera fruktansvärt än att arbeta på en stor roman i ett år eller två, bara för att tvingas inse att det inte blir till något. Så jag flyr in i underhållningen. En hand full av trumfar, men inga riktiga kort.

Man borde aldrig lära barnen läsa, tänker han. Det är det grymmaste som finns. Att locka in dem på den där snåriga stigen och sedan lämna dem där för att ensamma förvilla sig längre in. Människan skulle må bättre om hon inte visste någonting, om det enda hon brydde sig om var sitt kroppsliga arbete och om hon hade enkla funderingar som inte sträckte sig längre än till att fråga sig om de har tillräckligt med skörd för gott utsäde eller inte. Hon skulle aldrig börja försöka formulera sig i skrift.

– Du måste bara fortsätta skriva, Henry, säger Nicole, men han hör henne inte längre.

Han fortsätter prata och allt han säger låter som något slag av slutord. De sista nostalgiska kapitlen i ett ofullbordat liv.

– Kanske är viljan ändå större än talangen. Man kan tänka sig in i handlingar man inte kan utföra. När jag var ung brukade jag se mig själv som en fantastisk pianist. Mina händer som rasade fram på tangenterna och tvingade fram de mest beundransvärda tolkningar. Men i verkligheten är jag en klinkare.

– Du spelade piano när vi träffades, säger Nicole, och han blinkar för att avbryta tankarna som har snurrat genom huvudet.

– Vad?

– Du spelade piano och jag satte mig bredvid dig. Du var den snyggaste man jag någonsin hade sett.

Han ser på henne och lägger armen om hennes axlar. Pussar henne på huvudet och vaggar henne. Sedan reser hon sig och säger att hon ska gå ut på stan en stund.

Bland de mjuka sammetsögonen och ögonfransarnas täta svarta rader på Rua da Liberdade kallar de henne Nicole. De känner henne, kvinnan med handen på magen och den letande blicken. De håller upp sina tygstycken mot henne. I hennes ögon förvandlas de enkla, billiga tygerna till guldbroderade meter av silke, glänsande enfärgat satin, skrynklig organza och lätta bomullstyger. De rör på läpparna i vimlet av röster och breder ut de tygbeklädda armarna bara för att få höra hennes nej. Hon är alltid artig och de älskar hennes portugisiska som bryter på ett sätt de inte tidigare hört. De försöker gissa sig till varifrån hon kommer, men hennes mörka hår och hud får dem att blinka förvirrat. Det är nästan som om hon var en av dem. Hon pratar språket så de förlåter henne gärna gång på gång hennes misstag, varje brott mot deras oskrivna etikett.

Nicole går längs den trånga gatan där barernas reklambeklädda stolar står i långa grönglänsande rader och väntar på kvällen. Mellan de små butiksborden patrullerar säkerhetsvakter, könlösa i sina likartade uniformer och svarta solglasögon. Bara de långa håren skvallrar om att vissa av dem möjligen är kvinnor. De små borden har allting turisterna kan önska sig: silversmycken med konstfärdiga dekorationer, handdukar, väskor, skor, sandaler, T-shirts med obscena budskap, glitter och prål, solglasögon, kep-

sar, stora tygstycken i olika färger, allt framställt som en buffé för att locka till en köpiver många senare ångrar. Nicole rör sig som en sömngångare. Hon svettas och det kryper i kroppen. Stöter mot folk som viker undan och ger henne rum. Hennes ögon irrar och hon blinkar hårt många gånger. Söker sig in på andra gator, svalare och mindre folkbemängda. Där är också varorna andra, mera lika något som stadens invånare kunde tänka sig att köpa. Nu ligger han där uppe, i hotellrummet, och tycker synd om sig själv, tänker hon. Hennes fingrar stryker över silverarmband och ringar. Då de träffades lovade han henne att ålderskillnaden aldrig skulle diskuteras. Det var det första löftet han bröt. Det fanns blickar som påminde dem om sanningen. Hennes mamma som snörpte på munnen i samma ögonblick som hennes läppar mötte hans kind i en kyss. Då han gått, krossade hon porslin i ett raseriutbrott över dotterns dumhet. Hennes pappa som vände henne ryggen och talade med låg röst, så låg att hon knappt kunde uppfatta orden. Senare lärde de sig att umgås med honom, och han drack aldrig alkohol i deras sällskap, men de väntade alltid på att hon skulle dyka upp ensam någon dag och knappt minnas vem Henry var, eller åtminstone säga: Honom talar vi inte om, och tystnaden skulle sänka sig runt samtalsämnet som en vante runt en deformerad hand.

Hennes fingrar åker över varorna och hon glider långsamt förbi raden av människor som står och väntar på hennes beslut. Hon har gått där i flera dagar nu, lett mot dem, känt sig åtråvärd i sin egenskap av möjlig kund. Hon har tagit dem i hand och kysst deras kinder och de har smakat på hennes namn, skrattat. Ibland stannar hon och provar något. En ring på sitt finger eller en san-

dal på sin fot. Hon vill röra vid allting och sedan dofta på sina händer. Läder och metall, svettig hud. Då hon kommer till slutet av gatan viker hon av och går in mellan husen. Snurrar runt då hon hör fotsteg bakom sig och grimaserar då någon tar hennes arm i ett fast grepp. Någon ropar "tjuv!" och hon snubblar bakåt då de släpar henne med sig.

Den långa mannen med tunn mustasch väger silverarmbandet i sin hand. Den långa gröna schalen tvinnas till ett rep då han drar fram den. Ringarna i det yttre facket klingar då han skakar väskan. Han ser på henne, och de mörka ögonen är onaturligt framträdande i det vita ansiktet. Han sitter här inne jämt, tänker hon och huttrar. Det är kallt inne på polisstationen där luftkonditioneringen surrar på, dag och natt. Han tilltalar henne på engelska, och hon svarar på portugisiska. Han frågar henne vad sakerna gör i hennes väska och då hon ser på honom blinkar han med båda ögonen, snabbt som vingslag.

– Jag tog dem. Det var inte meningen.

– Inte meningen? frågar han, och hon sätter sig tillrätta på den hårda, obekväma stolen.

– Jag gick i tankarna och rörde vid sakerna. Jag rörde vid allting medan jag tänkte och jag måste ha plockat upp något utan att jag märkte det.

Han sitter tyst och ser på henne.

– Jag är väldigt ledsen och lämnar mera än gärna tillbaka allting. Jag har aldrig gjort något sådant tidigare.

– Har du någon här som skulle kunna komma och hämta dig? Hon släpper hans blick och tänker på Henry. Han skulle kom-

ma inrusande, svärande på engelska och med en bunt sedlar i handen. Han skulle vifta med den och fråga "OK, how much?" och sedan skulle han betala och prata engelska med dem tills de skulle bli utfösta på gatan. Hon ler och ser på den unge polis-mannen.

– Nej, nej. Ingen. Jag reser ensam.

De låter henne gå. För att hon är en turist. För att hon ber om ursäkt. För att hon talar deras språk. För att de inte längre är arga då hon lämnar tillbaka det hon tagit. De låter henne gå sin väg med ett par stulna sandaler på fötterna, för de vet att de inte kommer att se henne igen.

Då hon kommer tillbaka till rummet ligger Henry på sängen. Hans ögon är öppna och han vänder långsamt på huvudet då hon kommer in. Hon ser honom inte genast, eftersom rummet ligger i mörker. Gardinerna hänger tjocka för fönstret och hon sträcker ut handen för att dra dem åt sidan.

– Rör dem inte! säger Henry hårt, och Nicole vänder sig om.

– Jag såg dig inte där, säger hon och låter händerna falla.

– Jag är trött, Henry.

Hon går fram till sängen och sätter sig. Benen är tunga och hennes fötter känns heta.

– Jag är bara trött, säger hon och låter axlarna sjunka ner.

– Var har du varit? frågar Henry.

Hans mun låter torr och rösten är hes. Den kraxar och det rosslar då han andas, och han vill skrika rakt ut. Han har inte druckit medan hon var borta och nykterheten pirrar och kliar i kroppen. Det här är sjukdomen, tänker han. Någon annan sjukdom finns

det inte. Inte i min kropp. Jag är ännu stark, tänker han och har aldrig känt sig lika sjuk och lika frisk och stark på en gång. Han har legat på sängen och stirrat upp i vansinnesmörkret som brett ut sig i taket medan dimman från den sista alkoholen skingrats, och hela tiden har hans kropp ropat åt honom att stiga upp och gå fram till kylskåpet. Men han låg kvar och knöt händerna som darrade, och han svettades, och han ligger ännu kvar då Nicole sätter sig på sängen. Hon andas ut. En lång och varm suck.

– Ingenstans. Bara ute, säger hon.

– Du var borta så länge, säger han och har den där förvridna minen som får henne att tro att han vill spotta.

– Det här måste sluta, Henry, säger hon med entonig röst.

– I helvete heller! Nu vrålar han verkligen, och han lägger hela sin värkande kraft bakom vrålet.

Då ser hon rakt på honom och börjar berätta.

– Minns du den där marinsoldaten? frågar hon men väntar inte på något svar.

– Den där gången på Café Cameleont följde han efter mig. Jag gick ju före dig och han förföljde mig ända till hotellet. Jag sade åt honom att han inte kunde komma upp, men att han skulle träffa mig en annan dag. Jag gav honom en tid och en plats. Det är med honom jag har varit.

Det blir tyst. Henry andas in och ut. Stirrar upp mot taket.

– Vad gjorde ni? frågar han.

– Han tog mig med sig till sin lägenhet, ett litet rum med blå gardiner och en säng. Där satt vi sedan och såg på varandra. Han frågade om inte min man skulle undra var jag är, och jag berättade att jag inte är gift. Då skrattade han och frågade om du ändå

inte skulle undra, och jag sade att du knappast skulle märka att jag har varit borta. Han tycker om att dricka, sade jag. Just nu ligger han säkert full på hotellrummet.

– Du låg med honom, eller hur? frågar Henry.

– Vi klädde av oss våra kläder och sedan lade vi oss under täcket. Jag rörde vid hans hår och vid hans hud. Han var mycket slät. Som ett barn.

– Jag visste det! skrattar Henry, men Nicole låter sig inte hindras.

– Sedan kysste vi varandra och låg stilla en lång stund. Det blev varmt och jag steg upp. Han gav mig en turkos klänning att ta på mig, men jag ville inte. Jag sade att jag måste gå. Han frågade vad som skulle hända sedan, och jag svarade att inget skulle hända. Att jag bara skulle gå nu, och sedan gick jag.

Nicole tystnar. Berättelsen är slut och Henry sätter sig upp.

– Du ljuger, säger han.

– Ja, jag ljuger.

– Du låg med honom, eller hur?

Hon svarar inte. Stiger bara upp och drar undan gardinerna. Solen öser sitt vita ljus över stranden, och hon ser på människor som springer ut i vattnet. Sedan går hon till kylskåpet och tar fram en flaska whisky. Håller upp ett glas och bär det till sängen.

– Drink det här, sedan går vi ner till stranden, säger hon, men han slår glaset ur hennes hand.

Det faller ner på den mjuka mattan och lämnar efter sig en brun pöl.

– Jag ska inte ha något, säger han.

Han stiger snabbt upp ur sängen och går fram till henne. Hans mungipor är nerdragna och han andas flämtande. Hon förbereder kroppen, och han sträcker sig överraskande smidigt efter hennes hår. Hon drar sig undan och han snubblar. Det bränner i hans kropp och lukten av alkohol blir starkare då han ligger på knä på mattan. Han rullar över på sidan för att inte lägga sig i pölen på golvet och han lägger handen mellan låren. Hon står och ser på honom.

– Du kan sluta dricka när vi kommer hem, säger hon. Nu vill jag bara att du ska vara dig själv.

De sitter på stranden, tätt intill de skrovliga sandstensklipporna i den tilltagande vinden, och Nicole har en halmhatt på huvudet. Hon håller i den med ena handen för att den inte ska blåsa bort. Längre borta sträcker sig piren långt ut mot havet, och de lokala pojkarna står i långa rader och fiskar. Staden är en traditionell fiskarstad, och ute på havet kan man urskilja de färggranna träbåtarna som mot kvällen kommer in till hamnen för att förse restaurangerna med sin fångst. Åt andra hållet reser sig de karga klipporna, urholkade av vind och vatten så att tunnlar har bildats och genom mörkret vandrar turisterna mot ljuset på andra sidan. Henry har betalt för ett parasoll men hon sitter inte under det, och han blundar hårt mot solen för att bättre kunna kontrollera sina tankar. Hon tror att jag inte vet, tänker Henry. Hennes hand som smyger upp mot magen då han vänder sig bort. Hennes röst som viskar i mörkret då hon tror att han sover. Hon tror att han inte minns den där gången. Den sista gången de var tillsammans, innan problemen började. Hon tror att han

inte minns. Hon såg inte hans skugga en natt, då han böjde sig ner över henne och kände doften av hennes hår. Strök över de mjuka fjunen på hennes kind och knöt handen till en hård näve. Han såg på hennes mage och höjde handen, beredd på att slå där han visste att gömstället fanns. Men hon vaknade och såg rakt på honom. Hennes ögon var uppspärade. Sedan somnade hon igen, men då var ögonblicket förbi. Hon glömde allting i samma stund som hon slöt ögonen. Det är hon som inte minns, tänker han.

Han vänder på huvudet och ser på henne. Hon sitter och tittar ut över stranden där barnen leker och bygger slott. Han fnyser, så tyst att hon inte hör honom. Vad skulle det tjäna till att berätta för henne? tänker han. För henne är vattnet blått och sanden vit. Han reser sig och tar upp sin gröna luftmadrass. Han har köpt den för att ha något att ligga på – och hon skrattade åt honom för att han knappt kan simma – men nu går han ner mot vattnet.

– Jag ska bara flyta på den en stund, ropar han över axeln.

Han vet inte ens om hon har hört honom.

Då Henry går ner mot vattnet över stranden lämnar han en jämn rad gropar efter sig. De drunknar i mängden av andra gropar, suddas ut och täcks över, och efter en stund går det inte längre att avgöra vilka spår som är hans. Sanden är varm under fötterna, men inte het. Den verkar glida undan hans steg, och det frasar om den då den tränger upp mellan tårna, men det är en känsla, inte ett ljud. Han går i krokarna runt barn och solande turister och försöker att inte stöta till eller trampa på. Åsynen av bar hud blir snabbt honom likgiltig, och han bär sin luftmadrass

under armen som de unga männen bär surfingbrädor. Då han når vattenbrynet låter han madrassen flyta och vadar ut. Vattnet känns isande kallt. Arlankusten andas en helt annan sorts kyla än Medelhavet. En känsla av vattenmassor som har färdats väldiga avstånd, bara för att vila en stund vid stranden innan de fortsätter sin färd. Vågorna får ytan att bölja, och han andas in med ett utdraget hoande ljud då de sköljer över hans mage. Han kravlar sig upp på madrassen och vänder sig på rygg. Vattnet som samlas på madrassen blir snabbt varmt och han känner hur vinden tar tag i honom och skjuter honom utåt. Han hjälper till med händerna. Långsamt blir ropen och skratten från stranden allt mera avlägsna, och värmen från solen bränner sig fast vid hans hud så att svetten tränger sig fram i tunna lager. Nu skulle det vara skönt med en kall drink, tänker han och ler. Han öppnar ögonen och lyfter på huvudet. Visst är det Nicole som sitter där på stranden i sin hatt och sin gula bikini? En av pojarna som lekte i sanden har kommit fram till henne och hon sticker honom i magen med pekfingret. Ja, ja, Nicole, tänker han. Sedan bestämmer han sig för att berätta allt för henne då han kommit i land. Det blir som en ny början för oss, tänker han. En ny början innan slutet. Just nu känner jag mig frisk, tänker han. Han paddlar utåt med kraftiga tag och känner att vågorna blir högre. Nicole och pojken skrattar i tystnaden. Det känns skönt att luta huvudet tillbaka och bara sluta ögonen. Att flyta och guppa på den tunna ytan som om han flöt i luften. Framför honom breder det öppna havet ut sig, och vinden för honom snabbt allt längre från stranden. Jag borde börja ta mig inåt land, tänker han, men händerna rör sig inte. Nej, inte ännu. Jag kan lika gärna flyta lite till.

Foto: Lena Malm

Johanna Holmström är född 1981 i Sibbo och för tillfället bosatt i Vanda. Hon studerar journalistik och debuterade år 2003 med *Inlåst och andra noveller*. *Inlåst* blev nominerad för Sveriges Radios Novellpris 2004. I två antologier som ges ut i Sverige i år ingår noveller av Holmström, bland bidrag av författare som Torgny Lindgren, Ulf Eriksson, Anna Gavalda, Nick Hornby och Jerker Virdborg.

Om *Inlåst och andra noveller*:

"Det finns en ålder då vi genom mediernas invasion av vår tillvaro vet allt om människors liv men inte har någon erfarenhet av hur det är att leva. Det skapar en känsla av svek – som väcker raseri. Och det är de utbrotten som Holmström skickligt fångar... Det här är fem långa noveller som är bra nästan hela tiden. Vad hon kommer att göra med sin blick för syskonskapets betydelse, blodsband eller inte, blir intressant att se."

Ulrika Milles, Dagens Nyheter

"Man imponeras av kraften i Johanna Holmströms novellistik, och det råder inga tvivel om att ett litterärt löfte trätt upp på scenen."

Fredrik Hertzberg, Svenska Dagbladet

"De flesta handlingar kan sammanfattas i orden 'svek' och 'missbruk' – om det inte är en kompis som sviker kan man känna outgrundlig sorg och smärta över att man sviker sig själv: att man inte vill vara den man är och att man inte klarar av att vara någon annan heller – där har vi den gode Hjalmar Söderberg igen! Och om man inte missbrukar droger missbrukar man varandra – missaktar, missköter, misshandlar... Johanna Holmströms debut är ett veritabelt kraftprov – varken mer eller mindre."

Marit Lindqvist, Rapido

*Det är så mycket främmande människor aldrig
får veta, tänker hon. Så mycket fult inom en,
och inom förhållandet som hålls inom äggskalet.
De får aldrig se fågelungen med de svullna, blåroda
ögonbubblorna.*

I *Tvåsamhet* går Johanna Holmström rakt på smärtpunkterna. Med stor känslighet och oräddhet skildrar hon relationer i upplösning: mellan män och kvinnor, föräldrar och barn, en gravid kvinna och hennes foster.

Perspektivet glider som på film. *Tvåsamheten* avkläs alla värmande illusioner. Våld, sex och makt lurar under ytan: det välbärgade medelålders paret har anställt en oskuldsfull flicka för uppgifter hon inte hade en aning om, den dominante fadern tvingar dotterns anarkistpojkvän ut på jakt. Förhållanden som rävsaxar: ingen undkommer oskadd. Men ändå närmar vi oss varandra.

Söderströms

ISBN 951-52-2305-9 | Foto: Fennopress / Photonica / James, I Omslag: Helena Kajander.

